

وزارت معارف
معینیت انکشاف نصاب تعلیمی و تربیه معلم
ریاست عمومی انکشاف نصاب تعلیمی
و تألیف کتب درسی

کتاب معلم

رهنمای تدریس دروس اجتماعی

صنف ششم

رهنمای تدریس دروس اجتماعی

صنف ششم

کتاب های درسی متعلق به وزارت معارف بوده، خرید و فروش آن جداً ممنوع است.
با متخلفین برخورد قانونی صورت می گیرد.

سال چاپ: ۱۳۹۵ ه. ش.

unicef
د هر ماشوم لپاره
برای هر طفل

وزارت معارف

معینیت انکشاف نصاب تعلیمی و

تربیه معلم

ریاست عمومی انکشاف نصاب تعلیمی

و تألیف کتب درسی

کتاب معلم

رهنمای تدریس دروس اجتماعی

صنف ششم

سال چاپ: ۱۳۹۵ هـ. ش.

مؤلفان:

- معاون سرمؤلف قدیم «شیرزی بابکر خیل»
- معاون سرمؤلف عبدالملک «عابد»
- معاون سرمؤلف محمد رفیق «مومند»
- معاون سرمؤلف سامعه واعظ
- مؤلف عبدالروف «حکیمی»
- معاون مؤلف ستوری «سادات»
- مؤلف سید حبیب الله «ولیزاده»

ایدیت علمی و مسلکی:

- معاون سرمؤلف قدیم شیرزی «بابکر خیل» امر بخش اجتماعیات.
- پوهنیار محمد فاروق «عمر خیل»

کمیته دینی، سیاسی و فرهنگی:

- حبیب الله «راحل» مشاور وزارت معارف در ریاست انکشاف نصاب تعلیمی.

کمیته نظارت:

- دکتور اسد الله محقق معین نصاب تعلیمی، تربیه معلم و مرکز ساینس
- دکتور شیر علی ظریفی مسؤول پروژه انکشاف نصاب تعلیمی
- سرمؤلف عبدالظاهر گلستانی رئیس عمومی انکشاف نصاب تعلیمی و تألیف کتب درسی

طرح و دیزاین:

- رحمت الله غفاری
- الماس ظفری

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

سرود ملی

دا وطن افغانستان دی	دا عزت د هر افغان دی
کور د سولې کور د تورې	هر بچی یې قهرمان دی
دا وطن د ټولو کور دی	د بلوڅو د ازبکو
د پښتون او هزاره وو	د ترکمنو د تاجکو
ورسره عرب، کوچري دي	پامپریان، نورستانیان
براهوي دي، قزلباش دي	هم ایماق، هم پشه یان
دا هیواد به تل ځلیري	لکه لمر پر شنه آسمان
په سینه کې د آسیا به	لکه زړه وي جاویدان
نوم د حق مودی رهبر	وایو الله اکبر وایو الله اکبر

بسم الله الرحمن الرحيم

پیام وزیر معارف

سپاس بیکران آفریدگاری را که انسان را در احسن تقویم آفرید و او را قدرت بیان بخشید و به زیور علم و اندیشه آراست و درود بی پایان بر پیامبر مکرم اسلام حضرت محمد مصطفی - صلی الله علیه وسلم - که معلم بزرگ انسانیت است و پیام‌آور رحمت و هدایت و روشنایی.

تعلیم و تربیت نقطه آغاز هر تحول و سنگ بنای توسعه در هر جامعه است. هدف اصلی تعلیم و تربیت به فعلیت رساندن نیروهای بالقوه انسان و شگوفای ساختن استعدادهای درونی وی است.

کتاب درسی یکی از ارکان مهم در فرایند تعلیم و تربیت محسوب می‌شود که همگام با تحولات و پیشرفت‌های علمی نوین و مطابق با نیازمندیهای جامعه تهیه و تألیف می‌گردد و باید دارای ظرفیت و ظرفیتی باشد که بتواند آموزه‌های دینی و اخلاقی را توأم با فرآورده‌های علوم جدید با میتودهای نوین به شاگردان منتقل کند.

کتابی که اکنون در اختیار شما قرار دارد، بر اساس همین ویژه‌گی‌ها تهیه و تألیف شده است. سعی وزارت معارف همواره براین بوده که نصاب تعلیمی و کتب درسی معارف کشور، متکی بر مبانی تعلیم و تربیت اسلامی و حفظ هویت ملی، مطابق با معیارهای علمی و روش‌های تربیتی نوین بوده، استعدادهای دانش‌آموزان را در همه زمینه‌های اخلاقی و علمی شگوفای گرداند و قدرت تفکر، ابتکار و حس جستجوگری را در آنها تقویت بخشد. ترویج فرهنگ گفتگو و رواداری، تقویت حس وطن دوستی، مهربانی، گذشت و همبستگی از خواست‌های دیگر وزارت معارف است که باید در کتب درسی متبلور باشد.

کتاب‌های درسی بدون داشتن معلم خوب و مسلکی نمی‌تواند اهداف مورد نظر را بر آورده سازد. معلم یکی از ارکان مهم تعلیم و تربیت و مجری برنامه‌های آموزشی و تربیتی است. از معلمان و آموزگاران خوب، متعهد و دلسوز کشورم که ستیزه با سیاهی و نادانی را پیشه خود ساخته اند، صمیمانه آرزومندم که با تطبیق دقیق و مخلصانه نصاب تعلیمی، کودکان و جوانان میهن را بسوی فتح قله‌های رفیع دانش، اخلاق و معنویت رهنمون گردند.

کامیابی نظام آموزشی کشور بدون همکاری جدی مردم غیر ممکن است. ازین رو از همه اقشار و افراد ملت شریف افغانستان، بخصوص از خانواده‌ها و اولیای محترم شاگردان خواهمشندم که از هیچگونه همکاری در جهت تحقق اهداف معارف دریغ نورزند. همچنان از همه نویسندگان، دانشمندان، متخصصان تعلیم و تربیت و اولیای محترم شاگردان تقاضا می‌شود که با ارایه نظریات و پیشنهادهای سالم و نقدهای سازنده خود وزارت معارف را در بهبود هر چه بیشتر کتابهای درسی همکاری نمایند.

لازم می‌دانم از تمام مؤلفان دانشمند و کارمندان اداری و فنی وزارت معارف که در تهیه، تألیف، طبع و توزیع این کتاب زحمت کشیده اند و از همه نهادهای ملی و بین‌المللی که در زمینه چاپ و توزیع کتب درسی همکاری نموده اند، قدردانی و تشکر نمایم.

در اخیر از خداوند منان استدعا دارم که به لطف بی پایان خود، ما را در تحقق آرمانهای مقدس معارف یاری رساند. إنه سمیع قریب مجیب.

دکتور اسدالله حنیف بلخی

وزیر معارف

فهرست عناوین

عنوان	صفحه
درس (اول).....	۱
درس (دوم).....	۴
درس (سوم).....	۶
درس (چهارم).....	۸
درس (پنجم).....	۱۰
درس (ششم).....	۱۲
درس (هفتم).....	۱۴
درس (هشتم).....	۱۶
درس (نهم).....	۱۸
درس (دهم).....	۲۰
درس یازدهم.....	۲۲
درس دوازدهم.....	۲۴
درس سیزدهم.....	۲۶
درس چهاردهم.....	۲۸
درس پانزدهم.....	۳۰
درس شانزدهم.....	۳۲
درس هفدهم.....	۳۴
درس (هجدهم).....	۳۶
درس (نزدهم).....	۳۸
درس (بیستم).....	۴۰
درس (بیست و دوم).....	۴۴
درس (بیست و سوم).....	۴۶
درس (بیست و چهارم).....	۴۸
درس (بیست و پنجم).....	۵۰
درس (بیست و ششم).....	۵۲
درس (بیست و هفتم).....	۵۴
درس (بیست و هشتم).....	۵۶
درس (بیست و نهم).....	۵۸

۶۰.....	درس (سی ام)
۶۲.....	درس (سی و یکم)
۶۴.....	درس (سی و دوم)
۶۶.....	درس (سی و سوم)
۶۸.....	درس (سی و چهارم)
۷۰.....	درس (سی و پنجم)
۷۲.....	درس (سی و ششم)
۷۴.....	درس (سی و هفتم)
۷۶.....	درس (سی و هشتم)
۷۸.....	درس (سی و نهم)
۸۰.....	درس (چهل و یکم)
۸۲.....	درس (چهل و دوم)
۸۴.....	درس (چهل و سوم)
۸۶.....	درس (چهل و چهارم)
۸۸.....	درس (چهل و پنجم)
۹۰.....	درس (چهل و ششم)
۹۲.....	درس (چهل و هفتم)
۹۴.....	درس (چهل و هشتم)
۹۶.....	درس (چهل و نهم)
۹۸.....	درس (پنجاهم)
۱۰۰.....	درس (پنجاهم)

درس (اول)

وقت تدریس: (یک ساعت درسی)

عناوین مطالب		شرح مطالب
عنوان درس		کشور ما
هدف کلی		شاگردان راجع به کشور عزیزما معلومات حاصل کنند.
اهداف دانشی، مهارتی و ذهنیتی		از شاگردان انتظار می‌رود که در پایان تدریس به اهداف زیر دست یابند: <ul style="list-style-type: none">• با موقعیت جغرافیایی و مساحت کشور آشنا شوند.• موقعیت کشور را در نقشه سیاسی جهان پیدا کرده بتوانند.• به اهمیت جغرافیایی افغانستان از لحاظ اقتصادی متیقن شوند.
روش تدریس		فعالیت‌های گروهی، تشریح، سؤال و جواب، مباحثه...
مواد درسی و ممتد درسی		کتاب، تخته، تباشیر، مارکر، نقشه قاره آسیا، افغانستان ...
شیوه ارزیابی		تحریری، تقریری...
فعالیت‌های تدریس و آموزش در صنف		فعالیت‌های مقدماتی سلام و احوال پرسی، معرفی با شاگردان تنظیم صنف و گرفتن حاضری.
		وقت ۱۰ دقیقه
		ایجاد انگیزه به نظر شما، کشور ما در کدام براعظم موقعیت دارد؟

وقت	فعالیت‌های شاگردان	فعالیت‌های معلم
۳۵ دقیقه	<p>- به عنوان درس جدید توجه مینمایند.</p> <p>- به دقت گوش میدهند.</p> <p>- مطابق هدایت عمل میکنند.</p> <p>- مطابق هدایت عمل میکنند.</p> <p>- لغات و اصطلاحات را که معلم معنی کرده است از روی تخته در کتابچه‌های خود می‌نویسند.</p> <p>- به دقت گوش میدهند.</p> <p>- مطابق هدایت عمل میکنند.</p> <p>- به گروه‌ها تقسیم شده و مطابق هدایت عمل مینمایند.</p> <p>- به سوالات جواب میدهند.</p> <p>- به خلاصه درس توجه نموده و مطابق هدایت عمل مینمایند.</p>	<p>- عنوان درس جدید را روی تخته نوشته و شاگردان را به نقشه متن کتاب متوجه می‌سازد.</p> <p>- متن درس را به صدای بلند میخواند.</p> <p>- بعداً چند تن از شاگردان را هدایت می‌دهد تا درس را به صدای بلند بخوانند.</p> <p>- به شاگردان هدایت میدهد؛ تا متن درس را خاموشانه مطالعه نموده، لغات و اصطلاحات را که نمیفهمند یادداشت نمایند.</p> <p>- لغات و اصطلاحات را که شاگردان نمیفهمند روی تخته نوشته و معنی مینماید.</p> <p>- درس را تشریح می‌نماید.</p> <p>- از چند نفر شاگرد بخواهد تا درس را تشریح کنند.</p> <p>- شاگردان را به گروه‌ها تقسیم نموده، به آنها هدایت می‌دهد؛ تا کشور های همسایه افغانستان را در نقشه نشان داده و نام آنها را بیان کنند.</p> <p>- جهت ارزیابی شاگردان به سوالات متن درس میپردازند.</p> <p>- درس را خلاصه نموده و کارخانه گی متن درس را وظیفه میدهد.</p>
		<p>جواب به سوالات متن درس</p> <p>۱- افغانستان شش کشور همسایه دارد.</p> <p>۲- مساحت کشور ما ۶۵۲۰۰۰ کیلو متر مربع می‌باشد.</p> <p>۳- همسایه های شمالی کشور ما عبارت است از: جمهوری تاجکستان، جمهوری ازبکستان و جمهوری ترکمنستان می‌باشد.</p>

معلومات اضافی

افغانستان کشوری است کوهستانی که در جنوب براعظم آسیا در نیم کره شمالی (از خط استوا به طرف شمال) و در نیم کره شمالی (از خط گرینویچ لندن به طرف شرق) موقعیت دارد. کشور ما از چهار طرف به خشکه محاط می باشد و به بحر آزاد راه ندارد. کشورهای آسیایی میانه نیز به بحر آزاد راه ندارد از این سبب تجارت آنها از طریق کشور ما با ممالک جنوب آسیا و دیگر کشورهای جهان صورت می گیرد. که این موضوع به موقعیت افغانستان اهمیت مهم اقتصادی می دهد.

دائرة المعارف آریانا می نویسد: کشوری که در تاریخ معاصر جهان به نام افغانستان یاد می شود، در قرون وسطی به اسم خراسان و در عهد باستان به نام آریانا شهرت داشت.

بیشتر مورخان افغان توافق دارند که آریانا نام سرزمین افغانستان در عهد باستان بوده است.

اراتس تن (۲۷۶-۱۹۶ ق . م)، اولین نویسنده یونانی است که اسم آریانا را برای سر زمین های که در میان بیابان مرکزی ایران تا رود سند موقعیت داشت اطلاق کرده اند.

خراسان (خراسان) در زبان پهلوی به معنای شرق (یعنی جهت طلوع خورشید) است. این اصطلاح ظاهراً در عهد ساسانیان، پس از سده سوم میلادی پدید آمده و از قرن پنجم تا قرن نوزدهم میلادی در مورد افغانستان و سرزمین های همجوار آن اطلاق گردیده است. کشور ما در وقت حکومت اعلحضرت احمدشاه بابا به نام افغانستان مسمی گردیده است.

درس (دوم)

وقت تدریس: (یک ساعت درسی)

عناوین مطالب		شرح مطالب	
عنوان درس		نیاز جامعه به دولت	
هدف کلی		شاگردان در مورد نیاز جامعه به دولت معلومات کسب نمایند.	
اهداف دانشی، مهارتی و ذهنیتی		از شاگردان انتظار می‌رود که در پایان تدریس به اهداف زیر دست یابند: <ul style="list-style-type: none">نیاز جامعه به دولت را بدانند.ضرورت های جامعه به دولت را بیان کرده بتوانند.نیازمندی های جامعه به دولت و دولت به جامعه را درک نمایند.	
روش تدریس		فعالیت‌های گروهی، مباحثه، سؤال و جواب، تشریح...	
مواد درسی و ممتد درسی		کتاب، تخته، تباشیر...	
شیوه ارزیابی		تحریری، تقریری...	
فعالیت‌های تدریس و آموزش در صنف		<div>فعالیت‌های مقدماتی</div> <div>سلام و احوال پرسی، تنظیم صنف، گرفتن حاضری، دیدن کارخانه‌گی، طرح سؤال از درس گذشته و ارتباط آن با درس جدید.</div> <div>ایجاد انگیزه</div> <div>چه فکر می‌کنید، چرا جامعه به دولت ضرورت دارد؟</div>	
		وقت ۱۰ دقیقه	

وقت	فعالیت‌های شاگردان	فعالیت‌های معلم
۳۵ دقیقه	<ul style="list-style-type: none"> - شاگردان به عنوان درس جدید را روی تخته مینویسند. - به دقت گوش میدهند. - مطابق هدایت معلم عمل میکنند. - مطابق هدایت عمل میکنند. - لغات و اصطلاحات را که معلم معنی کرده است از روی تخته در کتابچه‌های خود می‌نویسند. - به دقت گوش میدهند. - مطابق هدایت عمل میکنند. - به گروه‌ها تقسیم شده و مطابق هدایت عمل مینمایند. - به سوالات جواب می‌دهند. - به خلاصه درس توجه نموده و مطابق هدایت عمل مینمایند. 	<ul style="list-style-type: none"> - معلم محترم عنوان درس جدید را روی تخته مینویسد. - متن درس را به صدای بلند میخواند. - بعداً چند تن از شاگردان را هدایت می‌دهد تا درس را به صدای بلند بخوانند. - به شاگردان هدایت میدهد؛ تا متن درس را خاموشانه مطالعه نموده، لغات و اصطلاحات را که نمیفهمند یادداشت نمایند. - لغات و اصطلاحات را که شاگردان نمیفهمند روی تخته نوشته و معنی مینماید. - درس را تشریح می‌نماید. - از چند نفر شاگرد بخواهد تا درس را تشریح کنند. - شاگردان را به گروه‌ها تقسیم نموده، به آنها هدایت می‌دهد؛ تا راجع به اهمیت دولت نظام بحث نمایند. - جهت ارزیابی شاگردان به سوالات متن درس می‌پردازد. - درس را خلاصه نموده و کارخانه گي متن درس را وظیفه میدهد.
	<p>جواب به سوالات متن درس</p> <p>۱- مجموعهٔ انسان‌های که برای مدت طولانی در یک سرزمین زنده گي مشترک دارند جامعه گفته می‌شود.</p> <p>۲- جامعه برای تطبیق قانون، برقراری نظم، تأمین امنیت داخلی و خارجی نیاز به دولت دارد.</p> <p>۳- دولت وظیفه دارد، که میان ادارات مختلف یک جامعه هماهنگی ایجاد کند، مانع تجاوز به مال، جان، ناموس و دین مردم شود.</p>	

معلومات اضافی

جامعه مجموعهٔ از افراد می‌باشد که مدت طولانی در یک محل برای منافع مشترک خویش زنده گي می‌نمایند. در بین این‌ها روابط اجتماعی، فرهنگی، سیاسی و اقتصادی موجود بوده و از قانون واحد پیروی می‌نمایند. هر جامعه نیاز مبرم به یک دولت دارد و هیچ دولتی نمی‌تواند بدون یک رئیس و رهبر شکل گیرد؛ که این رهبر بنام‌های مختلف یاد می‌گردد. دولت وظیفه دارد تا یک تعداد قوانین را برای مردم وضع نماید و با تطبیق قوانین عدالت اجتماعی را به وجود آورده تا حقوق مردم پایمال نگردد و هم از تمامیت ارضی کشور دفاع صورت گیرد.

درس (سوم)

وقت تدریس: (یک ساعت درسی)

عناوین مطالب		شرح مطالب
عنوان درس		قانون اساسی
هدف کلی		شاگردان راجع به قانون اساسی کشور معلومات بدست بیاورند.
اهداف دانشی، مهارتی و ذهنیتی		<p>از شاگردان انتظار می‌رود که در پایان تدریس به اهداف زیر دست یابند:</p> <ul style="list-style-type: none"> • با قانون اساسی کشور آشنا شوند. • فواید و ضرورت قانون اساسی را در جامعه ارایه کرده بتوانند. • به ارزش و اهمیت تطبیق قانون در جامعه پی ببرند.
روش تدریس		فعالیت‌های گروهی، مباحثه، سؤال و جواب، تشریح...
مواد درسی و ممتد درسی		کتاب، تخته، تباشیر...
شیوه ارزیابی		تحریری، تقریری...
وقت	فعالیت‌های شاگردان	فعالیت‌های معلم
۴۵ دقیقه	<p>- شاگردان جواب‌های گوناگون می‌دهند.</p> <p>- به عنوان درس جدید توجه می‌نمایند.</p> <p>- به دقت گوش می‌دهند.</p> <p>- مطابق هدایت عمل می‌کنند.</p> <p>- مطابق هدایت عمل می‌کنند.</p> <p>- لغات و اصطلاحات را که معلم معنی کرده است از روی تخته در کتابچه‌های خود می‌نویسند.</p> <p>- به دقت گوش می‌دهند.</p> <p>- مطابق هدایت عمل می‌کنند.</p> <p>- به گروه‌ها تقسیم شده و مطابق هدایت عمل مینمایند.</p> <p>- به سوالات جواب می‌دهند.</p> <p>- به خلاصه درس توجه نموده و مطابق هدایت عمل مینمایند.</p>	<p>- معلم محترم بعد از انجام فعالیت‌های مقدماتی به منظور ایجاد انگیزه سوال زیر را طرح می‌نماید:</p> <p>- به نظر شما، موجودیت قانون در جامعه چه فایده دارد؟</p> <p>- عنوان درس جدید را روی تخته می‌نویسد.</p> <p>- متن درس را به صدای بلند می‌خواند.</p> <p>- بعداً چند تن از شاگردان را هدایت می‌دهد تا درس را به صدای بلند بخوانند.</p> <p>- به شاگردان هدایت می‌دهد؛ تا متن درس را خاموشانه مطالعه نموده، لغات و اصطلاحات را که نمی‌فهمند یادداشت نمایند.</p> <p>- لغات و اصطلاحات را که شاگردان نمی‌فهمند روی تخته نوشته و معنی مینماید.</p> <p>- درس را تشریح می‌نماید.</p> <p>- از چند نفر شاگرد بخواهد تا درس را تشریح کنند.</p> <p>- شاگردان را به گروه‌ها تقسیم نموده، به آنها هدایت می‌دهد؛ تا راجع به قانون اساسی بحث نمایند.</p> <p>- جهت ارزیابی شاگردان به سوالات متن درس می‌پردازد.</p> <p>- درس را خلاصه نموده و کارخانه گوی متن درس را وظیفه می‌دهد.</p>

جواب به سوالات متن درس

- ۱- قانون عبارت از مقرراتی است که دولت آن را ساخته و اعلان می کند، تا مردم برای امن و نظم جامعه آن را مراعات کنند.
- ۲- مهمترین قانون در یک کشور قانون اساسی آن است.
- ۳- هر جامعه برای رعایت نظم و جلوگیری از بی نظمی به قانون و مقررات نیاز دارد.

معلومات اضافی

قانون اساسی قانونی است که اصول و مقررات نظام حکومتی، چگونه گی حکومت و حدود اختیارات آن، اساس قوه اداره کننده کشور و حقوق و وظایف افراد را معین میسازد، قانون اساسی در حقیقت تعیین کننده نظام حاکم است، قانون مشخص میکند که قدرت در کجا متمرکز است، روابط این قدرت حاکم با آزادی ها حقوق و افراد ملت چگونه است، و این قوای حاکمه اعم از قوه اجرا ییه، مقننه و قوه قضائیه چه اقتدارها و مسؤولیت های در برابر ملت دارند. علاوه بر این قانون اساسی عالی ترین سند حقوقی یک کشور و رهنمای برای تنظیم قوانین دیگر است. هیچ قانون و مقررات نباید با قانون اساسی مغایرت داشته باشد.

درس (چهارم)

وقت تدریس: (یک ساعت درسی)

عناوین مطالب		شرح مطالب
عنوان درس		دولت ما
هدف کلی		شاگردان دربارهٔ دولت ما معلومات کسب نمایند.
اهداف دانشی، مهارتی و ذهنیتی		<p>از شاگردان انتظار میرود که در پایان تدریس به اهداف زیر دست یابند:</p> <ul style="list-style-type: none"> • با چگونگی نظام دولت ما آشنایی حاصل کنند. • وظایف قوه سه گانه دولت را ارایه کرده بتوانند. • به حمایت دولت و نظام مشروع کشور علاقه مند شوند.
روش تدریس		فعالیت‌های گروهی، مباحثه، سؤال و جواب، تشریح...
مواد درسی و ممتد درسی		کتاب، تخته، تباشیر...
شیوه ارزیابی		تحریری، تقریری...
وقت	فعالیت‌های شاگردان	فعالیت‌های معلم
۴۵ دقیقه	<p>- شاگردان جواب‌های گوناگون می‌دهند.</p> <p>- به عنوان درس جدید توجه مینمایند.</p> <p>- به دقت گوش میدهند.</p> <p>- مطابق هدایت عمل میکنند.</p> <p>- مطابق هدایت عمل میکنند.</p> <p>- لغات و اصطلاحات را که معلم معنی کرده است از روی تخته در کتابچه‌های خود می‌نویسند.</p> <p>- به دقت گوش میدهند.</p> <p>- مطابق هدایت عمل میکنند.</p> <p>- به گروه‌ها تقسیم شده و مطابق هدایت عمل مینمایند.</p> <p>- به سوالات متن جواب میدهند.</p> <p>- به خلاصه درس توجه نموده و مطابق هدایت عمل مینمایند.</p>	<p>- معلم محترم بعد از انجام فعالیت‌های مقدماتی به منظور ایجاد انگیزه سوال زیر را طرح می‌نماید:</p> <p>- وظایف و صلاحیت‌های دولت ما چیست؟</p> <p>- عنوان درس جدید را روی تخته می‌نویسد.</p> <p>- متن درس را به صدای بلند می‌خواند.</p> <p>- بعداً چند تن از شاگردان را هدایت می‌دهد تا درس را به صدای بلند بخوانند.</p> <p>- به شاگردان هدایت میدهد؛ تا متن درس را خاموشانه مطالعه نموده، لغات و اصطلاحات را که نمی‌فهمند یادداشت نمایند.</p> <p>- لغات و اصطلاحات را که شاگردان نمی‌فهمند روی تخته نوشته و معنی مینماید.</p> <p>- درس را تشریح می‌نماید.</p> <p>- از چند نفر شاگرد بخواهد تا درس را تشریح کنند.</p> <p>- شاگردان را به گروه‌ها تقسیم نموده، به آنها هدایت می‌دهد؛ تا راجع به قوه سه گانه بحث نمایند.</p> <p>- جهت ارزیابی شاگردان به سوالات متن درس می‌پردازد.</p> <p>- درس را خلاصه نموده و کارخانه گوی متن درس را وظیفه میدهد.</p>

جواب به سوالات متن درس

- ۱- اسلامی بودن و مردمی بودن دو خصوصیت مهم دولت ما می باشد.
- ۲- دولت ما متشکل از سه قوه است: ۱- قوه قضائیه ۲- قوه مقننه ۳- قوه اجراییه.
- ۳- قوه مقننه برای مردم و دولت قانون می سازد و متشکل است؛ از ولسی جرگه و مشرانو جرگه.

معلومات اضافی

دولت در جوامع بشری مانند تمام جهات زنده گی بشر سیر تکاملی خود را طی نموده تا بالاخره بشر موفق گردید که به مرفعی ترین دولت دست یابد که عبارت از جمهوریت می باشد. خوشبختانه دولت افغانستان جمهوری اسلامی بوده، که می کوشد تا رفاه، ترقی و سعادت جامعه را در روشنی احکام و دساتیر دین مبین اسلام تأمین نمایند.

درس (پنجم)

وقت تدریس: (یک ساعت درسی)

عناوین مطالب	شرح مطالب
عنوان درس	شورای ملی
هدف کلی	شاگردان راجع به شورای ملی معلومات کسب نمایند.
اهداف دانشی، مهارتی و ذهنیتی	<p>از شاگردان انتظار میرود که در پایان تدریس به اهداف زیر دست یابند:</p> <ul style="list-style-type: none"> • با ساختار شورای ملی آشنا شوند. • وظایف شورای ملی را ارایه کرده بتوانند. • به شورای ملی منحیث یک نهاد قانون گذار اهمیت قایل شوند.
روش تدریس	فعالیت‌های گروهی، مباحثه، سؤال و جواب، تشریح...
مواد درسی و ممد درسی	کتاب، تخته، تباشیر...
شیوه ارزیابی	تحریری، تقریری...

وقت	فعالیت‌های شاگردان	فعالیت‌های معلم
۴۵ دقیقه	<p>- شاگردان جواب‌های گوناگون می‌دهند.</p> <p>- به عنوان درس جدید توجه مینمایند.</p> <p>- به دقت گوش میدهند.</p> <p>- مطابق هدایت عمل میکنند.</p> <p>- مطابق هدایت عمل میکنند.</p> <p>- لغات و اصطلاحات را که معلم معنی کرده است از روی تخته در کتابچه‌های خود می‌نویسند.</p> <p>- به دقت گوش میدهند.</p> <p>- مطابق هدایت عمل میکنند.</p> <p>- به گروه‌ها تقسیم شده و مطابق هدایت معلم عمل مینمایند.</p> <p>- به سوالات جواب میدهند.</p> <p>- به خلاصه درس توجه نموده و مطابق هدایت معلم عمل مینمایند.</p>	<p>- معلم محترم بعد از انجام فعالیت‌های مقدماتی به منظور ایجاد انگیزه سوال زیر را طرح می‌نماید:</p> <p>- به نظر شما، شورای ملی چه اهمیت دارد؟</p> <p>- عنوان درس جدید را روی تخته می‌نویسد.</p> <p>- متن درس را به صدای بلند می‌خواند.</p> <p>- بعداً چند تن از شاگردان را هدایت می‌دهد تا درس را به صدای بلند بخوانند.</p> <p>- به شاگردان هدایت میدهد؛ تا متن درس را خاموشانه مطالعه نموده، لغات و اصطلاحات را که نمی‌فهمند یادداشت نمایند.</p> <p>- لغات و اصطلاحات را که شاگردان نمی‌فهمند روی تخته نوشته و معنی مینماید.</p> <p>- درس را تشریح می‌نماید.</p> <p>- از چند نفر شاگرد بخواهد تا درس را تشریح کنند.</p> <p>- شاگردان را به گروه‌ها تقسیم نموده، به آنها هدایت می‌دهد؛ تا راجع به وظایف شورای ملی بحث نمایند.</p> <p>- جهت ارزیابی شاگردان به سوالات متن درس میردازد.</p> <p>- درس را خلاصه نموده و کارخانه گي متن درس را وظیفه میدهد.</p>

جواب به سوالات متن درس

- ۱- شورای ملی برای اولین بار در سال ۱۳۱۰ ه. ش در دوره سلطنت محمد نادرشاه تأسیس شد:
- ۲- وظایف شورای ملی، قانونگذاری، نظارت از قوه اجراییه و نمایندگی از مردم است.
- ۳- هر کمیسیون شورای ملی وظیفه دارند تا پیش نویس های قوانین و سایر موضوعات را بررسی و غور نماید پس برای تقسیم نهایی به مجلس عمومی تقدیم می شود.

معلومات اضافی

شورای ملی

مهم ترین وظایف پارلمان ها چیست؟

یکی از مهم ترین وظایف پارلمان قانونگذاری است اما نقش آن تنها به قانونگذاری محدود نمی شود. پارلمان ها در جهان کنونی مراکزی چند وظیفه ای هستند. پارلمان مرکز عصبی سیاسی کشور است. پارلمان بر اساس نیازها و تغییرات عصر و زمان به اصلاح قوانین میپردازد و مانند آینه جامعه عمل می کند.

کنترل بودجه، نقش نمایندگی، نقش آموزش، نقش اطلاع رسانی، آموزش و غیره از مهم ترین وظایف پارلمان می باشد

پاسخگویی در پارلمان به چه معنا و به چه دلیل است؟

پاسخگویی قوه مجریه به پارلمان به خاطر این است که پارلمان خواست مردم را نمایندگی می کند و بنابراین باید قوه مجریه را زیر کنترل و نظارت دایمی خود داشته باشد. قوی ترین عنصری که به دموکراسی پارلمانی قدرت می بخشد همین وظیفه پاسخگویی است. اعضای پارلمان به مردم پاسخگو هستند بنابراین دولت هم لازم است که به پارلمان پاسخگو باشد و پاسخگویی دولت به مجلس در جریان تصمیم گیری ها لازم است. همین پاسخگویی کیفیت تصمیم گیری های دولت را بالا می برد و یا می تواند جلوی وضعیتی را که به بحران میانجامد بگیرد. البته رسانه ها هم به عنوان رکن هشتم دموکراسی در این میانه نقش مهمی دارند. چراکه دیده بان مردم هستند و میتوانند نگرانی های اقتصادی و اجتماعی مردم را انعکاس دهند و به پارلمان کمک کنند

درس (ششم)

وقت تدریس: (یک ساعت درسی)

عناوین مطالب	شرح مطالب
عنوان درس	ولسی جرگه
هدف کلی	شاگردان راجع به ولسی جرگه معلومات کسب نمایند.
اهداف دانشی، مهارتی و ذهنیتی	<p>از شاگردان انتظار میرود که در پایان تدریس به اهداف زیر دست یابند:</p> <ul style="list-style-type: none"> • با وظایف و صلاحیت های ولسی جرگه آشنا شوند. • ساختار ولسی جرگه را بیان کرده بتوانند.
روش تدریس	فعالیت های گروهی، مباحثه، سؤال و جواب، تشریح ...
مواد درسی و ممتد درسی	کتاب، تخته، تباشیر...
شیوه ارزیابی	تحریری، تقریری...

وقت	فعالیت های شاگردان	فعالیت های معلم
۴۵ دقیقه	<p>- شاگردان جواب های مختلف ارائه می کنند.</p> <p>- به عنوان درس جدید توجه مینمایند.</p> <p>- به دقت گوش میدهند.</p> <p>- مطابق هدایت عمل میکنند.</p> <p>- مطابق هدایت عمل میکنند.</p> <p>- لغات و اصطلاحات را که معلم معنی کرده است از روی تخته در کتابچه های خود می نویسند.</p> <p>- به دقت گوش میدهند.</p> <p>- مطابق هدایت معلم عمل میکنند.</p> <p>- به گروه ها تقسیم شده و مطابق هدایت معلم عمل مینمایند.</p> <p>- به سوالات جواب میدهند.</p> <p>- به خلاصه درس توجه نموده و مطابق هدایت معلم عمل مینمایند.</p>	<p>- معلم محترم بعد از انجام فعالیت های مقدماتی به منظور ایجاد انگیزه سوال زیر را طرح می نماید:</p> <p>- وکلای مردم چگونه به ولسی جرگه راه پیدا می کنند؟</p> <p>- عنوان درس جدید را روی تخته می نویسد.</p> <p>- متن درس را به صدای بلند میخواند.</p> <p>- بعداً چند تن از شاگردان را هدایت می دهد تا درس را به صدای بلند بخوانند.</p> <p>- به شاگردان هدایت میدهد؛ تا متن درس را خاموشانه مطالعه نموده، لغات و اصطلاحات را که نمیفهمند یادداشت نمایند.</p> <p>- لغات و اصطلاحات را که شاگردان نمیفهمند روی تخته نوشته و معنی مینماید.</p> <p>- درس را تشریح می نماید.</p> <p>- از چند نفر شاگرد بخواهد تا درس را تشریح کنند.</p> <p>- شاگردان را به گروه ها تقسیم نموده، به آنها هدایت می دهد؛ تا راجع به صلاحیت ولسی جرگه بحث نمایند.</p> <p>- جهت ارزیابی شاگردان به سوالات متن درس می پردازد.</p> <p>- درس را خلاصه نموده و کارخانه گی متن درس را وظیفه میدهد.</p>

جواب به سوالات متن درس

- ۱- اعضای ولسی جرگه از (۳۴) ولایت کشور برای مدت پنج سال توسط رأی مردم انتخاب می شوند.
- ۲- اعضای ولسی جرگه از میان خود رئیس، معاون و منشی ولسی جرگه (هیأت اداری) را انتخاب می کنند.
- ۳- صلاحیت های ولسی جرگه عبارت اند از: تصویب قوانین، تصویب بودجه، دادن رأی اعتماد به وزراء و نظارت از کارهای حکومت.

معلومات اضافی

ولسی جرگه

ولسی جرگه مجلس نمایندگان شورای ملی افغانستان است. بر اساس ماده ۹۱ قانون اساسی افغانستان وظایف این مجلس به شرح زیر است:^[۱]

اتخاذ تصمیم در مورد استیضاح از هر یک از وزرا مطابق به حکم ماده نود و دوم قانون اساسی.
اتخاذ تصمیم راجع به پروگرامهای انکشافی و بودجه دولتی تأیید یا رد مقرریهها مطابق به احکام قانون اساسی. ولسی جرگه ۲۴۹ نماینده دارد که هر ۵ سال یک بار در انتخابات عمومی مشخص می شوند. دست کم ۶۴ نماینده باید از زنان باشند و ۱۰ نماینده هم توسط کوچی ها (عشایر) انتخاب می شوند.

ارتباط بین ولسی جرگه و مشرانو جرگه

ماده نود سوم: متن طرح قانون که توسط یک جرگه تصویب شده به جرگه دیگر تسلیم داده میشود.
هرگاه طرح قانون حکومت توسط ولسی جرگه رد گردد، مشرانو جرگه بالای متن طرح قانون که از جانب حکومت ارایه شده غور مینماید. هرگاه طرح قانون اعضا از جانب جرگه مربوطه شان رد گردد، چنین طرح در آجندای مجلس درج شده نمیتواند.

ماده نود و چهارم: هرگاه یک جرگه مصوبه جرگه دیگر را رد نماید برای رفع اختلاف، هیئت مشتمل از هر دو جرگه به تعداد مساوی تعیین میگردد. اعضای هیئت مختلط به پیشنهاد کمیسیون مربوطه و تصویب جلسه عمومی تعیین میگرددند.
ماده نود و پنجم: اولین جلسه هیئت مختلط تحت ریاست مسن ترین عضو هیئت جهت انتخاب رئیس و معاون آن دایر میگردد.

هیئت، رئیس و معاون خویش را به ترتیب که رئیس از یک جرگه و معاون از جرگه دیگر باشد با رعایت مواد مندرج این اصول انتخاب مینماید. هیئت مختلط مباحثات خود را در مورد طرح پیشنهادی مطابق طرزالعمل کمیسیونهای تقنینی تنظیم مینماید. در این مباحثات وزیری که طرح قانون را پیشنهاد نموده حضور مییابد.

درس (هفتم)

وقت تدریس: (یک ساعت درسی)

عناوین مطالب		شرح مطالب
عنوان درس		مشرانو جرگه
هدف کلی		شاگردان در مورد مشرانو جرگه معلومات به دست بیاورند.
اهداف دانشی، مهارتی و ذهنیتی		<p>از شاگردان انتظار میرود که در پایان تدریس به اهداف زیر دست یابند:</p> <ul style="list-style-type: none"> • با وظایف و صلاحیت های مشرانو جرگه آشنا شوند. • چگونگی انتخاب شدن اعضای مشرانو جرگه را ارایه کرده بتوانند.
روش تدریس		فعالیت های گروهی، مباحثه، سؤال و جواب، تشریح ...
مواد درسی و ممتد درسی		کتاب، تخته، تباشیر...
شیوه ارزیابی		تحریری، تقریری...
وقت	فعالیت های شاگردان	فعالیت های معلم
۴۵ دقیقه	<p>- شاگردان جواب مختلف ارایه می کنند.</p> <p>- به عنوان درس جدید توجه مینمایند.</p> <p>- به دقت گوش میدهند.</p> <p>- مطابق هدایت عمل میکنند.</p> <p>- مطابق هدایت عمل میکنند.</p> <p>- لغات و اصطلاحات را که معلم معنی کرده است از روی تخته در کتابچه های خود می نویسند.</p> <p>- به دقت گوش میدهند.</p> <p>- مطابق هدایت معلم عمل میکنند.</p> <p>- به گروه ها تقسیم شده و مطابق هدایت عمل مینمایند.</p> <p>- به سوالات جواب میدهند.</p> <p>- به خلاصه درس توجه نموده و مطابق هدایت عمل مینمایند.</p>	<p>- معلم محترم بعد از انجام فعالیت های مقدماتی به منظور ایجاد انگیزه سوال زیر را طرح می نماید:</p> <p>- چه فکر می کنید، چند عضو مشرانو جرگه انتصابی است؟</p> <p>- عنوان درس جدید را روی تخته می نویسد.</p> <p>- متن درس را به صدای بلند میخواند.</p> <p>- بعداً چند تن از شاگردان را هدایت می دهد تا درس را به صدای بلند بخوانند.</p> <p>- به شاگردان هدایت میدهد؛ تا متن درس را خاموشانه مطالعه نموده، لغات و اصطلاحات را که نمیفهمند یادداشت نمایند.</p> <p>- لغات و اصطلاحات را که شاگردان نمیفهمند روی تخته نوشته و معنی مینماید.</p> <p>- درس را تشریح می نماید.</p> <p>- از چند نفر شاگرد بخواهد تا درس را تشریح کنند.</p> <p>- شاگردان را به گروه ها تقسیم نموده، به آنها هدایت می دهد؛ تا راجع به وظایف مشرانو جرگه بحث نمایند.</p> <p>- جهت ارزیابی شاگردان به سوالات متن درس میپردازند.</p> <p>- درس را خلاصه نموده و کارخانه گی متن درس را وظیفه میدهد.</p>

جواب به سوالات متن درس

- ۱- دو ثلث اعضای مشرانو جرگه انتخابی و یک ثلث آن انتصابی می باشد.
 - ۲- یک ثلث آن از اعضای شورای ولایات و یک ثلث دیگر آن از اعضای شورای ولسوالی های ولایات انتخاب می شوند.
- اعضای مشرانو جرگه از طریق شورا های ولایات و ولسوالی ها انتخاب می شوند.

معلومات اضافی

مشرانو جرگه

مشرانو جرگه مجلس علیای شورای ملی افغانستان است. قوه مقننه افغانستان از دو مجلس تشکیل می شود که مجلس سفلی ولسی جرگه و مجلس علیا (معادل مجلس سنا) مشرانو جرگه نام دارد. مشرانو جرگه واژه ای در اصل پشتو به معنی «شورای ریش سپیدان» است.

مشرانو جرگه بیشتر یک نهاد مشورتی و نظارتی است تا نهاد قانون گذاری هرچند تا حدی حق وتو قوانین را دارد. بر اساس ماده ۱۰۰ قانون اساسی افغانستان؛ «هرگاه مصوبه یک مجلس از طرف مجلس دیگر رد شود هیئت مختلط به تعداد مساوی از اعضای هر دو مجلس برای رفع اختلاف تعیین می گردد. در صورتیکه اختلاف نظر رفع نگردد، ولسی جرگه می تواند در جلسه بعدی آنرا با دو ثلث آرای کل اعضا تصویب نماید. این تصویب بدون ارائه به مشرانو جرگه بعد از توشیح رئیس جمهور نافذ شمرده می شود.»

مشرانو جرگه افغانستان ۱۶ کمیسیون دایمی دارد، که از اعضای مشرانو جرگه ساخته شده اند. هر کمیسیون یک رییس، یک منشی و یک معاون دارد که از طرف اعضای هر کمیسیون برای مدت یک سال انتخاب میشوند. وظایف مشرانو جرگه، بالا کمیسیون های آن تقسیم شده است. مثلا برای مسایل مربوط به تحصیلات عالی، یک کمیسیون و برای کارهای مهاجرین، کمیسیون دیگری مختص شده است، کمیسیون امور مخابراتی، وظیفه دارد تا مسایل مربوط مخابرات، کمیسیون تعلیم و تربیه و تحصیلات عالی وظیفه دارند تا مسایل که مربوط تعلیم و تربیه، مذهب و فرهنگ میشود، بررسی کنند.

به همین گونه کمیسیون عامه وظیفه دارد تا در بخش های اطفال، شهدا و معلولین و معیوبین کار کند. کمیسیون معادن و حفظ محیط زیست، وظیفه دارد تا در بخش های معادن و حفظ محیط زیست و جنگلات کار کند... از انتخاب هیات اداری مشرانو جرگه گرفته، تا انجام تمام کارهای مشرانو جرگه، در اصول وظایف داخلی، آمده است، تا پنج سال کمیسیون های مشرانو جرگه از همین اصول وظایف پیروی میکنند.

مفاد تقسیم وظایف، کمیسیون های مختلف مشرانو جرگه اینست که: کار هر کمیسیون معلوم و مشخص است و از ضایع شدن وقت جلو گیری میکند و کارها به صورت درست انجام شده و هر عضو کمیسیون، مسوولیت خود را میداند.

درس (هشتم)

وقت تدریس: (یک ساعت درسی)

عناوین مطالب		شرح مطالب
عنوان درس		قوه اجراییه
هدف کلی		شاگردان درباره قوه اجراییه معلومات کسب نمایند.
اهداف دانشی، مهارتی و ذهنیتی		<p>از شاگردان انتظار میرود که در پایان تدریس به اهداف زیر دست یابند:</p> <ul style="list-style-type: none"> • وظایف و صلاحیت های قوه اجراییه را بدانند. • وظایف و صلاحیت های قوه اجراییه را بیان کرده بتوانند.
روش تدریس		فعالیت های گروهی، مباحثه، سؤال و جواب، تشریح...
مواد درسی و ممتد درسی		کتاب، تخته، تباشیر...
شیوه ارزیابی		تحریری، تقریری...
وقت	فعالیت های شاگردان	فعالیت های معلم
۴۵ دقیقه	<ul style="list-style-type: none"> - شاگردان جواب های گوناگون ارایه می کنند. - به عنوان درس جدید توجه مینمایند. - به دقت گوش میدهند. - مطابق هدایت عمل میکنند. - مطابق هدایت عمل میکنند. - لغات و اصطلاحات را که معلم معنی کرده است از روی تخته در کتابچه های خود می نویسند. - به دقت گوش میدهند. - مطابق هدایت معلم عمل میکنند. - به گروه ها تقسیم شده و مطابق هدایت عمل مینمایند. - به سوالات جواب میدهند. - به خلاصه درس توجه نموده و مطابق هدایت عمل مینمایند. 	<ul style="list-style-type: none"> - معلم محترم بعد از انجام فعالیت های مقدماتی به منظور ایجاد انگیزه سوال زیر را طرح می نماید: - به نظر شما، قوه اجراییه کدام وظایف را برعهده دارد؟ - عنوان درس جدید را روی تخته می نویسد. - متن درس را به صدای بلند میخواند. - بعداً چند تن از شاگردان را هدایت می دهد تا درس را به صدای بلند بخوانند. - به شاگردان هدایت میدهد؛ تا متن درس را خاموشانه مطالعه نموده، لغات و اصطلاحات را که نمیفهمند یادداشت نمایند. - لغات و اصطلاحات را که شاگردان نمیفهمند روی تخته نوشته و معنی مینماید. - درس را تشریح می نماید. - از چند نفر شاگرد بخواهد تا درس را تشریح کنند. - شاگردان را به گروه ها تقسیم نموده، به آنها هدایت می دهد؛ تا راجع به قوه اجراییه بحث نمایند. - جهت ارزیابی شاگردان به سوالات متن درس میپردازند. - درس را خلاصه نموده و کارخانه گی متن درس را وظیفه میدهد.

جواب به سوالات متن درس

- ۱- قوه اجرائیه یعنی حکومت، متشکل از وزرا است و تحت ریاست رئیس جمهور اجرای وظیفه می نمایند.
- ۲- وزرا نزد رئیس جمهور و شورای ملی مسئولیت دارند.
- ۳- داشتن تابعیت افغانستان، داشتن تحصیلات عالی، تخصص و تجربه کاری، شهرت نیک و ...

معلومات اضافی

قوة اجرائیه

قوة اجرائیه یا حکومت، مرکب است از رئیس جمهور (در سیستم ریاستی) صدراعظم (در سیستم پارلمانی) و هیأت کابینه با هیأت وزرا این ارگان عملی کردن و تطبیق قوانین و تصمیمات قوه مقننه و اداره امور کشور و اجرای سیاست داخلی و خارجی را به عهده دارد. بنا بر این در نظام‌های مختلف وظایف قوه اجرائیه نیز تا حدی متفاوت است. به این مفهوم که در بعضی نظام‌ها قوه اجرائیه از صلاحیت‌های بیشتری برخوردار است در حالی که در سایر رژیم‌ها احتمالاً با محدودیت‌های مواجه است. به طوری مثال در نظام‌های ریاستی رئیس جمهور در رأس قوه اجرائیه قرار دارد و از جانب دیگر تفکیک قوا در این نوع سیستم‌ها وجود دارد؛ بنا بر این وظایف قوه اجرائیه متفاوت از کشورهای است که دارای نظام سیاسی پارلمانی می‌باشد.

درس (نهم)

وقت تدریس: (یک ساعت درسی)

عناوین مطالب		شرح مطالب
عنوان درس		قوه قضاییه
هدف کلی		شاگردان در مورد قوه قضاییه معلومات به دست بیاورند.
اهداف دانشی، مهارتی و ذهنیتی		<p>از شاگردان انتظار میرود که در پایان تدریس به اهداف زیر دست یابند:</p> <ul style="list-style-type: none"> • با ساختار قوه قضاییه آشنا شوند. • وظایف قوه قضاییه را بیان کرده بتوانند. • به ستره محکمه منحیث یک نهاد تطبیق کننده عدالت در کشور اهمیت قایل شوند.
روش تدریس		فعالیت‌های گروهی، مباحثه، سؤال و جواب، تشریح...
مواد درسی و ممد درسی		کتاب، تخته، تباشیر...
شیوه ارزیابی		تحریری، تقریری...
وقت	فعالیت‌های شاگردان	فعالیت‌های معلم
۴۵ دقیقه	<ul style="list-style-type: none"> - شاگردان جواب‌های گوناگون می‌دهند. - به عنوان درس جدید توجه مینمایند. - به دقت گوش میدهند. - مطابق هدایت عمل میکنند. - مطابق هدایت عمل میکنند. - لغات و اصطلاحات را که معلم معنی کرده است از روی تخته در کتابچه‌های خود می‌نویسند. - به دقت گوش میدهند. - مطابق هدایت عمل میکنند. - به گروه‌ها تقسیم شده و مطابق هدایت عمل مینمایند. - به سوالات جواب میدهند. - به خلاصه درس توجه نموده و مطابق هدایت عمل مینمایند. 	<ul style="list-style-type: none"> - معلم محترم بعد از انجام فعالیت‌های مقدماتی به منظور ایجاد انگیزه سوال زیر را طرح می‌نماید: - به نظر شما، قوه قضاییه چه وظیفه دارد؟ - عنوان درس جدید را روی تخته می‌نویسد. - متن درس را به صدای بلند می‌خواند. - بعداً چند تن از شاگردان را هدایت می‌دهد تا درس را به صدای بلند بخوانند. - به شاگردان هدایت میدهد؛ تا متن درس را خاموشانه مطالعه نموده، لغات و اصطلاحات را که نمی‌فهمند یادداشت نمایند. - لغات و اصطلاحات را که شاگردان نمی‌فهمند روی تخته نوشته و معنی مینماید. - درس را تشریح می‌نماید. - از چند نفر شاگرد بخواهد تا درس را تشریح کنند. - شاگردان را به گروه‌ها تقسیم نموده، به آنها هدایت می‌دهد؛ تا راجع به قوه قضاییه بحث نمایند. - جهت ارزیابی شاگردان به سوالات متن درس می‌پردازند. - درس را خلاصه نموده و کارخانه گوی متن درس را وظیفه میدهد.

جواب به سوالات متن درس

- ۱- قوه قضاییه متشکل از ستره محکمه، محاکم استیناف و محاکم ابتداییه می باشد.
- ۲- قاضیان در بررسی قضیه‌ها از قانون اساسی و سایر قوانین استفاده می کنند.
- ۳- قاضیان در اجراآت خود مستقل اند و صرف تابع احکام قانون اساسی و سایر قوانین می باشند.

معلومات اضافی

قوه قضاییه

ستره محکمه به حیث عالی ترین ارگان قضایی کشور در رأس قوه قضاییه جمهوری اسلامی افغانستان قرار دارد. ستره محکمه متشکل از دیوان‌های ذیل میباشد.

۱- دیوان جزای عمومی.

۲- دیوان امنیت عامه.

۳- دیوان مدنی و حقوق عامه.

۴- دیوان تجارتی.

رؤسای دیوان‌های ستره محکمه دارای صلاحیت‌ها و وظایف ذیل میباشد.

۱- رهبری فعالیت دیوان مربوط.

۲- تدویر جلسات دیوان مربوط و ریاست از آن.

۳- تنظیم امور و توحید تجارب قضایی دیوانهای مربوط و ارائه گزارش به ستره محکمه.

ستره محکمه دارای مستشاران قضایی میباشد که تعداد مجموعی آنها از سی و شش نفر بیشتر بوده نمیتواند.

مستشاران قضایی ستره محکمه از میان قضاتی تعیین میگردند که دارای اهلیت، کفایت و در ایت کامل بوده و حد اقل ده سال طور بالفعل خدمت قضایی را انجام داده باشد. توظیف مستشاران قضایی در دیوان‌ها از صلاحیت رئیس ستره محکمه میباشد.^(۱)

مستشاران قضایی قضایای وارده را تحلیل و ارزیابی نموده، گزارش آن را تهیه و غرض اتخاذ تصمیم به جلسه قضایی ارائه مینماید.

درس (دهم)

وقت تدریس: (یک ساعت درسی)

عناوین مطالب	شرح مطالب
عنوان درس	افتخارات افغانستان
هدف کلی	شاگردان راجع به افتخارات افغانستان معلومات کسب نمایند.
اهداف دانشی، مهارتی و ذهنیتی	<p>از شاگردان انتظار میرود که در پایان تدریس به اهداف زیر دست یابند:</p> <ul style="list-style-type: none"> • با افتخارات و موقعیت افغانستان در منطقه آشنا شوند. • نام های چند تن از شخصیت های بارز افغانستان را بیان کرده بتوانند. • به کسب افتخارات برای کشور علاقه مند شوند.
روش تدریس	فعالیت های گروهی، مباحثه، سؤال و جواب، تشریح...
مواد درسی و ممتد درسی	کتاب، تخته، تباشیر...
شیوه ارزیابی	تحریری، تقریری...

وقت	فعالیت های شاگردان	فعالیت های معلم
۴۵ دقیقه	<ul style="list-style-type: none"> - شاگردان جواب های گوناگون ارائه میکنند. - به عنوان درس جدید توجه مینمایند. - به دقت گوش میدهند. - مطابق هدایت عمل میکنند. - مطابق هدایت عمل میکنند. - لغات و اصطلاحات را که معلم معنی کرده است از روی تخته در کتابچه های خود می نویسند. - به دقت گوش میدهند. - مطابق هدایت عمل میکنند. - به گروه ها تقسیم شده و مطابق هدایت عمل مینمایند. - به سوالات جواب میدهند. - به خلاصه درس توجه نموده و مطابق هدایت عمل مینمایند. 	<ul style="list-style-type: none"> - معلم محترم بعد از انجام فعالیت های مقدماتی به منظور ایجاد انگیزه سوال زیر را طرح می نماید: - به نظر شما، افتخارات افغانستان چی می باشد؟ - عنوان درس جدید را روی تخته می نویسد. - متن درس را به صدای بلند میخواند. - بعداً چند تن از شاگردان را هدایت می دهد تا درس را به صدای بلند بخوانند. - به شاگردان هدایت میدهد؛ تا متن درس را خاموشانه مطالعه نموده، لغات و اصطلاحات را که نمیفهمند یادداشت نمایند. - لغات و اصطلاحات را که شاگردان نمیفهمند روی تخته نوشته و معنی مینماید. - درس را تشریح می نماید. - از چند نفر شاگرد بخواهد تا درس را تشریح کنند. - شاگردان را به گروه ها تقسیم نموده، به آنها هدایت می دهد؛ تا راجع به افتخارات افغانستان بحث نمایند. - جهت ارزیابی شاگردان به سوالات متن درس میپردازند. - درس را خلاصه نموده و کارخانه گی متن درس را وظیفه میدهد.

جواب به سوالات متن درس

- ۱- افغانستان در میان کشور های دنیا از جایگاه خاصی برخوردار است و در سطح منطقه در قلب آسیا موقعیت دارد.
- ۲- افغانستان در تمدن اسلامی نقش بارزی را ایفا کرده است.
- ۳- از افتخاراتی دیگری مردم افغانستان این است که در طول تاریخ زنجیر اسارت و غلامی بیگانه گان را قبول نکرده است.

معلومات اضافی

جهت معلومات مزید به منابع زیر مراجع شود:

- افغانستان در مسیر تاریخ، میر غلام محمد غبار.
- تاریخ مختصر افغانستان، علامه عبدالحی حبیبی.

درس یازدهم

وقت تدریس : (یک ساعت درسی)

عناوین مطالب		شرح مطالب
عنوان درس		ولایات کشورما
هدف کلی		شاگردان راجع به ولایات کشور ما معلومات حاصل نمایند.
اهداف دانشی، مهارتی و ذهنیتی		<p>از شاگردان توقع می‌رود که در پایان تدریس به اهداف زیر دست یابند .</p> <ul style="list-style-type: none"> • به موقعیت و مراکز ولایات کشور آشنا شوند. • موقعیت ولایت خود را در نقشه سیاسی کشور پیدا کرده بتوانند. • به مطالعه و آگاهی در مورد ولایات کشور علاقه مند شوند.
روش تدریس		کارگروهی، سؤال و جواب، تشریح، مباحثه ...
مواد درسی و ممتد درسی		نقشه سیاسی افغانستان، تخته سیاه، تباشیر...
شیوه ارزیابی		تحریری، تقریری...

فعالیت‌های معلم	فعالیت‌های شاگردان	وقت
<p>- معلم محترم بعد از انجام فعالیت‌های مقدماتی به منظور ایجاد انگیزه سوال زیر را طرح می نماید:</p> <p>- به نظر شما، کشورما چند ولایت دارد؟</p> <p>- عنوان درس جدید را روی تخته می نویسد.</p> <p>- متن درس را به صدای بلند میخواند.</p> <p>- بعداً چند تن از شاگردان را هدایت می دهد تا درس را به صدای بلند بخوانند.</p> <p>- به شاگردان هدایت میدهد؛ تا متن درس را خاموشانه مطالعه نموده، لغات و اصطلاحات را که نمیفهمند یادداشت نمایند.</p> <p>- لغات و اصطلاحات را که شاگردان نمیفهمند روی تخته نوشته و معنی مینماید.</p> <p>- درس را تشریح می نماید.</p> <p>- از چند نفر شاگرد بخواهد تا درس را تشریح کنند.</p> <p>- شاگردان را به گروه‌ها تقسیم نموده، به آنها هدایت می دهد؛ تا راجع به نام‌های ولایت کشور بحث نمایند.</p> <p>- جهت ارزیابی شاگردان به سوالات متن درس میپردازند.</p> <p>- درس را خلاصه نموده و کارخانه گی متن درس را وظیفه میدهد.</p>	<p>- شاگردان جواب‌های گوناگون ارائه میکنند.</p> <p>- به عنوان درس جدید توجه مینمایند.</p> <p>- به دقت گوش میدهند.</p> <p>- مطابق هدایت عمل میکنند.</p> <p>- مطابق هدایت عمل میکنند.</p> <p>- لغات و اصطلاحات را که معلم معنی کرده است از روی تخته در کتابچه‌های خود می‌نویسند.</p> <p>- به دقت گوش میدهند.</p> <p>- مطابق هدایت عمل میکنند.</p> <p>- به گروه‌ها تقسیم شده و مطابق هدایت عمل مینمایند.</p> <p>- به سوالات جواب میدهند.</p> <p>- به خلاصه درس توجه نموده و مطابق هدایت عمل مینمایند.</p>	۴۵ دقیقه

جواب به سؤالات متن درس

- ۱- کشور ما به ۳۴ ولایت تقسیم شده .
- ۲- تعداد ولسوالی های کشور ما به ۳۶۴ میرسد البته چند ولسوالی موقت نیز افزایش یافته است .
- ۳- نام ولایات همجوار خود را به روی نقشه پیدا می کنند.

معلومات اضافی

قبل از سال ۱۳۴۳هـ در زمان حکومت شاه امان الله خای کشور ما به پنج ولایت و چهار حکومت اعلی تقسیم شده بود. ولایات آن عبارت بودند از: کابل، کندهار، هرات، ترکستان و ولایت قطن و بدخشان و حکومت اعلی آن عبارت بود از: حکومت اعلی سمت مشرقی، حکومت اعلی سمت جنوبی، حکومت اعلی میمنه و حکومت اعلی فراه. در سال ۱۳۴۳هـ ش. کشور ما برای اولین بار به ۲۹ ولایت یا واحد اداری تقسیم شد. هر ولایت تحت نظر والی اداره میگردید و امور اداری و قضایی کشور به نوبه خود به واحدهای کوچکتر بنام ولسوالی و علاقه داری تقسیم گردیده بود. در سال ۱۳۷۰هـ تقسیمات اداری کشور به ۳۲ ولایت و ۲۹۴ ولسوالی و در سال ۱۳۸۵هـ به ۳۴ ولایت و ۳۶۴ ولسوالی و بر علاوه چند ولسوالی موقت نظر به نیاز امنیتی تقسیم شد و دو ولسولی پنجشیر و دایکندی جدیداً به درجه ولایت ارتقا نمودند.

درس دوازدهم

وقت تدریس: (یک ساعت درسی)

عناوین مطالب		شرح مطالب
عنوان درس		جمهوری اسلامی پاکستان
هدف کلی		شاگردان راجع به جمهوری اسلامی پاکستان معلومات حاصل کنند.
اهداف دانشی، مهارتی و ذهنیتی		<p>از شاگردان توقع می‌رود که در پایان تدریس به اهداف زیر دست یابند.</p> <ul style="list-style-type: none"> • با کشور پاکستان آشنا شوند. • موقعیت کشور پاکستان را در نقشه سیاسی قاره آسیا پیدا کرده بتوانند. • حس رابطه صلح آمیز و دوستی در شاگردان تقویه گردد.
روش تدریس		کارگروهی، سؤال و جواب، تشریح، مباحثه...
مواد درسی و ممد درسی		نقشه سیاسی قاره آسیا، تخته سیاه، تباشیر...
شیوه ارزیابی		تحریری، تقریری...
فعالیت‌های معلم	فعالیت‌های شاگردان	وقت
<p>- معلم محترم بعد از انجام فعالیت‌های مقدماتی به منظور ایجاد انگیزه سوال زیر را طرح می‌نماید:</p> <p>- به نظر شما، در سمت های جنوب و شرق افغانستان کدام کشور موقعیت دارد؟</p> <p>- عنوان درس جدید را روی تخته می‌نویسد.</p> <p>- متن درس را به صدای بلند می‌خواند.</p> <p>- بعداً چند تن از شاگردان را هدایت می‌دهد تا درس را به صدای بلند بخوانند.</p> <p>- به شاگردان هدایت می‌دهد؛ تا متن درس را خاموشانه مطالعه نموده، لغات و اصطلاحات را که نمی‌فهمند یادداشت نمایند.</p> <p>- لغات و اصطلاحات را که شاگردان نمی‌فهمند روی تخته نوشته و معنی مینماید.</p> <p>- درس را تشریح می‌نماید.</p> <p>- از چند نفر شاگرد بخواهد تا درس را تشریح کنند.</p> <p>- شاگردان را به گروه‌ها تقسیم نموده، به آنها هدایت می‌دهد؛ تا جدول زیر را تکمیل نمایند.</p> <p>- جهت ارزیابی شاگردان به سوالات متن درس می‌پردازند.</p> <p>- درس را خلاصه نموده و کارخانه گي متن درس را وظیفه می‌دهد.</p>	<p>- شاگردان جواب‌های گوناگون ارائه میکنند.</p> <p>- به عنوان درس جدید توجه مینمایند.</p> <p>- به دقت گوش میدهند.</p> <p>- مطابق هدایت عمل میکنند.</p> <p>- مطابق هدایت عمل میکنند.</p> <p>- لغات و اصطلاحات را که معلم معنی کرده است در کتابچه‌های خود می‌نویسند.</p> <p>- به دقت گوش میدهند.</p> <p>- مطابق هدایت عمل میکنند.</p> <p>- به گروه‌ها تقسیم شده و مطابق هدایت عمل مینمایند.</p> <p>- به سوالات جواب میدهند.</p> <p>- به خلاصه درس توجه نموده و مطابق هدایت عمل مینمایند.</p>	۴۵ دقیقه

جواب به سؤالات متن درس

- ۱- جُمهوری اسلامی پاکستان در نیم کره شمالی موقعیت داشته و از جمله کشورهای جنوب قاره آسیا میباشد.
- ۲- اکثریت نفوس جُمهوری اسلامی پاکستان پیرو دین مقدس اسلام میباشد .
- ۳- مردم جُمهوری اسلامی پاکستان به زبانهای که اردو و انگلیسی صحبت می کنند زبانهای پنجابی، سندھی، بلوچی و پشتو نیز درین کشور گوینده دارند.

معلومات اضافی

کشور پاکستان که بخشی از نیم قاره هند میباشد بعد از جنگ جهانی دوم؛ مردم سرزمین هند غرض حصول استقلال کشور خود عیله انگلیس ها قیام نمودند از جمله رهبران قیام کننده های هند، محمد علی جناح در راس مبارزین اسلامی قرار داشت و برای حصول استقلال و جدایی مسلمانها به مبارزات آغاز نمود. کوشش های حزب مسلم لیگ سبب گردید که در پهلوی کشور هندستان کشوری بنام پاکستان در ۱۵ اگست ۱۹۴۷ م. تشکیل شود. پاکستان شرقی (بنگله دیش) و پاکستان غربی (پاکستان فعلی) حکومت واحد بودند. که محمد علی جناح نخستین قاید (رهبر) این کشور بود. در سال ۱۹۶۰ م. رسماً نظام حکومتی جُمهوری اعلان شد و جنرال اسکندر میرزا نخستین رئیس جمهور آن کشور میباشد. در سال ۱۳۷۱/۳/۱۲۶ م. پاکستان شرقی بنام کشور بنگله دیش از کشور پاکستان فعلی جدا و استقلال خود را اعلان نمود.

عناوین مطالب	شرح مطالب
عنوان درس	جمهوری اسلامی ایران
هدف کلی	شاگردان راجع به جمهوری اسلامی ایران معلومات حاصل کنند.
اهداف دانشی، مهارتی و ذهنیتی	<p>از شاگردان توقع می‌رود که در پایان تدریس به اهداف زیر دست یابند.</p> <ul style="list-style-type: none"> • به همسایه غربی کشور خود آشنا شوند. • شاگردان موقعیت جمهوری اسلامی ایران را در نقشه سیاسی قاره آسیا پیدا کرده بتوانند. • حس رابطه صلح آمیز و دوستی با کشورهای همسایه در شاگردان تقویه گردد.
روش تدریس	کار گروهی، سؤال و جواب، تشریح، مباحثه...
مواد درسی و ممتد درسی	نقشه سیاسی قاره آسیا، تخته سیاه، تباشیر...
شیوه ارزیابی	تحریری، تقریری...

فعالیت‌های معلم	فعالیت‌های شاگردان	وقت
<p>- معلم محترم بعد از انجام فعالیت‌های مقدماتی به منظور ایجاد انگیزه سوال زیر را طرح می نماید:</p> <p>- جمهوری اسلامی ایران در کدام سمت کشور ما موقعیت دارد؟</p> <p>- عنوان درس جدید را روی تخته می نویسد.</p> <p>- متن درس را به صدای بلند میخواند.</p> <p>- بعداً چند تن از شاگردان را هدایت می دهد تا درس را به صدای بلند بخوانند.</p> <p>- به شاگردان هدایت میدهد؛ تا متن درس را خاموشانه مطالعه نموده، لغات و اصطلاحات را که نمیفهمند یادداشت نمایند.</p> <p>- لغات و اصطلاحات را که شاگردان نمیفهمند روی تخته نوشته و معنی مینماید.</p> <p>- درس را تشریح می نماید.</p> <p>- از چند نفر شاگرد بخواهد تا درس را تشریح کنند.</p> <p>- شاگردان را به گروه‌ها تقسیم نموده، به آنها هدایت می دهد؛ تا جدول زیر را در کتابچه های خود تکمیل نمایند.</p>	<p>- شاگردان جواب‌های گوناگون ارائه میکنند.</p> <p>- به عنوان درس جدید توجه مینمایند.</p> <p>- به دقت گوش میدهند.</p> <p>- مطابق هدایت عمل میکنند.</p> <p>- مطابق هدایت عمل میکنند.</p> <p>- لغات و اصطلاحات را که معلم معنی کرده است از روی تخته در کتابچه های خود می‌نویسند.</p> <p>- به دقت گوش میدهند.</p> <p>- مطابق هدایت عمل میکنند.</p> <p>- به گروه‌ها تقسیم شده و مطابق هدایت عمل مینمایند.</p>	۴۵ دقیقه

- به سوالات جواب می‌دهند. - به خلاصه درس توجه نموده و مطابق هدایت عمل مینمایند.	- جهت ارزیابی شاگردان به سوالات متن درس می‌پردازند. - درس را خلاصه نموده و کارخانه گگی متن درس را وظیفه می‌دهد.
<p style="text-align: center;">جواب به سوالات متن درس</p> <p>۱- شهرهای بزرگ جمهوری اسلامی ایران تهران، مشهد، اصفهان، تبریز، شیراز، اهواز، کرمانشاه و غیره می‌باشد.</p> <p>۲- محصولات مهم زراعتی جمهوری اسلامی ایران عبارت است از: برنج، چای، پنبه، گندم، لبلبو، جواری و انواع میوه‌ها بخصوص خرما و پسته می‌باشد.</p> <p>۳- کشور جمهوری اسلامی ایران با داشتن بزرگترین ذخایر نفت و گاز جهان بر علاوه رفع نیازمندی‌های داخلی مقداری هم به خارج نیز صادر می‌کند.</p>	
<p style="text-align: center;">معلومات اضافی</p> <p>جمهوری اسلامی ایران که نام قدیم آن فارس می‌باشد، رضا شاه پهلوی نام آن را به ایران تبدیل نمود این رژیم شاهی در سال ۱۳۵۸هـ. در اثر یک انقلاب اسلامی که اکثریت از آن حمایت می‌کردند، سقوط کرد. اقلیم کشور ایران متنوع است در شمال کشور د ساحل بحیره کسپین آب وهوا معتدل و باران زیاد میبارد اقلیم مناطق شرقی و جنوب شرقی خشک می‌باشد. یعنی زمستان آن سرد و تابستان آن گرم و تفاوت حرارت شبا روزی آن بیشتر می‌باشد که علت آن موجودیت کوه‌ها البرز در شمال کشور و کوه‌ها زاگروس در غرب کشور می باشد، که مانع جریان بادهای مرطوب بحیره کسپین از طرف شمال و از بحیره سرخ از غرب به داخل کشور می‌گردد.</p> <p>مهمترین صنایع آن تصفیۀ نفت، صنایع دستی، قالین بافی، تکه بافی، روغن سازی، صنایع ذوب فولادو غیره می‌باشد.</p>	

درس چهاردهم

وقت تدریس : (یک ساعت درسی)

عناوین مطالب		شرح مطالب
عنوان درس		جُمهوری تاجکستان
هدف کلی		شاگردان راجع به جُمهوری تاجکستان معلومات حاصل کنند.
اهداف دانشی، مهارتی و ذهنیتی		<p>از شاگردان توقع می‌رود که در پایان تدریس به اهداف زیر دست یابند .</p> <ul style="list-style-type: none"> • با کشور تاجکستان آشنا شوند. • موقعیت جُمهوری تاجکستان را در نقشهٔ سیاسی قارهٔ آسیا پیدا کرده بتوانند. • حس همجواری نیک در شاگردان تقویه گردد.
روش تدریس		کارگروهی، سؤال و جواب، تشریح، مباحثه...
مواد درسی و مُمد درسی		نقشهٔ سیاسی قارهٔ آسیا، تخته سیاه، تباشیر...
شیوهٔ ارزیابی		تحریری و تقریری...

فعالیت‌های معلم	فعالیت‌های شاگردان	وقت
<p>- معلم محترم بعد از انجام فعالیت‌های مقدماتی به منظور ایجاد انگیزه سوال زیر را طرح می نماید:</p> <p>- به نقشه نگاه کنید به طرف غرب تاجکستان کدام کشور موقعیت دارد؟</p> <p>- عنوان درس جدید را روی تخته می نویسد.</p> <p>- متن درس را به صدای بلند میخواند.</p> <p>- بعداً چند تن از شاگردان را هدایت می دهد تا درس را به صدای بلند بخوانند.</p> <p>- به شاگردان هدایت میدهد؛ تا متن درس را خاموشانه مطالعه نموده، لغات و اصطلاحات را که نمیفهمند یادداشت نمایند.</p> <p>- لغات و اصطلاحات را که شاگردان نمیفهمند روی تخته نوشته و معنی مینماید.</p> <p>- درس را تشریح می نماید.</p> <p>- از چند نفر شاگرد بخواهد تا درس را تشریح کنند.</p> <p>- شاگردان را به گروه‌ها تقسیم نموده، به آنها هدایت می دهد؛ تا جدول زیر را در کتابچه های خود تکمیل نمایند.</p> <p>- جهت ارزیابی شاگردان به سوالات متن درس میپردازند.</p> <p>- درس را خلاصه نموده و کارخانه گی متن درس را وظیفه میدهد.</p>	<p>- شاگردان جواب‌های گوناگون ارائه میکنند.</p> <p>- به عنوان درس جدید توجه مینمایند.</p> <p>- به دقت گوش میدهند.</p> <p>- مطابق هدایت عمل میکنند.</p> <p>- مطابق هدایت عمل میکنند.</p> <p>- لغات و اصطلاحات را که معلم معنی کرده است از روی تخته در کتابچه‌های خود می‌نویسند.</p> <p>- به دقت گوش میدهند.</p> <p>- مطابق هدایت عمل میکنند.</p> <p>- به گروه‌ها تقسیم شده و مطابق هدایت عمل مینمایند.</p> <p>- به سوالات جواب میدهند.</p> <p>- به خلاصه درس توجه نموده و مطابق هدایت عمل مینمایند.</p>	۴۵ دقیقه

جواب به سؤالات متن درس

- ۱- کشور تاجیکستان در سال ۱۳۷۰ هـ. ش. استقلال حاصل نمود.
- ۲- تاجیکستان از شمال با جمهوری قرغزستان، از شرق با جمهوری خلق چین، از غرب با جمهوری ازبکستان و از جنوب با کشور عزیز ما هم سرحد می باشد.
- ۳- محصولات زراعتی تاجیکستان عبارت اند از: گندم، برنج، سبزی‌ها، پنبه، انواع میوه‌ها و غیره.

معلومات اضافی

جمهوری تاجیکستان در جنوب شرق آسیای مرکزی، در بین عرض البلد های ۳۶ درجه و ۴۰ دقیقه و ۴۱ درجه و ۵ دقیقه شمالی و ۶۷ درجه و ۳۱ دقیقه و ۷۵ درجه و ۱۴ دقیقه طول البلد شرقی موقعیت دارد.

کلمه تاجیکستان از دو بخش «تاجیک» و «ستان» تشکیل شده است که به معنای «سرزمین تاجیک‌ها» است. سرزمین سغد باستان که سرزمین کنونی تاجیکستان را دربر می گیرد، در زمان داریوش یکم جزئی از امپراتوری هخامنشی تبدیل شد. پس از یورش اسکندر مقدونی، تاجیکستان به ترتیب جزئی از پادشاهی‌های سلوکی، دولت یونانی باختر، کوشانیان، ساسانیان و هفتالیان بود.

در سال ۷۱۵ میلادی (در زمان امویان)، این سرزمین به تصرف عرب‌ها درآمد و مردم تاجیک دین اسلام را پذیرفتند. پس از اسلام تاجیکستان تبدیل به مهد زبان پارسی دری و فرهنگ و علوم گوناگون شد.

در سده دهم میلادی، سامانیان اولین حکومت مستقل پس از اسلام در این منطقه را تشکیل دادند. پس از سقوط سامانیان جزء امپراتورهای غزنویان، خوارزمشاهیان، مغولان و تیموریان شد. پس از سقوط تیموریان تا سده نوزدهم میلادی حکومت‌های مختلف ازبک کنترل این سرزمین را در دست داشتند. در سده نوزدهم شمال تاجیکستان (خجند) جزئی از خانات خوقند، و جنوب تاجیکستان جزئی از خانات بخارا بود. خانات بخارا در سال ۱۲۴۵ هـ. ش. (۱۸۶۶ میلادی)، و خانان خوقند در سال ۱۲۴۷ (۱۸۶۸ میلادی)، زیر سلطه روسیه تزاری درآمدند. این کشور در سال ۱۳۷۰ هجری شمسی (۱۹۹۱) با فروپاشی شوروی، استقلال یافت.

درس پانزدهم

وقت تدریس : (یک ساعت درسی)

عناوین مطالب	شرح مطالب
عنوان درس	جُمهوری ازبکستان
هدف کلی	شاگردان راجع به جُمهوری ازبکستان معلومات حاصل کنند.
اهداف دانشی، مهارتی و ذهنیتی	<p>از شاگردان توقع می‌رود که در پایان تدریس به اهداف زیر دست یابند.</p> <ul style="list-style-type: none"> • با کشور ازبکستان آشنا شوند. • موقعیت جُمهوری ازبکستان را در نقشه سیاسی قاره آسیا پیدا کرده بتوانند. • حس انسان دوستی و همجواری نیک در شاگردان تقویه گردد.
روش تدریس	کارگروهی، سؤال و جواب، تشریح، مباحثه...
مواد درسی و مُمَد درسی	نقشه سیاسی قاره آسیا، تخته سیاه، تباشیر...
شیوه ارزیابی	تحریری، تقریری...

فعالیت های معلم	فعالیت های شاگردان	وقت
<p>– معلم محترم بعد از انجام فعالیت های مقدماتی به منظور ایجاد انگیزه سوال زیر را طرح می نماید:</p> <p>– چه فکر می کنید، ازبکستان در کدام قسمت آسیا و کدام طرف کشور ما موقعیت دارد؟</p> <p>– عنوان درس جدید را روی تخته می نویسد.</p> <p>– متن درس را به صدای بلند میخواند.</p> <p>– بعداً چند تن از شاگردان را هدایت می دهد تا درس را به صدای بلند بخوانند.</p> <p>– به شاگردان هدایت میدهد؛ تا متن درس را خاموشانه مطالعه نموده، لغات و اصطلاحات را که نمیفهمند یادداشت نمایند.</p> <p>– لغات و اصطلاحات را که شاگردان نمیفهمند روی تخته نوشته و معنی مینماید.</p> <p>– درس را تشریح می نماید.</p> <p>– از چند نفر شاگرد بخواهد تا درس را تشریح کنند.</p> <p>– شاگردان را به گروه ها تقسیم نموده، به آنها هدایت می دهد؛ تا جدول زیر را در کتابچه های خود تکمیل نمایند.</p>	<p>– شاگردان جواب های گوناگون ارائه میکنند.</p> <p>– به عنوان درس جدید توجه مینمایند.</p> <p>– به دقت گوش میدهند.</p> <p>– مطابق هدایت عمل میکنند.</p> <p>– مطابق هدایت عمل میکنند.</p> <p>– لغات و اصطلاحات را که معلم معنی کرده است از روی تخته در کتابچه های خود می نویسند.</p> <p>– به دقت گوش میدهند.</p> <p>– مطابق هدایت عمل میکنند.</p> <p>– به گروه ها تقسیم شده و مطابق هدایت عمل مینمایند.</p> <p>– به سوالات جواب میدهند.</p>	۴۵ دقیقه

<p>- به خلاصه درس توجه نموده و مطابق هدایت عمل مینمایند.</p>	<p>- جهت ارزیابی شاگردان به سوالات متن درس میپردازد.</p> <p>- درس را خلاصه نموده و کارخانه گي متن درس را وظیفه میدهد.</p>
<p style="text-align: center;">جواب به سؤالات متن درس</p> <p>۱- یکی از بزرگترین تولید کنندگان پنبه در جهان میباشد، به همین سبب بزرگترین صادر کننده پنبه نیز میباشد.</p> <p>۲- صنایع فولادسازی، نساجی، سامان آلات برقی و غذایی نیز در این کشور ازبکستان پیشرفت کرده است.</p> <p>۳- کشور ازبکستان در سال ۱۳۷۰ ه.ش. بعد از فروپاشی شوروی سابق استقلال خود را به دست آورد.</p>	
<p style="text-align: center;">معلومات اضافی</p> <p>ترکستان به دوبخش تقسیم گردیده : ترکستان غربی که تحت تسلط روسها قرار داشت و ترکستان شرقی که تحت تسلط چینایها قرار دارد بنام ترکستان چینی ویا سیکیانگ نیز یاد میشود .مردم ترکستان از لحاظ کلتوری و مذهبی با هم شباهت ها دارند و محل سکونت مردم ترک بود به همین سبب مورخین بنام ترکستان مسمی ساختند،. ازین که دریا سیحون و جیحون در این سرزمین جریان دارد این سرزمین بنام ماورالنهر نیز یاد میشود و مراکز بزرگ تاریخی مسلمانان مانند: بخارا، سمرقند، خیوا، خوقند و خوارزم در این سرزمین قرار دارند.</p> <p>جمهوری ازبکستان: از کشورهای مهم آسیای مرکزی است که در بین عرض البلد های شمالی ۳۷ تا ۴۶ درجه و طول البلد های شرقی ۵۶ تا ۷۴ درجه موقعیت دارد .</p> <p>در نیمه دوم قرن هفتم میلادی با ورود اعراب دین مقدس اسلام در این منطقه انتشار یافت، بعد از آن شاه اسماعیل سامانی در سال ۸۷۳ م ماوراءالنهر و خوارزم را به تصرف خود در آورد و سلسله سامانیان را در بخارا پایه گذاری کرد. بعداً به ترتیب قبایل سلجوق، خوارزم شاهیان، مغولان در آن سرزمین حکومت کردند. تا سرانجام خاندان شیبانی، مجدداً حکومت ازبک ها را برقرار کرد. با مرگ آخرین رهبر این خانواده، حکومت و سرزمین واحد و متحد ازبکستان متلاشی شد و حکومت های محلی کوچک و مستقل به رهبری حکام محلی در گوشه و کنار سر برداشتند. در میان آنان، آستراخانی ها در بخارا، خان های خیوه در خوارزم و خانهای خوقند در فرغانه، قدرت بیشتری یافتند و برای تصرف اراضی یکدیگر دائماً در نبرد با هم بودند. این دشمنی های پایدار زمینه ای مساعد برای روسیه که در فکر تصرف ناحیه بود، فراهم کرد .</p> <p>روس ها در سال ۱۸۶۵م، تاشکند و در سال ۱۸۶۸م سمرقند را به تصرف خود در آوردند. همزمان با تصرف سمرقند توسط روس ها، خان های بخارا تحت حمایتی روسیه را پذیرفتند. سال بعد خانهای خیوه همین گونه عمل کردند .با ضمیمه شدن کامل خان های خوقند به روسیه در سال ۱۸۷۶ م تسلط بر این کشور کامل شد و ولایت واحد ترکستان تشکیل گردید، که در سال ۱۸۸۶م، به سرزمین ترکستان تغییر نام یافت. همزمان با فروپاشی اتحاد جماهیر شوروی، جمهوری ازبکستان در اول سپتامبر سال ۱۹۹۱م اعلام استقلال کرد.</p>	

درس شانزدهم

وقت تدریس : (یک ساعت درسی)

عناوین مطالب	شرح مطالب
عنوان درس	جمهوری ترکمنستان
هدف کلی	شاگردان راجع به جمهوری ترکمنستان معلومات حاصل کنند.
اهداف دانشی، مهارتی و ذهنیتی	<p>از شاگردان توقع می‌رود که در پایان تدریس به اهداف زیر دست یابند</p> <ul style="list-style-type: none"> • با کشور ترکمنستان آشنا شوند. • موقعیت جغرافیایی جمهوری ترکمنستان را در نقشه سیاسی قاره آسیا پیدا کرده بتوانند. • حس روابط صلح آمیز با کشورهای همسایه در شاگردان تقویت گردد.
روش تدریس	کارگروهی، سؤال و جواب، تشریح و مباحثه...
مواد درسی و ممتد درسی	نقشه سیاسی قاره آسیا، تخته سیاه و تباشیر...
شیوه ارزیابی	تحریری و تقریری...

فعالیت‌های معلم	فعالیت‌های شاگردان	وقت
<p>– معلم محترم بعد از انجام فعالیت‌های مقدماتی به منظور ایجاد انگیزه سوال زیر را طرح می نماید:</p> <p>– به فکر شما، جمهوری ترکمنستان در کدام سمت کشور ما قرار دارد؟</p> <p>– عنوان درس جدید را روی تخته می نویسد.</p> <p>– متن درس را به صدای بلند میخواند.</p> <p>– بعداً چند تن از شاگردان را هدایت می دهد تا درس را به صدای بلند بخوانند.</p> <p>– به شاگردان هدایت میدهد؛ تا متن درس را خاموشانه مطالعه نموده، لغات و اصطلاحات را که نمیفهمند یادداشت نمایند.</p> <p>– لغات و اصطلاحات را که شاگردان نمیفهمند روی تخته نوشته و معنی مینماید.</p> <p>– درس را تشریح می نماید.</p> <p>– از چند نفر شاگرد بخواهد تا درس را تشریح کنند.</p> <p>– شاگردان را به گروه‌ها تقسیم نموده، به آنها هدایت می دهد؛ تا جدول زیر را در کتابچه های خود تکمیل نمایند.</p> <p>– جهت ارزیابی شاگردان به سوالات متن درس میپردازند.</p>	<p>– شاگردان جواب‌های گوناگون ارائه میکنند.</p> <p>– به عنوان درس جدید توجه مینمایند.</p> <p>– به دقت گوش میدهند.</p> <p>– مطابق هدایت عمل میکنند.</p> <p>– مطابق هدایت عمل میکنند.</p> <p>– لغات و اصطلاحات را که معلم معنی کرده است از روی تخته در کتابچه‌های خود می‌نویسند.</p> <p>– به دقت گوش میدهند.</p> <p>– مطابق هدایت عمل میکنند.</p> <p>– به گروه‌ها تقسیم شده و مطابق هدایت عمل مینمایند.</p> <p>– به سوالات جواب میدهند.</p>	۴۵ دقیقه

<p>- به خلاصه درس توجه نموده و مطابق هدایت عمل مینمایند.</p>	<p>- درس را خلاصه نموده و کارخانه گي متن درس را وظیفه میدهد.</p>
<p style="text-align: right;">جواب به سؤالات متن درس</p> <p>۱- شغل بیشتر مردم ترکمنستان زراعت و مالداري است و از نظر توليد پنبه در جهان معروف اند.</p> <p>۲- مهم ترين کالاهای صادراتی این کشور پنبه، پارچه های نخي، قالين، نفت و گازطبيعي، محصولات کيميايي، برق، پنبه، منسوجات و محصولات حیوانی می باشد.</p> <p>۳- مشهورترین درياهای آن مرغاب، هريرود(تجن) و آمو دريا میباشد.</p>	
<p style="text-align: right;">معلومات اضافی</p> <p>نام کشور «ترکمنستان» از دو بخش «ترکمن» و «ستان» تشکیل شده که به معنای «سرزمین ترکمن ها» است. بیشتر مردم این کشور از قوم ترکمن هستند و به زبان ترکمنی (شاخه ای از زبان های ترکی تبار) صحبت می کنند.</p> <p>۸۰٪ مساحت این کشور در بین عرض البلد های ۳۵ و ۴۳ درجه شمالی و طول البلد های ۵۲ و ۶۷ درجه شرقی قرار دارد.</p> <p>ترکمنستان را صحرای قراقروم تشکیل می دهد که دارای آب و هوای خشک است. در این بیابان در هر جا که آب وجود داشته باشد، روستاها و شهرهای بزرگ و پر جمعیتی به وجود آمده است ولی ناحیه رشته کوه کپه داغ در جنوب کشور و نزدیکی سرحد ایران آب و هوای مناسبی دارد و عشق آباد، مرو و سایر شهرهای مهم در این ناحیه هستند. ترکمنستان دارای منابع بزرگ نفت و گاز است که آن را به کشورهای مختلف صادر میکند. مهمترین بندر آن در ساحل بحیر کسپین شهر ترکمن باشی (کراسنووُدسک) است.</p>	

درس هفدهم

وقت تدریس : (یک ساعت درسی)

عناوین مطالب	شرح مطالب
عنوان درس	جمهوری خلق چین
هدف کلی	شاگردان راجع به جمهوری خلق چین معلومات حاصل کنند.
اهداف دانشی، مهارتی و ذهنیتی	<p>از شاگردان توقع می‌رود که در پایان تدریس به اهداف زیر دست یابند.</p> <ul style="list-style-type: none"> • با همسایه شمال شرقی کشور آشنا شوند. • موقعیت جغرافیایی جمهوری خلق چین را در نقشه سیاسی قاره آسیا پیدا کرده بتوانند. • حس رابطه دوستی با کشورهای همسایه در شاگردان تقویت گردد.
روش تدریس	کارگروهی، سؤال و جواب، مباحثه، تشریح...
مواد درسی و ممتد درسی	نقشه سیاسی قاره آسیا، تخته سیاه و تباشیر...
شیوه ارزیابی	تحریری و تقریری...

فعالیت‌های معلم	فعالیت‌های شاگردان	وقت
<p>- معلم محترم بعد از انجام فعالیت‌های مقدماتی به منظور ایجاد انگیزه سوال زیر را طرح می نماید:</p> <p>- به نقشه ببینید و کشور همسایه چین را پیدا کنید.</p> <p>- عنوان درس جدید را روی تخته می نویسد.</p> <p>- متن درس را به صدای بلند میخواند.</p> <p>- بعداً چند تن از شاگردان را هدایت می دهد تا درس را به صدای بلند بخوانند.</p> <p>- به شاگردان هدایت میدهد؛ تا متن درس را خاموشانه مطالعه نموده، لغات واصطلاحات را که نمیفهمند یادداشت نمایند.</p> <p>- لغات و اصطلاحات را که شاگردان نمیفهمند روی تخته نوشته و معنی مینماید.</p> <p>- درس را تشریح می نماید.</p> <p>- از چند نفر شاگرد بخواهد تا درس را تشریح کنند.</p> <p>- شاگردان را به گروه‌ها تقسیم نموده، به آنها هدایت می دهد؛ تا جدول زیر را در کتابچه های خود تکمیل نمایند.</p> <p>- جهت ارزیابی شاگردان به سوالات متن درس میپردازند.</p>	<p>- شاگردان جواب‌های گوناگون ارائه میکنند.</p> <p>- به عنوان درس جدید توجه مینمایند.</p> <p>- به دقت گوش میدهند.</p> <p>- مطابق هدایت عمل میکنند.</p> <p>- مطابق هدایت عمل میکنند.</p> <p>- لغات و اصطلاحات را که معلم معنی کرده است از روی تخته در کتابچه‌های خود می‌نویسند.</p> <p>- به دقت گوش میدهند.</p> <p>- مطابق هدایت عمل میکنند.</p> <p>- به گروه‌ها تقسیم شده و مطابق هدایت عمل مینمایند.</p> <p>- به سوالات جواب میدهند.</p>	۴۵ دقیقه

	- به خلاصه درس توجه نموده و مطابق هدایت عمل مینمایند.	- درس را خلاصه نموده و کارخانه گگی متن درس را وظیفه میدهد.
--	---	--

جواب به سؤالات متن درس

- ۱- اقلیم کشور چین بنا بر وسعت و به نسبت دوری و نزدیکی مناطق آن از بحرمتنوع می باشد. قسمت های شمالی این کشور در زمستان سرد و در تابستان معتدل و جنوب آن در زمستان معتدل و تابستان آن گرم طولانی و مرطوب میباشد.
- ۲- از افغانستان به کشور چین پنبه، پشم، پوست، میوه خشک صادر می شود.
- ۳- از آن کشور چای، منسوجات، مواد تعمیراتی، رادیو، تلویزیون، کمپیوتر، ماشین آلات و غیره وارد می شود.

معلومات اضافی

چین با نام رسمی جمهوری خلق چین کشوری است که در شرق قاره آسیا قرار گرفته. این کشور که پرجمعیت ترین کشور دنیا با بیش از ۱،۶ میلیارد نفر نفوس است که توسط حزب کمونیست چین در قالب نظام یک حزبی اداره می شود. پایتخت پکن یا بیجنگ است. تمدن چین باستان یکی از کهن ترین تمدن های تاریخ است که در سواحل حاصل خیز رود زرد که در دشت شمال چین جاری ست شکوفا شد. نظام سیاسی چین بیش از ۶ هزار سال مبتنی بر سلطنت مطلقه موروثی بود. اما نخستین حکومتی که چین را متحد کرد دودمان چهاین در ۲۲۱ ق. م بود. آخرین دودمان پادشاهی این کشور هم چینگ بود که در ۱۹۱۱ با تشکیل جمهوری چین به رهبری حزب ملی چین، کومیتانگ نابود شد. چین در نیمه اول سده بیستم میلادی به دو بلاک سیاسی عمده تقسیم گردیده بود؛ کومیتانگ و حزب کمونیست چین. مخاصمات اصلی در ۱۹۴۹ با پیروزی کمونیست ها در جنگ داخلی در سرزمین اصلی چین پایان یافت و کمونست ها حکومتی به نام جمهوری خلق چین تأسیس کردند. حکومت شکست خورده چین به رهبری کومیتانگ پایتخت خود را به شهر تایپه جزیره تایوان انتقال داد. حکومت امروزه آن به جزیره تایوان، کینمن، ماتسو و چند جزیره دور دست دیگر محدود است. از آن هنگام جمهوری خلق چین و جمهوری تایوان چین در گیر اختلافات سیاسی شدیدی با یکدیگر در مورد حق حاکمیت و وضعیت سیاسی تایوان بوده اند.

از هنگام اجرای اصلاحات اقتصادی در چین برای پی ریزی یک اقتصاد مدرن، چین یکی از سریع ترین رشدهای اقتصادی دنیا را داشته است. این کشور هم اکنون بزرگترین صادر کننده و دومین وارد کننده بزرگ کالا است و دومین اقتصاد بزرگ دنیا بر اساس تولید ناخالص داخلی را در اختیار دارد. چین عضو دائم شورای امنیت سازمان ملل و سازمان های چندجانبه ای چون سازمان تجارت جهانی، اپک و سازمان همکاری شانگهای است.

درس (هجدهم)

وقت تدریس: (یک ساعت درسی)

عناوین مطالب	شرح مطالب
عنوان درس	وحدت ملی
هدف کلی	شاگردان مفهوم و اهمیت وحدت ملی را بدانند.
اهداف دانشی، مهارتی و ذهنیتی	<p>از شاگردان انتظار می‌رود که در پایان تدریس به اهداف زیر دست یابند:</p> <ul style="list-style-type: none"> • با کلمه وحدت ملی آشنا شوند. • مفهوم وحدت ملی را توضیح داده بتوانند. • با وحدت ملی در کشور علاقمند شوند.
روش تدریس	فعالیت‌های گروهی، مباحثه، سؤال و جواب، تشریح...
مواد درسی و ممتد درسی	کتاب، تخته، تباشیر، مارکر، تصاویر...
شیوه ارزیابی	تحریری، تقریری...

وقت	فعالیت‌های شاگردان	فعالیت‌های معلم
۴۵ دقیقه	<p>- شاگردان جواب‌های گوناگون می‌دهند.</p> <p>- به عنوان درس جدید توجه مینمایند.</p> <p>- به دقت گوش میدهند.</p> <p>- مطابق هدایت عمل میکنند.</p> <p>- مطابق هدایت عمل میکنند.</p> <p>- لغات و اصطلاحات را که معلم معنی کرده است از روی تخته در کتابچه‌های خود می‌نویسند.</p> <p>- به دقت گوش میدهند.</p> <p>- مطابق هدایت عمل میکنند.</p> <p>- به گروه‌ها تقسیم شده و مطابق هدایت عمل مینمایند.</p>	<p>- معلم محترم بعد از انجام فعالیت‌های مقدماتی به منظور ایجاد انگیزه سوال زیر را طرح می نماید:</p> <p>- به نظر شما، چرا مردم یک کشور، به وحدت ملی ضرورت دارند؟</p> <p>- عنوان درس جدید را روی تخته می نویسد.</p> <p>- متن درس را به صدای بلند میخواند.</p> <p>- بعداً چند تن از شاگردان را هدایت می دهد تا درس را به صدای بلند بخوانند.</p> <p>- به شاگردان هدایت میدهد؛ تا متن درس را خاموشانه مطالعه نموده، لغات و اصطلاحات را که نمیفهمند یادداشت نمایند.</p> <p>- لغات و اصطلاحات را که شاگردان نمیفهمند روی تخته نوشته و معنی مینماید.</p> <p>- درس را تشریح می نماید.</p> <p>- از چند نفر شاگرد بخواهد تا درس را تشریح کنند.</p> <p>- شاگردان را به گروه‌ها تقسیم نموده، به آنها هدایت می دهد؛ تا راجع به اهمیت وحدت ملی بحث نمایند.</p>

	<p>- به سوالات جواب میدهند.</p> <p>- به خلاصه درس توجه نموده و مطابق هدایت عمل مینمایند.</p>	<p>- جهت ارزیابی شاگردان به سوالات متن درس میپردازد.</p> <p>- درس را خلاصه نموده و کارخانه گی متن درس را وظیفه میدهد.</p>
<p style="text-align: right;">جواب به سوالات متن درس</p> <p>۱- وحدت ملی، اتحاد و یکپارچه گی مردم یک جامعه را گویند، که در رویدادهای ملی و دفاع از کشور و دولت با هم متحد باشند.</p> <p>۲- خداوند(ج) مسلمانان را به وحدت و دوری از اختلاف و تفرقه امر فرموده است.</p> <p>۳- با وحدت ملی صلح و امنیت در کشور تامین شده و زمینه های تعلیم، کار و رفاه برای مردم مساعد میشود.</p>		
<p style="text-align: right;">معلومات اضافی</p> <p>وحدت عامل مهم حرکت بخش برای انقلابها بوده که انسانها را در گذر پیشرفت به سوی پیروزیها و گردنه های صعب العبور، عبور میدهد، به ناتوانیها توان بخشیده و دشواریها را آسان میکند و ناممکنها را ممکن میسازد.</p> <p>پس وحدت ملی عبارت است از: اتحاد و همبستگی تمام اقوام ساکن در کشور با داشتن هویت واحد ملی. بدین معنی که تمام افراد کشور با در نظر داشت هویت قومی، دینی و مذهبی دارای هویت ملی واحد بوده و ملت کشور را تشکیل میدهد. بناً در کشور ما نیز ملت متشکل از اقوام پشتون، تاجک، هزاره، ازبک، ترکمن، بلوچ، پشه یی، نورستانی، ایماق، عرب، قرغیز، فزلباش، گوجر، براهوی و سائر اقوام میباشد. تمام این اقوام دارای مخرج مشترک یعنی وطن واحد و هویت ملی واحد میباشد و هویت ملی همه ی این اقوام (همه ی ما) افغانیت است. روی همین اساس بر هر فرد از افراد جامعه افغانستان کلمه افغان اطلاق میشود.</p> <p>وحدت ملی، اساس عمده برای دفاع از استقلال، آزادی، رشد اقتصادی، دموکراسی و عدالت اجتماعی و مساوات قانونی به شمار میرود.</p>		

درس (نزد هفم)

وقت تدریس: (یک ساعت درسی)

عناوین مطالب	شرح مطالب
عنوان درس	صلح و امنیت
هدف کلی	شاگردان اهمیت صلح و امنیت در جامعه را بدانند.
اهداف دانشی، مهارتی و ذهنیتی	<p>از شاگردان انتظار می‌رود که در پایان تدریس به اهداف زیر دست یابند:</p> <ul style="list-style-type: none"> • مزایای زنده گی با صلح و امنیت را بدانند. • خوبی‌های صلح و امنیت را توضیح داده بتوانند. • با تأمین صلح و امنیت در کشور علاقمند شوند.
روش تدریس	فعالیت‌های گروهی، مباحثه، سؤال و جواب
مواد درسی و ممتد درسی	کتاب، تخته، تباشیر، مارکر، تصاویر...
شیوه ارزیابی	تحریری، تقریری،

وقت	فعالیت‌های شاگردان	فعالیت‌های معلم
۴۵ دقیقه	<ul style="list-style-type: none"> - شاگردان جواب‌های گوناگون می‌دهند. - به عنوان درس جدید توجه مینمایند. - به دقت گوش می‌دهند. - مطابق هدایت عمل میکنند. - مطابق هدایت عمل میکنند. - لغات و اصطلاحات را که معلم معنی کرده است از روی تخته در کتابچه‌های خود می‌نویسند. - به دقت گوش می‌دهند. - مطابق هدایت عمل میکنند. - به گروه‌ها تقسیم شده و مطابق هدایت عمل مینمایند. 	<ul style="list-style-type: none"> - معلم محترم بعد از انجام فعالیت‌های مقدماتی به منظور ایجاد انگیزه سوال زیر را طرح می نماید: - به نظر شما، صلح بدون امنیت امکان دارد؟ - عنوان درس جدید را روی تخته می نویسد. - متن درس را به صدای بلند میخواند. - بعداً چند تن از شاگردان را هدایت می دهد تا درس را به صدای بلند بخوانند. - به شاگردان هدایت میدهد؛ تا متن درس را خاموشانه مطالعه نموده، لغات و اصطلاحات را که نمیفهمند یادداشت نمایند. - لغات و اصطلاحات را که شاگردان نمیفهمند روی تخته نوشته و معنی مینماید. - درس را تشریح می نماید. - از چند نفر شاگرد بخواهد تا درس را تشریح کنند. - شاگردان را به گروه‌ها تقسیم نموده، به آنها هدایت می دهد؛ تا راجع به صلح و امنیت بحث نمایند.

	<p>- به سوالات جواب می‌دهند.</p> <p>- به خلاصه درس توجه نموده و مطابق هدایت عمل مینمایند.</p>	<p>- جهت ارزیابی شاگردان به سوالات متن درس می‌پردازد.</p> <p>- درس را خلاصه نموده و کارخانه گی متن درس را وظیفه می‌دهد.</p>
<p>جواب به سوالات متن درس</p> <p>۱- امنیت در فضای صلح به وجود می‌آید. در جامعه که صلح برقرار است و مردم در آن باهم زنده گی مسالمت امیز دارند، امکان برقراری امنیت وجود دارد. پس صلح و امنیت پهلوی هم قرار دارند.</p> <p>۲- صلح فضای آرام جامعه است که در آن مصونیت، عدالت و آزادی از طریق همکاری افراد جامعه تامین میشود.</p> <p>۳- مصونیت به معنای امن بودن است.</p>		
<p>معلومات اضافی</p> <p>صلح و امنیت مصونیت را بار می‌آورد</p> <p>هرآنجائیکه امنیت برقرار شود، مصونیت پایدار میماند و همیشه مصونیت دنباله رو امنیت است و امنیت زاده صلح پنداشته میشود. اگر ارکان امنیت مختل گردد مصونیت دستخوش بی نظمی میگردد.</p> <p>همچنان در میان مردم صلح کردن حکم الهی است چنانچه الله تعالی در آیه (۱) سوره انفال فرموده است:</p> <p>(فَاتَّقُوا اللَّهَ وَ أَصْلِحُوا ذَاتَ بَيْنِكُمْ وَأَطِيعُوا اللَّهَ وَرَسُولَهُ إِن كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ)</p> <p>ترجمه: ای مسلمانان پس شما از الله تعالی بترسید و میان خویش اصلاح نمایید و فرمان ببرید از الله تعالی و حضرت محمد رسول برحق اش(ص) اگر هستید مؤمنان.</p> <p>رسول الله (صلی الله علیه وسلم) در مورد فضیلت و اجر مرد مصلح در حدیث مبارک خویش طی یک روایتی چنین فرموده اند:</p> <p>عن ابی هریره (رض) قال: سمعت رسول الله يقول: من أصلح بین اثنين استوجب ثواب شهید.</p> <p>ترجمه: از ابوهریره (رض) روایت است که گفته است: من از رسول الله (ص) شنیدم که میفرماید: کسی که میان دو جانب یا دو گروه و یا دو حکومت اصلاح میکند ثواب یک شهید را کسب مینماید.</p> <p>اسباب رسیدن به صلح و آشتی را عفو، گذشت، ترک مخاصمه و اندیشه همزیستی مسالمت آمیز تشکیل میدهد.</p>		

درس (بیستم)

وقت تدریس: (یک ساعت درسی)

عناوین مطالب	شرح مطالب
عنوان درس	ملکیت عامه
هدف کلی	شاگردان راجع به ملکیت عامه معلومات حاصل نمایند.
اهداف دانشی، مهارتی و ذهنیتی	<p>از شاگردان انتظار می‌رود که در پایان تدریس به اهداف زیر دست یابند:</p> <ul style="list-style-type: none"> • ملکیت عامه را بشناسند. • مفهوم ملکیت عامه را بیان کرده بتوانند. • از دانستن موضوع ملکیت عامه روحیه حفظ و نگهداری ملکیت عامه در شاگردان تقویه گردد.
روش تدریس	فعالیت‌های گروهی، مباحثه، سؤال و جواب، تشریح...
مواد درسی و ممتد درسی	کتاب، تخته، تباشیر، مارکر، تصاویر...
شیوه ارزیابی	تحریری، تقریری...

وقت	فعالیت‌های شاگردان	فعالیت‌های معلم
۴۵ دقیقه	<p>شاگردان جواب‌های گوناگون می‌دهند.</p> <p>به عنوان درس جدید توجه مینمایند.</p> <p>به دقت گوش می‌دهند.</p> <p>مطابق هدایت عمل میکنند.</p> <p>مطابق هدایت عمل میکنند.</p> <p>لغات و اصطلاحات را که معلم معنی کرده است از روی تخته در کتابچه‌های خود می‌نویسند.</p> <p>به دقت گوش می‌دهند.</p> <p>مطابق هدایت عمل میکنند.</p> <p>به گروه‌ها تقسیم شده و مطابق هدایت عمل مینمایند.</p> <p>به سوالات جواب می‌دهند.</p> <p>به خلاصه درس توجه نموده و مطابق هدایت عمل مینمایند.</p>	<p>معلم محترم بعد از انجام فعالیت‌های مقدماتی به منظور ایجاد انگیزه سوال زیر را طرح می‌نماید:</p> <p>به نظر شما، ملکیت‌های عامه به چه چیزها گفته میشود؟</p> <p>عنوان درس جدید را روی تخته می‌نویسد.</p> <p>متن درس را به صدای بلند می‌خواند.</p> <p>بعداً چند تن از شاگردان را هدایت می‌دهد تا درس را به صدای بلند بخوانند.</p> <p>به شاگردان هدایت می‌دهد؛ تا متن درس را خاموشانه مطالعه نموده، لغات و اصطلاحات را که نمی‌فهمند یادداشت نمایند.</p> <p>لغات و اصطلاحات را که شاگردان نمی‌فهمند روی تخته نوشته و معنی مینماید.</p> <p>معلم درس را تشریح می‌نماید.</p> <p>از چند نفر شاگرد بخواهد تا درس را تشریح کنند.</p> <p>شاگردان را به گروه‌ها تقسیم نموده، به آنها هدایت می‌دهد؛ تا راجع به ملکیت عامه بین هم بحث نمایند.</p> <p>جهت ارزیابی شاگردان به سوالات متن درس می‌پردازند.</p> <p>درس را خلاصه نموده و کارخانه گوی متن درس را وظیفه می‌دهد.</p>

جواب به سوالات متن درس

- ۱- ملکیت عامه شامل زمین، کوه‌ها، دشت‌ها، جنگل‌ها، فارم‌های دولتی، پارک‌ها، سرک‌ها، معادن و ذخایر طبیعی، فابریکه‌ها، آثار باستانی و غیره می‌باشد.
- ۲- آثار باستانی جز مهم از دارایی‌های فرهنگی و افتخارات ملی و میراث‌های فرهنگی اجداد هر ملت می‌باشد

معلومات اضافی

ملکیت عامه

ملکیت عامه عبارت از مال و ثروت است که مرتبط به عموم مردم باشد نه به شخص و اشخاص. در این تعریف ملکیت که بیان شد از یک طرف مال است و از طرف دیگر مالک، و پیوند و ارتباط خاصی بین این دو وجود دارد. لیکن کسی که مال به او مرتبط می‌شود فرد یا افراد خاصی نیستند. این نوع مالکیت خود، دارای شکل‌های مختلفی است:

- ۱- ملکیت دولت ۲- ملکیت عموم مردم ۳- ملکیت عام دیگر.
- توضیح آنکه: ممکن است گفته شود (چنانکه برخی از محققین مدعی شده‌اند) آنچه به عنوان ملکیت عموم قلمداد می‌شود مثل زمین‌های که حتی (دولت) هم نمی‌تواند آنها را بفروشد و یا به کسی واگذار کند، این اموال در واقع ملک کسی نیست بلکه در عموم مردم یا مسلمانان، مورد مصرف هستند.
- چنانکه همین مطلب در مورد ملکیت پوهنتون‌ها و مسجدها نیز نسبت به اموال مربوطه همینطور می‌باشند.
- ضمناً در بعضی از کتاب‌ها مباحات عامه مثل آب دریا، گیاهان و ثروت‌های طبیعی و غیره نوعی از ملکیت عمومی قلمداد شده است. در صورتی که اصولاً مباحات عامه، ملک کسی نیست بلکه همه مجاز به استفاده از آن هستند.
- بنابراین همانطور که اشاره شد باید گفت: که این نوع ملکیت‌ها جهت عمومی داشته و همه‌ای مردم می‌توانند از آن بهره‌مند شوند.

درس (بیست و یکم)
وقت تدریس: (یک ساعت درسی)

عناوین مطالب		شرح مطالب
عنوان درس		اخلاق رسانه‌ی
هدف کلی		شاگردان معنی و مفهوم اخلاق رسانه‌ی را بدانند.
اهداف دانشی، مهارتی و ذهنیتی		<p>از شاگردان انتظار می‌رود که در پایان تدریس به اهداف زیر دست یابند:</p> <ul style="list-style-type: none"> • با اخلاق رسانه‌ی آشنا شوند. • موضوعاتی که در اخلاق رسانه‌ی باید مراعات شود آن را بیان کرده بتوانند. • ایجاد روحیه استفاده‌ی درست از رسانه‌ها.
روش تدریس		فعالیت‌های گروهی، مباحثه، سؤال و جواب، تشریح...
مواد درسی و مؤد درسی		کتاب، تخته، تباشیر، مارکر، تصاویر...
شیوه‌ی ارزیابی		تحریری، تقریری...
وقت	فعالیت‌های شاگردان	فعالیت‌های معلم
۴۵ دقیقه	<p>- شاگردان جواب‌های گوناگون می‌دهند.</p> <p>- به عنوان درس جدید توجه مینمایند.</p> <p>- به دقت گوش می‌دهند.</p> <p>- مطابق هدایت عمل میکنند.</p> <p>- مطابق هدایت عمل میکنند.</p> <p>- لغات و اصطلاحات را که معلم معنی کرده است از روی تخته در کتابچه‌های خود می‌نویسند.</p> <p>- به دقت گوش می‌دهند.</p> <p>- مطابق هدایت عمل میکنند.</p> <p>- به گروه‌ها تقسیم شده و مطابق هدایت عمل مینمایند.</p> <p>- به سوالات جواب می‌دهند.</p> <p>- به خلاصه درس توجه نموده و مطابق هدایت عمل مینمایند.</p>	<p>- معلم محترم بعد از انجام فعالیت‌های مقدماتی به منظور ایجاد انگیزه سوال زیر را طرح می‌نماید:</p> <p>- به نظر شما، اخلاق رسانه‌ی، چه اهمیت دارد؟</p> <p>- عنوان درس جدید را روی تخته می‌نویسد.</p> <p>- متن درس را به صدای بلند می‌خواند.</p> <p>- بعداً چند تن از شاگردان را هدایت می‌دهد تا درس را به صدای بلند بخوانند.</p> <p>- به شاگردان هدایت می‌دهد؛ تا متن درس را خاموشانه مطالعه نموده، لغات و اصطلاحات را که نمی‌فهمند یادداشت نمایند.</p> <p>- لغات و اصطلاحات را که شاگردان نمی‌فهمند روی تخته نوشته و معنی مینماید.</p> <p>- درس را تشریح می‌نماید.</p> <p>- از چند نفر شاگرد بخواهد تا درس را تشریح کنند.</p> <p>- شاگردان را به گروه‌ها تقسیم نموده، به آنها هدایت می‌دهد؛ تا راجع به اخلاق رسانه‌ی بین هم بحث نمایند.</p> <p>- جهت ارزیابی شاگردان به سوالات متن درس می‌پردازد.</p> <p>- درس را خلاصه نموده و کارخانه گکی متن درس را وظیفه می‌دهد.</p>

جواب به سوالات متن درس

- ۱- اخبار، مجله، روزنامه، رادیو، تلویزیون، اینترنت، شبکه کیبلی و غیره رسانه میباشند.
- ۲- صداقت، صحت، توازن، امانت، و پرهیز از ضدیت با منافع ملی اخلاق رسانه‌ی را تشکیل میدهد.
- ۳- رسانه‌ها باید مطالبی را که مغایر با احکام دین اسلام، موجب بی حرمتی، تحقیر و توهین اشخاص باشد نشر نکند و همچنان از نشر برنامه‌های که به سلامت اخلاقی افراد جامعه آسیب میرساند نیز خودداری کنند.

معلومات اضافی

اخلاق رسانه‌ی

در صنعت ارتباطات هیچ چیز مهم تر از کسب اعتماد مخاطبان و ایجاد اعتماد نسبت به رسانه‌ها نیست. اگر سازمان‌ها و مؤسسات ارائه کننده اطلاعات و آراء و حتی سازمان‌های عرضه کننده تفریح‌ها و سرگرمی‌ها، فاقد باور پذیری باشند یا نتوانند اعتماد و حمایت توده مردم را به دست آورند، ادامه بقای شان با دشواری مواجه خواهد شد. علاوه بر اعتماد پذیری، مسایل دیگری نیز مطرح هستند که توجه به اخلاق در رسانه‌ها یا اخلاقیات بخصوص رسانه‌ها را جدیت میبخشند. توجه به لوازم و تبعات موادی که در رسانه‌ها عرضه میشوند (خشونت و جرم) ایجاد فضای پر از تفاهم میان کارشناسان و صاحب نظران و نیز کارگزاران و مردم، همچنین رعایت برخی حریم‌ها (حریم حقوق فردی و شأن و منزلت افراد) هیچ یک بدون اخلاق قابل تحقق نیستند. حتی اگر قوانین رسانه‌ها به اندازه کافی گویا باشند، رعایت برخی از اصول اخلاقی توسط رسانه‌ها همچنان ضرورت دارد. نه حقوق میتواند جای اخلاق را بگیرد و نه اخلاق قادر است بر جایگاه حقوق بنشیند. این دو مکمل یکدیگرند. نظام حقوقی معمولاً پس از وقوع جرم دخالت میکند و پیش از آن نقش اخطار دهنده دارد ولی اخلاق به صورت یک نیروی ارادی و خود آگاه در درون خود افراد عمل میکند.

درس (بیست و دوم)

وقت تدریس: (یک ساعت درسی)

عناوین مطالب		شرح مطالب
عنوان درس		کرامت انسان
هدف کلی		شاگردان بدانند که انسان‌ها دارای چه کرامات اند.
اهداف دانشی، مهارتی و ذهنیتی		<p>از شاگردان انتظار می‌رود که در پایان تدریس به اهداف زیر دست یابند:</p> <ul style="list-style-type: none"> کرامت انسانی را بدانند. کرامت‌های انسانی را بیان کرده بتوانند. به کرامت انسان ارزش قایل شوند.
روش تدریس		فعالیت‌های گروهی، مباحثه، سؤال و جواب و تشریح...
مواد درسی و ممتد درسی		کتاب، تخته، تباشیر، مارکر، تصاویر...
شیوه ارزیابی		تحریری، تقریری...
وقت	فعالیت‌های شاگردان	فعالیت‌های معلم
۴۵ دقیقه	<ul style="list-style-type: none"> شاگردان جواب‌های گوناگون می‌دهند. به عنوان درس جدید توجه مینمایند. به دقت گوش می‌دهند. مطابق هدایت عمل میکنند. مطابق هدایت عمل میکنند. لغات و اصطلاحات را که معلم معنی کرده است از روی تخته در کتابچه‌های خود می‌نویسند. به دقت گوش می‌دهند. مطابق هدایت عمل میکنند. به گروه‌ها تقسیم شده و مطابق هدایت عمل مینمایند. به سوالات جواب می‌دهند. به خلاصه درس توجه نموده و مطابق هدایت عمل مینمایند. 	<ul style="list-style-type: none"> معلم محترم بعد از انجام فعالیت‌های مقدماتی به منظور ایجاد انگیزه سوال زیر را طرح می‌نماید: به نظر شما، کرامت انسان چیست ؟ عنوان درس جدید را روی تخته می‌نویسد. متن درس را به صدای بلند می‌خواند. بعداً چند تن از شاگردان را هدایت می‌دهد تا درس را به صدای بلند بخوانند. به شاگردان هدایت می‌دهد؛ تا متن درس را خاموشانه مطالعه نموده، لغات و اصطلاحات را که نمی‌فهمند یادداشت نمایند. لغات و اصطلاحات را که شاگردان نمی‌فهمند روی تخته نوشته و معنی مینماید. درس را تشریح می‌نماید. از چند نفر شاگرد بخواهد تا درس را تشریح کنند. شاگردان را به گروه‌ها تقسیم نموده، به آنها هدایت می‌دهد؛ تا راجع به حقوق و کرامت انسان بین هم بحث نمایند. جهت ارزیابی شاگردان به سوالات متن درس می‌پردازد. درس را خلاصه نموده و کارخانه گي متن درس را وظیفه می‌دهد.

جواب به سوالات متن درس

- ۱- چون انسان دارای حرمت است و حق دارد در جامعه محترمانه زنده گی کند و کسی حق ندارد با گفتار و کردار خویش حیثیت او را پایمال کند و انسان‌ها همه قابل احترام اند.
- ۲- حکومت موظف است که حقوق و کرامت انسان را را رعایت و از آن حفاظت کند؛ طوریکه در یکی از ماده‌های قانون اساسی کشور از کرامت انسانی یادآوری شده است.
- ۳- همه انسان‌ها دارای کرامت است، از اینرو ما باید به گفتار و نظریات یکدیگر احترام کرده و احترام متقابل به یکدیگر را در نظر بگیریم.

معلومات اضافی

مفهوم کرامت انسانی

«کرامت» در لغت معنی مختلفی دارد. مهم‌ترین آنها عبارتند از: ارزش، حرمت، حیثیت، بزرگواری، عزت، شرافت، انسانیت، شأن، مقام، موقعیت، درجه، رتبه، جایگاه، منزلت، نزاهت از فرومایگی و پاک بودن از آلودگی‌ها، احسان و بخشش، جوادنمردی و سخاوت. معادل انگلیسی واژه «کرامت انسانی» «Human dignity» است که به معنای شرف، افتخار، استحقاق احترام، عنوان، رتبه و مقام، امتیاز و شرافت برجسته می‌باشد. در دایره المعارف انگلیسی آکسفورد، در مورد معنای واژه «کرامت» چنین آمده است: «واژه کرامت (Dignity) از عبارت لاتینی "Dignitas" گرفته شده و به معنای شرافت، حیثیت، افتخار و استحقاق احترام است.» با دقت در معانی لغوی کرامت انسانی، درمی‌یابیم که کرامت بیانگر دو نوع ویژگی کاملاً متمایز از یکدیگر، در موجود انسانی است. برخی از این ویژگی‌ها رتبه، درجه و موقعیت افراد را نشان می‌دهد. به عبارت دیگر، جایگاه اجتماعی، سیاسی، دینی و خانوادگی افراد را بیان می‌کند. مانند کرامت شاه و شاهزاده و کرامت مؤمن. این نوع کرامت، -یعنی کرامت اکتسابی و یا ارزشی- قابل اکتساب و سلب است و چه بسا کاهش یا افزایش پیدا کند. اما برخی از این ویژگی‌ها، مثل انسانیت ذاتی انسان بوده، نه قابل سلب از انسان است و نه قابل وضع. این نوع کرامت، که در اصطلاح بدان «کرامت ذاتی» گفته می‌شود، هیچ رتبه و درجه‌ای را بر نمی‌تابد.

درس (بیست و سوم)

وقت تدریس: (یک ساعت درسی)

عناوین مطالب		شرح مطالب
عنوان درس		رعایت قانون
هدف کلی		شاگردان بدانند که چگونه قانون را رعایت نمایند.
اهداف دانشی، مهارتی و ذهنیتی		<p>از شاگردان انتظار می‌رود که در پایان تدریس به اهداف زیر دست یابند:</p> <ul style="list-style-type: none"> • با رعایت قانون آشنایی پیدا نمایند. • وظایف خود و معلمین خویش را در مکتب بیان کرده بتوانند. • نظم و قوانین را در جامعه و زندگی خود مراعات کنند.
روش تدریس		فعالیت‌های گروهی، مباحثه، سؤال و جواب، تشریح...
مواد درسی و ممتد درسی		کتاب، تخته، تباشیر، مارکر، تصاویر...
شیوه ارزیابی		تحریری، تقریری...

وقت	فعالیت‌های شاگردان	فعالیت‌های معلم
۴۵ دقیقه	<p>- شاگردان جواب‌های گوناگون می‌دهند.</p> <p>- به عنوان درس جدید توجه مینمایند.</p> <p>- به دقت گوش می‌دهند.</p> <p>- مطابق هدایت عمل میکنند.</p> <p>- مطابق هدایت عمل میکنند.</p> <p>- لغات و اصطلاحات را که معلم معنی کرده است از روی تخته در کتابچه‌های خود می‌نویسند.</p> <p>- به دقت گوش می‌دهند.</p> <p>- مطابق هدایت عمل میکنند.</p> <p>- به گروه‌ها تقسیم شده و مطابق هدایت عمل مینمایند.</p> <p>- به سوالات جواب می‌دهند.</p> <p>- به خلاصه درس توجه نموده و مطابق هدایت عمل مینمایند.</p>	<p>- معلم محترم بعد از انجام فعالیت‌های مقدماتی به منظور ایجاد انگیزه سوال زیر را طرح می‌نماید:</p> <p>- به نظر شما، رعایت قانون چه فایده دارد؟</p> <p>- عنوان درس جدید را روی تخته می‌نویسد.</p> <p>- متن درس را به صدای بلند می‌خواند.</p> <p>- بعداً چند تن از شاگردان را هدایت می‌دهد تا درس را به صدای بلند بخوانند.</p> <p>- به شاگردان هدایت می‌دهد؛ تا متن درس را خاموشانه مطالعه نموده، لغات و اصطلاحات را که نمی‌فهمند یادداشت نمایند.</p> <p>- لغات و اصطلاحات را که شاگردان نمی‌فهمند روی تخته نوشته و معنی مینماید.</p> <p>- درس را تشریح می‌نماید.</p> <p>- از چند نفر شاگرد بخواهد تا درس را تشریح کنند.</p> <p>- شاگردان را به گروه‌ها تقسیم نموده، به آنها هدایت می‌دهد؛ تا راجع به رعایت قانون بین هم بحث نمایند.</p> <p>- جهت ارزیابی شاگردان به سوالات متن درس می‌پردازد.</p> <p>- درس را خلاصه نموده و کارخانه گوی متن درس را وظیفه می‌دهد.</p>

جواب به سوالات متن درس

- ۱- تدریس معلم مطابق به تقسیم اوقات، انجام وظایف مدیر و سر معلم مطابق لایحه وظایف، حاضر بودن شاگردان سر ساعت در مکتب، هنگام تدریس توجه شاگردان به معلم، خارج نه شدن شاگردان از صنف بدون اجازه معلم و غیره از جمله قوانین مکتب میباشند.
- ۲- اگر قانون در جامعه تطبیق و رعایت نه شود، جامعه به سوی هرج و مرج رفته، نا امنی، چور و چپاول، قتل و قتال، آدم ربایی و غیره به وجود میآید.
- ۳- اهمیت قانون در این است که ما را کمک و محافظت میکند.

معلومات اضافی

رعایت قانون

هر چند اطلاعات مردم یک جامعه در مورد وضع و تطبیق قانون قوی تر باشد، در واقع مقبولیت آن قانون نزد مردم بیشتر است. اگر چه در برخی موارد نیز با وجود اطلاع رسانی عمیق، باز هم شاهد عدم رعایت قوانین توسط بعضی افراد هستیم. در واقع ارتباط مستقیم مسئولین اجرای قوانین با مردم، نقشی اساسی را ایفاء میکند. در واقع مسئولین باید به قدری ارتباط خود را با شهروندان نزدیک کنند تا با توجیه و اقناع آنها، همگی بدانند که این قوانین توسط اکثر مردم در حال اجرا است، این خود انگیزه ای بس مهم برای رعایت آنها نیز میشود. آنان باید شهروندان را همواره به منافع حاصل از پیروی این قوانین مطلع کنند. به این ترتیب جامعه خود را موظف میداند که قوانین را در همه حال اجرا کند. اگر در این بین هر گونه فریب یا دروغ از وضع قانون تا اجرای آن، انجام و آشکار شود، دیگر هیچ توقعی از مردم برای اجرای قوانین نمیتوان داشت.

ترس از بازداشت و جریمه و حفظ آبروی اجتماعی، سه عامل مهم در رعایت قوانین توسط مردم است. از طرفی عدم اطلاع و توجیه کامل نوجوانان و مردم از فواید و دلایل وضع یک قانون، موجب سرپیچی از آن میشود. بهتر است در این بین بر عامل حفظ حرمت و آبروی اجتماعی بیشتر تکیه کرد تا شاید برای حفظ آن، به قوانین بیشتر احترام گذاشته و در پیروی از آن بکوشند. طبق نظریه "معیارهای اجتماعی"، باید قوانین تا حدی طبق معیارهای مرسوم در هر جامعه وضع شود.

بنابراین مشارکت در وضع قوانین، قابلیت اجرا و اطلاع رسانی به شهروندان، عواملیست که همواره موجب افزایش رعایت و پیروی از قوانین خواهد شد.

همه ی ما برای اینکه در خانواده یا محله و یا شهر به خوبی و با آرامش د رکنار دیگران زندگی کنیم و نیازهای مختلف خود را به نحو مطلوب تأمین نمائیم، به نظم نیاز داریم . انسان ها بدون داشتن قوانین و مقررات نمیتوانند برای مدتی طولانی در کنار یکدیگر زندگی کنند .

درس (بیست و چهارم)

وقت تدریس: (یک ساعت درسی)

عناوین مطالب		شرح مطالب
عنوان درس		حقوق اطفال
هدف کلی		شاگردان در مورد رعایت حقوق اطفال معلومات حاصل نمایند.
اهداف دانشی، مهارتی و ذهنیتی		<p>از شاگردان انتظار می‌رود که در پایان تدریس به اهداف زیر دست یابند:</p> <ul style="list-style-type: none"> • با حقوق اطفال آشنایی پیدا نمایند. • حقوق اطفال را بیان کرده بتوانند. • به رعایت حقوق خود و سایر اطفال علاقه مند شوند.
روش تدریس		فعالیت‌های گروهی، مباحثه، سؤال و جواب، تشریح....
مواد درسی و ممتد درسی		کتاب، تخته، تباشیر، مارکر، تصاویر...
شیوه ارزیابی		تحریری، تقریری...
وقت	فعالیت‌های شاگردان	فعالیت‌های معلم
۴۵ دقیقه	<p>– شاگردان جواب‌های گوناگون می‌دهند.</p> <p>– به عنوان درس جدید توجه مینمایند.</p> <p>– به دقت گوش می‌دهند.</p> <p>– مطابق هدایت عمل میکنند.</p> <p>– مطابق هدایت عمل میکنند.</p> <p>– لغات و اصطلاحات را که معلم معنی کرده است از روی تخته در کتابچه‌های خود می‌نویسند.</p> <p>– به دقت گوش می‌دهند.</p> <p>– مطابق هدایت عمل میکنند.</p> <p>– به گروه‌ها تقسیم شده و مطابق هدایت عمل مینمایند.</p> <p>– به سوالات جواب می‌دهند.</p> <p>– به خلاصه درس توجه نموده و مطابق هدایت عمل مینمایند.</p>	<p>– معلم محترم بعد از انجام فعالیت‌های مقدماتی به منظور ایجاد انگیزه سوال زیر را طرح می‌نماید:</p> <p>– به نظر شما، چگونه میتوانیم اطفال سالم به جامعه تقدیم کنیم؟</p> <p>– عنوان درس جدید را روی تخته می‌نویسد.</p> <p>– متن درس را به صدای بلند می‌خواند.</p> <p>– بعداً چند تن از شاگردان را هدایت می‌دهد تا درس را به صدای بلند بخوانند.</p> <p>– به شاگردان هدایت می‌دهد؛ تا متن درس را خاموشانه مطالعه نموده، لغات و اصطلاحات را که نمی‌فهمند یادداشت نمایند.</p> <p>– لغات و اصطلاحات را که شاگردان نمی‌فهمند روی تخته نوشته و معنی مینماید.</p> <p>– درس را تشریح می‌نماید.</p> <p>– از چند نفر شاگرد بخواهد تا درس را تشریح کنند.</p> <p>– شاگردان را به گروه‌ها تقسیم نموده، به آنها هدایت می‌دهد؛ تا راجع به حقوق اطفال بین هم بحث نمایند.</p> <p>– جهت ارزیابی شاگردان به سوالات متن درس میردازد.</p> <p>– درس را خلاصه نموده و کارخانه گگی متن درس را وظیفه می‌دهد.</p>

- ۱- در برابر امراض و خطرات اطفال، در قدم نخست والدین مسئولیت حفاظت آنها را دارند.
- ۲- اطفال حق تعلیم و تربیت، محبت، تفریح، مراقبت و نگهداری و غیره را دارند.
- ۳- خداوند ج د سوره کهف آیه ۴۶ قرآن پاک فرموده است که فرزندان در زنده گی دنیوی زیب و زینت است.

معلومات اضافی

کنوانسیون (پیمان) حقوق طفل

کنوانسیون حقوق طفل دارای یک مقدمه و ۵۴ ماده است که ۴۱ ماده آن حقوق طفل را دربر میگیرد، و ۱۳ ماده آن در باره چگونگی اجرای آن در هر کشور است. این کنوانسیون به طور کلی چهار زمینه اصلی را در ارتباط با اطفال مورد توجه قرار میدهد که عبارت اند از بقاء حیات، رشد، حمایت و مشارکت حقوق طفل حقوق و مسئولیت والدین مسئولیت دول در تأمین حقوق طفل و والدین و جاگزینی آن در قوانین و سیستم عدلی و حقوقی کشور.

نظر به تعریف در این کنوانسیون " طفل شخصی است که هنوز سن ۱۸ سالگی را تکمیل نکرده است و دارای حق مساوی در تأمین ضرورت های سنی، جسمی و روانی، دارای حق صحت (رشد سالم و استفاده از تمام امکانات در این عرصه)، حق تعلیم و تربیت، حمایت حقوق طفل و جلوگیری از منع خشونت در برابر طفل، داشتن حق معلومات در مسائل که در مورد طفل تجویز و یا تصمیمی گرفته میشود، حق طفل در صورت که طفل به حفاظت مخصوص ضرورت داشته باشد (حق پناهنده گی طفل و حفاظت طفل دارای اختلالات روانی و معلولیت عقلی- جسمی).".

همچنان در این کنوانسیون چنین مطرح گردیده است که " تمام حقوق را که طفل دارد، مسئولیت را برای بزرگسالان که در ادای مسئولیت و یا کسب حقوق طفل مکلفیت قانونی دارند، باید مکلفیت خویش را چه والدین و یا ولی باشد و چه یک دولت ادا نماید، پیشبینی نموده است."

در صورت که مسئول قانونی طفل در کسب ضرورت های فوق مربوط به طفل تعلل نماید و یا مانع آن گردند، مسأله ایجاد مانع در رشد مصئون طفل مطرح است که در اکثریت قوانین کشورها مداخله موسسات حمایت حقوق اطفال را ضروری و توجیح پذیر میسازد. ما در کشورهای مختلفه بخصوص کشورهای اروپائی شاهد آن بوده و هستیم که اخلال عمدی و یا نداشتن توانائی والدین در تعلیم و تربیت سالم و رشد مصئون جسمی و روانی طفل باعث سلب صلاحیت والدین و حتی خارج ساختن طفل از خانواده و تأمین محل مصئون برای یک مدت معین و آنهم به اساس یک حکم محکمه صورت میگیرد.

درس (بیست و پنجم)

وقت تدریس: (یک ساعت درسی)

شرح مطالب		عناوین مطالب
حقوق زن		عنوان درس
شاگردان در مورد حقوق زن معلومات حاصل نمایند.		هدف کلی
از شاگردان انتظار میرود که در پایان تدریس به اهداف زیر دست یابند: <ul style="list-style-type: none"> • با حقوق زن آشنایی پیدا نمایند . • حقوق زن را بیان کرده بتوانند. • حقوق زن را دانسته و به آن ارزش قایل شوند . 		اهداف دانشی، مهارتی و ذهنیتی
فعالیت‌های گروهی، مباحثه، سؤال و جواب، تشریح...		روش تدریس
کتاب، تخته، تباشیر، مارکر، تصاویر...		مواد درسی و ممتد درسی
تحریری، تقریری...		شیوه ارزیابی
وقت	فعالیت‌های شاگردان	فعالیت‌های معلم
۴۵ دقیقه	- شاگردان جواب‌های گوناگون میدهند. - به عنوان درس جدید توجه مینمایند. - به دقت گوش میدهند. - مطابق هدایت عمل میکنند. - مطابق هدایت عمل میکنند. - لغات و اصطلاحات را که معلم معنی کرده است از روی تخته در کتابچه‌های خود می‌نویسند. - به دقت گوش میدهند. - مطابق هدایت عمل میکنند. - به گروه‌ها تقسیم شده و مطابق هدایت عمل مینمایند. - به سوالات جواب میدهند. - به خلاصه درس توجه نموده و مطابق هدایت عمل مینمایند.	- معلم محترم بعد از انجام فعالیت‌های مقدماتی به منظور ایجاد انگیزه سوال زیر را طرح می‌نماید: - به نظر شما، زن دارای کدام حقوق است ؟ - عنوان درس جدید را روی تخته می‌نویسد - متن درس را به صدای بلند میخواند. - بعداً چند تن از شاگردان را هدایت می‌دهد تا درس را به صدای بلند بخوانند. - به شاگردان هدایت میدهد؛ تا متن درس را خاموشانه مطالعه نموده، لغات و اصطلاحات را که نمیفهمند یادداشت نمایند. - لغات و اصطلاحات را که شاگردان نمیفهمند روی تخته نوشته و معنی مینماید. - درس را تشریح می‌نماید. - از چند نفر شاگرد بخواهد تا درس را تشریح کنند. - شاگردان را به گروه‌ها تقسیم نموده، به آنها هدایت می‌دهد؛ تا راجع به حقوق زنان بین هم بحث نمایند. - جهت ارزیابی شاگردان به سوالات متن درس میپردازد. - درس را خلاصه نموده و کارخانه گی متن درس را وظیفه میدهد.

- ۱- پیامبر(ص) در مورد حقوق زنان فرموده که با زنان تان رفتار نیک کنید، بالای شان ظلم نکنید که زنان مانند مردان، بنده گان خداوند(ج) استند، در نزد پروردگار شان مسوولیت‌های یکسان دارند و در برابر قانون هم مساوی اند.
- ۲- حقوق زنان عبارت اند از: تعلیم، ازدواج، نفقه، کار، میراث، انتخاب و غیره.
- ۳- پیامبر(ص) در مورد تعلیم زنان فرموده است که : آموختن علم به هر زن و مرد مسلمان فرض است.

معلومات اضافی

حقوق زنان

زنان و مردان در طول تاریخ یک نوع تقسیم کار داشته اند: زنان عمدتاً به کارهای داخل خانه و تربیت اطفال مصروف بودند و مردان به کارهای بیرون از خانه به تهیه و تدارک مواد خوراکی میپرداختند. بعضی‌ها فکر میکنند که محرومیت زنان از شغل‌های بلند و مهم بخاطری آن است که زنان از توانایی فکری و فیزیکی کمتری برخوردارند و همین کارهای که به طور عنعنوی به زن هاداده شده اند بهترین کارها برای آن‌ها است. واقعیت اینست که زنان و مردان از نظر حیاتی تفاوت اندکی دارند و تفاوت‌های یاد شده باعث نمیشود که زنان را از همه فرصت‌های ترقی و پیشرفت محروم سازیم. دین مبین اسلام نیز زنان را مانند مردان انسان میدانند. اسلام تفاوت میان زن و مرد را به رسمیت می‌شناسد ولی بی عدالتی در حق زن یا مرد را نمیپذیرد. در گذشته زنان و مردان تابع عرف و عادات اجتماعی بودند و فعلاً نیز در اکثر مناطق کشور ما خشونت علیه زن ادامه دارد و حقوق را که اسلام به زن داده است، داده نمیشود.

زنان کلید انکشاف خانواده، جامعه و جهان اند. انکشاف ان متضمن انکشاف عمومی است طوری‌که دیده میشود اکثر زنان در افغانستان بیسواد اند و از پروسه‌های انکشافی دور می‌باشند. واضح است که حرکت بطی این اکثریت بی سواد از سرعت حرکت کاروان ملی در راه توسعه و انکشاف ملی میکاهد.

امروز در اثر گسترش تعلیم و تربیت و توسعه ارتباطات و رسانه‌ها وضعیت خیلی فرق کرده است. امروز همه میدانند که زنان میتوانند مانند مردان تحصیلات عالی و مشاغل پر عاید داشته باشند و برای ارتقای و برای ظرفیت و کسب مقام‌های اجتماعی از توان و نیروی عقلی خوبی برخوردار هستند. از اینرو آنها میخواهند که از وضعیت تبعیض آمیز برآیند. بنا بر این قبل از همه باید به انکشاف زنان که تهداب گذاران نسل‌ها و زمینه سازان انکشاف اند، توجه جدی مبذول گردد.

درس (بیست و ششم)

وقت تدریس: (یک ساعت درسی)

عناوین مطالب	شرح مطالب
عنوان درس	مرور مختصر بوقایع افغانستان از سال ۱۳۵۲ الی ۱۳۷۱. ش
هدف کلی	شاگردان با وقایع سال ۱۳۵۲ الی ۱۳۷۱ کشور آشنا شوند.
اهداف دانشی، مهارتی و ذهنیتی	<p>از شاگردان انتظار می‌رود که در پایان تدریس به اهداف زیر دست یابند:</p> <ul style="list-style-type: none"> • شاگردان رژیم‌های مختلف این دوره را بشناسند • شاگردان در مورد انتقال قدرت سیاسی در این دوره معلومات ارائه کرده بتوانند. • به مطالعه و آگاهی از حوادث کشور، در گذشته علاقه مند شوند.
روش تدریس	فعالیت‌های گروهی، مباحثه، سؤال و جواب، تشریح...
مواد درسی و ممتد درسی	کتاب، تخته، تباشیر...
شیوه ارزیابی	تحریری، تقریری...

فعالیت‌های معلم	فعالیت‌های شاگردان	وقت
<p>- معلم محترم بعد از انجام فعالیت‌های مقدماتی به منظور ایجاد انگیزه سوال زیر را طرح می نماید:</p> <p>- چه فکر می کنید، اولین ریس جمهور افغانستان کی بود؟</p> <p>- عنوان درس جدید را روی تخته می نویسد.</p> <p>- متن درس را به صدای بلند میخواند.</p> <p>- بعداً چند تن از شاگردان را هدایت می دهد تا درس را به صدای بلند بخوانند.</p> <p>- به شاگردان هدایت میدهد؛ تا متن درس را خاموشانه مطالعه نموده، لغات و اصطلاحات را که نمیفهمند یادداشت نمایند.</p> <p>- لغات و اصطلاحات را که شاگردان نمیفهمند روی تخته نوشته و معنی مینماید.</p> <p>- م درس را تشریح می نماید.</p> <p>- از چند نفر شاگرد بخواهد تا درس را تشریح کنند.</p> <p>- شاگردان را به گروه‌ها تقسیم نموده، به آنها هدایت می دهد؛ تا فعالیت داده شده کتاب را تکمیل نمایند.</p>	<p>- شاگردان جواب های گوناگون می دهند.</p> <p>- به عنوان درس جدید توجه می نمایند.</p> <p>- به دقت گوش میدهند.</p> <p>- مطابق هدایت عمل میکنند.</p> <p>- مطابق هدایت عمل میکنند.</p> <p>- لغات و اصطلاحات را که معلم معنی کرده است از روی تخته در کتابچه‌های خود می نویسند.</p> <p>- به دقت گوش میدهند.</p> <p>- مطابق هدایت عمل میکنند.</p> <p>- به گروه‌ها تقسیم شده و مطابق هدایت عمل مینمایند.</p>	۴۵ دقیقه

	<p>- به سوالات جواب میدهند.</p> <p>- به خلاصه درس توجه نموده و مطابق هدایت عمل مینمایند.</p>	<p>- جهت ارزیابی شاگردان به سوالات متن درس میپردازند.</p> <p>- درس را خلاصه نموده و کارخانه گی متن درس را وظیفه میدهد.</p>
<p>جواب به سوالات متن درس:</p> <p>۱- در ششم جدی سال ۱۳۵۸ ه. ش</p> <p>۲- حکومت حفیظ الله امین با تجاوز مستقیم قوای اتحاد شوروی سابق از بین برده شد.</p> <p>۳- چون قبل از کودتای نظامی سردار محمد داوود خان در سال ۱۳۵۲ ه. ش، در کشور نظام شاهی حاکم بود. بعد از کودتای نظامی سردار محمد داوود خان نظام شاهی به جمهوری مبدل شد؛ از اینرو محمد ظاهر شاه را آخرین شاه افغانستان گفته میشود.</p>		
<p>معلومات اضافی</p> <p>سردار محمد داوود خان در ۲۶ سرطان سال ۱۳۵۲ ه. ش در یک کودتای نظامی، قدرت را از محمد ظاهر شاه پیشین به دست گرفت و نظام را از شاهی به جمهوری تبدیل نمود. سردار محمد داوود خان موسس و بنیانگذار نظام جمهوری در کشور محسوب میگردد.</p> <p>سردار محمد داوود پیش از اینکه به مقام نخست وزیری منصوب شود، در سمت های گوناگون نظامی و امنیتی کار کرده است. وی در سال ۱۹۵۳ میلادی به عنوان نخست وزیر در نظام محمد ظاهر شاه قدرت را به دست گرفت و مدت ده سال نخست وزیر کشور بود.</p> <p>سردار محمد داوود خان در دوران نخست وزیری اش دو برنامه مهم عمرانی پنج ساله را در پیش گرفت. برنامه پنج ساله اول به دلیل عدم حمایت مالی کمک کننده های خارجی و استقبال سرد سرمایه گذاران داخلی موفقیت چندانی نداشت اما برنامه پنج ساله دوم نتایج مهم در بخش انکشاف زیر بناهای کشور داشته که در نتیجه آن چندین شاهراه کشور، بندهای برق و کارخانه های تولیدی در نتیجه همین برنامه ساخته شدند.</p> <p>در ۷ ثور سال ۱۳۵۷ نیز کودتای نظامی دیگری توسط اتحاد خلق و پرچم بر علیه دولت جمهوری محمد داود صورت گرفت که باعث سقوط آن دولت و بر سر کار آمدن رژیم کمونیستی با عنوان جمهوری دموکراتیک خلق در افغانستان گردید.</p>		

درس (بیست و هفتم)

وقت تدریس: (یک ساعت درسی)

عناوین مطالب	شرح مطالب
عنوان درس	مرور مختصر بر وقایع افغانستان از سال ۱۳۷۱ الی ۱۳۸۰ ه.ش
هدف کلی	شاگردان با وقایع سال ۱۳۷۱ الی ۱۳۸۰ کشور آشنا شوند.
اهداف دانشی، مهارتی و ذهنیتی	<p>از شاگردان انتظار می‌رود که در پایان تدریس به اهداف زیر دست یابند:</p> <ul style="list-style-type: none"> • رژیم‌های این دوره را بشناسند • در مورد انتقال قدرت سیاسی در این دوره معلومات ارائه کرده بتوانند. • به مطالعه تاریخ تحولات و حوادث کشور علاقه مند شوند.
روش تدریس	فعالیت‌های گروهی، مباحثه، سؤال و جواب، تشریح...
مواد درسی و ممتد درسی	کتاب، تخته، تباشیر...
شیوه ارزیابی	تحریری، تقریری...

وقت	فعالیت‌های شاگردان	فعالیت‌های معلم
۴۵ دقیقه	<p>شاگردان جواب‌های مختلف می‌دهند</p> <p>به عنوان درس جدید توجه مینمایند.</p> <p>به دقت گوش میدهند.</p> <p>مطابق هدایت عمل میکنند.</p> <p>مطابق هدایت عمل میکنند.</p> <p>لغات و اصطلاحات را که معلم معنی کرده است از روی تخته در کتابچه‌های خود می‌نویسند.</p> <p>به دقت گوش میدهند.</p> <p>مطابق هدایت عمل میکنند.</p> <p>به گروه‌ها تقسیم شده و مطابق هدایت عمل مینمایند.</p>	<p>معلم محترم بعد از انجام فعالیت‌های مقدماتی به منظور ایجاد انگیزه سوال زیر را طرح می نماید:</p> <p>چه فکری کنید، قشون اتحاد شوروی سابق، چگونه از کشور ما خارج شدند؟</p> <p>عنوان درس جدید را روی تخته می نویسد.</p> <p>متن درس را به صدای بلند میخواند.</p> <p>بعداً چند تن از شاگردان را هدایت می دهد تا درس را به صدای بلند بخوانند.</p> <p>به شاگردان هدایت میدهد؛ تا متن درس را خاموشانه مطالعه نموده، لغات و اصطلاحات را که نمیفهمند یادداشت نمایند.</p> <p>لغات و اصطلاحات را که شاگردان نمیفهمند روی تخته نوشته و معنی مینماید.</p> <p>درس را تشریح می نماید.</p> <p>از چند نفر شاگرد بخواهد تا درس را تشریح کنند.</p> <p>شاگردان را به گروه‌ها تقسیم نموده، به آنها هدایت می دهد؛ تا فعالیت داده شده درس را تکمیل نمایند.</p>

	<p>- به سوالات جواب میدهند.</p> <p>- به خلاصه درس توجه نموده و مطابق هدایت عمل مینمایند.</p>	<p>- جهت ارزیابی شاگردان به سوالات متن درس می پردازد.</p> <p>- درس را خلاصه نموده و کارخانه گی متن درس را وظیفه میدهد.</p>
<p style="text-align: center;">جواب به سوالات متن درس</p> <p>۱- پس از روی کارآمدن جمهوری دموکراتیک خلق افغانستان به رهبری نورمحمد تره کی که از حمایت اتحاد شوروی سابق برخوردار بود، مردم افغانستان متحدانه، بخاطر دفاع از ارزش های دینی و ملی شان به جهاد و مقاومت علیه رژیم حاکم پرداختند.</p> <p>۲- در ماه سرطان سال ۱۳۷۱ ه.ش</p> <p>۳- در میزان سال ۱۳۷۵ شهر کابل توسط طالبان تصرف شد..</p>		
<p style="text-align: center;">معلومات اضافی</p> <p>به تاریخ ششم جدی سال ۱۳۵۸ قشون سرخ شوروی برای حمایت حکومت وقت افغانستان به دستور لئونید برژنف، وارد افغانستان شدند و افغانستان را رسماً به اشغال خود در آوردند.</p> <p>اشغال نظامی افغانستان توسط ارتش سرخ، موجب مقاومت گسترده مردمی با رژیم کمونیستی و ارتش شوروی گردید.</p> <p>حضور نظامی شوروی در افغانستان محکومیت جامعه جهانی به ویژه سازمان ملل متحد، سازمان کنفرانس کشورهای اسلامی و کشورهای غربی را به همراه داشت.</p> <p>مجاهدین که متشکل از اقوام مختلف کشور بود، دلیرانه و متحدانه در برابر تجاوز بیگانه مقاومت و ایستاده گی کردند. روحانیون و علما مردم را به ادامه مبارزات و جهاد که یک فریضه دینی جامعه اسلامی است تشویق میکردند. با گذشت زمان مجاهدین موفق به تشکیل احزاب و تنظیم های جهادی شدند، که نقش بیشتری در جنگ علیه قشون سرخ داشتند.</p>		

درس (بیست و هشتم)

وقت تدریس: (یک ساعت درسی)

عناوین مطالب	شرح مطالب
عنوان درس	نتایج وقایع و تحولات سه دهه اخیر در کشور
هدف کلی	شاگردان در مورد نتایج وقایع و تحولات سه دهه اخیر کشور معلومات حاصل کنند
اهداف دانشی، مهارتی و ذهنیتی	<p>از شاگردان انتظار میرود که در پایان تدریس به اهداف زیر دست یابند:</p> <ul style="list-style-type: none"> پیامدهای تحولات و اتفاقات سه دهه اخیر در کشور را بدانند آسیب‌ها و پیامدهای این دوره در کشور را فهرست کرده بتوانند. روحیه تنفraz جنگ و مزایای زندگی صلح آمیز در شاگردان تقویت گردد.
روش تدریس	فعالیت‌های گروهی، مباحثه، سؤال و جواب، تشریح...
مواد درسی و ممتد درسی	کتاب، تخته، تباشیر...
شیوه ارزیابی	تحریری، تقریری...

وقت	فعالیت‌های شاگردان	فعالیت‌های معلم
۴۵ دقیقه	<p>شاگردان جواب‌های گوناگون ارائه میکنند.</p> <p>به عنوان درس جدید توجه مینمایند.</p> <p>به دقت گوش میدهند.</p> <p>مطابق هدایت عمل میکنند.</p> <p>مطابق هدایت عمل میکنند.</p> <p>لغات و اصطلاحات را که معنی کرده است از روی تخته در کتابچه‌های خود می‌نویسند.</p> <p>به دقت گوش میدهند.</p> <p>مطابق هدایت عمل میکنند.</p> <p>به گروه‌ها تقسیم شده و مطابق هدایت عمل مینمایند.</p> <p>به سوالات جواب میدهند.</p>	<p>معلم محترم بعد از انجام فعالیت‌های مقدماتی به منظور ایجاد انگیزه سوال زیر را طرح می‌نماید:</p> <p>به نظر شما، کدام عوامل باعث ادامه جنگ‌ها و ویرانی‌ها در کشور شد؟</p> <p>عنوان درس جدید را روی تخته می‌نویسد.</p> <p>متن درس را به صدای بلند می‌خواند.</p> <p>بعداً چند تن از شاگردان را هدایت می‌دهد تا درس را به صدای بلند بخوانند.</p> <p>به شاگردان هدایت میدهد؛ تا متن درس را خاموشانه مطالعه نموده، لغات و اصطلاحات را که نمی‌فهمند یادداشت نمایند.</p> <p>لغات و اصطلاحات را که شاگردان نمی‌فهمند روی تخته نوشته و معنی مینماید.</p> <p>درس را تشریح می‌نماید.</p> <p>از چند نفر شاگرد بخواهد تا درس را تشریح کنند.</p> <p>شاگردان را به گروه‌ها تقسیم نموده، به آنها هدایت می‌دهد؛ تا راجع به اضرار جنگ و فواید صلح بحث نمایند.</p> <p>جهت ارزیابی شاگردان به سوالات متن درس می‌پردازد.</p>

<p>- به خلاصه درس توجه نموده و مطابق هدایت عمل مینمایند.</p>	<p>- درس را خلاصه نموده و کارخانه گي متن درس را وظیفه میدهد.</p>
<p style="text-align: right;">جواب به سوالات متن درس</p> <p>۱- کشورما در طی سالهای ۱۳۵۲ الی ۱۳۸۰ه.ش شاهد تحولات سیاسی و تجربه رژیم‌های متفاوتی بوده است. طی این سالها کشور عزیزما خسارات هنگفت مالی و جانی را متقبل شدند. برای دریافت جواب مکمل به متن درس مراجعه شود.</p> <p>۲- براندازی نظام کمونستی، تشکیل حکومت اسلامی و خروج ارتش سرخ شوروی سابق از افغانستان، که از خواسته‌های اصلی مجاهدین در کشور بود، بدین منظور سال‌ها مبارزه کردند؛ تا اینکه در هشتم ثور ۱۳۷۱ه.ش این خواسته شان محقق شده و موفق به تشکیل حکومت در کابل شدند. اما به دلیل قدرت طلبی و جاه طلبی سران مجاهدین و مداخلات کشورهای خارجی، باعث جنگ‌های تنظیمی و ادامه جنگ‌ها در کشور گردید.</p> <p>۳- افغان‌ها با اتفاق و اتحاد، وحدت ملی را تقویت نموده و با کسب علم و دانش، ویرانی‌های جنگ را جبران و افغانستان را آباد و به یک کشور پیشرفته مبدل سازد.</p>	
<p style="text-align: right;">معلومات اضافی</p> <p>- در طی سال‌های جنگ سه دهه اخیر در کشور نتایج ناگوار زیر را در قبال داشت:</p> <p>- بیش از یک میلیون افغان جان‌های خود را از دست دادند.</p> <p>- در حدود ۵ تا هفت میلیون افغان (یک سوم جمعیت افغانستان) به کشورهای همسایه و بیرونی آواره و مهاجر شدند.</p> <p>- افزون بر کشته شدگان در حدود یک و نیم میلیون افغان دیگر، شامل مجاهدین، سربازان حکومت و افراد ملکی، در جنگ‌ها معیوب شدند.</p> <p>- حدوداً سه میلیون افغان زخمی گردیدند</p> <p>- بیشتر از نیم اراضی زراعتی در افغانستان، در نتیجه بمباران و یا خرابکاری‌های عمدی دستگاه‌ها و شبکه‌های آبیاری، از بین رفتند.</p> <p>- ۱۰ تا ۱۵ میلیون ماین توسط نیروهای شوروی و ارتش آن وقت افغانستان به زمین فرش شدند که تا امروز هم خطر بزرگی برای افغان‌ها به شمار</p> <p>- چرخ اقتصادی و تولید در کشور از کار افتادند</p> <p>- نظم اجتماعی از هم پاشید و پیامدهای زیانبار اجتماعی را به همراه داشت.</p>	

درس (بیست و نهم)

وقت تدریس: (یک ساعت درسی)

عناوین مطالب		شرح مطالب
عنوان درس		اجلاس بن
هدف کلی		شاگردان درمورد اجلاس بن معلومات حاصل کنند
اهداف دانشی، مهارتی و ذهنیتی		<p>از شاگردان انتظار می‌رود که در پایان تدریس به اهداف زیر دست یابند:</p> <ul style="list-style-type: none"> • بدانند اجلاس بن برای کدام منظور دایر گردید • موضوعاتی که در اجلاس بن روی آن توافق صورت گرفت ارائه کرده بتوانند • به تدویر اجلاس و گفتگوها برای حل مشکلات و منازعات اجتماعی و سیاسی اهمیت قایل شوند.
روش تدریس		فعالیت‌های گروهی، مباحثه، سؤال و جواب، تشریح...
مواد درسی و ممتد درسی		کتاب، تخته، تباشیر...
شیوه ارزیابی		تحریری، تقریری...
وقت	فعالیت‌های شاگردان	فعالیت‌های معلم
۴۵ دقیقه	<p>- شاگردان جواب‌های گوناگون ارائه میکنند.</p> <p>- به عنوان درس جدید توجه مینمایند.</p> <p>- به دقت گوش میدهند.</p> <p>- مطابق هدایت عمل میکنند.</p> <p>- مطابق هدایت عمل میکنند.</p> <p>- لغات و اصطلاحات را که معنی کرده است از روی تخته در کتابچه‌های خود می‌نویسند.</p> <p>- به دقت گوش میدهند.</p> <p>- مطابق هدایت عمل میکنند.</p> <p>- به گروه‌ها تقسیم شده و مطابق هدایت عمل مینمایند.</p> <p>- به سوالات جواب میدهند.</p> <p>- به خلاصه درس توجه نموده و مطابق هدایت عمل مینمایند.</p>	<p>- معلم محترم بعد از انجام فعالیت‌های مقدماتی به منظور ایجاد انگیزه سوال زیر را طرح می‌نماید:</p> <p>- چه فکری کنید، چرا اجلاس بن به وجود آمد؟</p> <p>- عنوان درس جدید را روی تخته می‌نویسد</p> <p>- متن درس را به صدای بلند می‌خواند.</p> <p>- بعداً چند تن از شاگردان را هدایت می‌دهد تا درس را به صدای بلند بخوانند.</p> <p>- به شاگردان هدایت میدهد تا متن درس را خاموشانه مطالعه نموده، لغات و اصطلاحات را که نمی‌فهمند یادداشت نمایند.</p> <p>- لغات و اصطلاحات را که شاگردان نمی‌فهمند روی تخته نوشته و معنی مینماید.</p> <p>- درس را تشریح می‌نماید.</p> <p>- از چند نفر شاگرد بخواهد تا درس را تشریح کنند.</p> <p>- شاگردان را به گروه‌ها تقسیم نموده، به آنها هدایت می‌دهد تا راجع به اجلاس بن بحث نمایند.</p> <p>- جهت ارزیابی شاگردان به سوالات متن درس می‌پردازد.</p> <p>- درس را خلاصه نموده و کارخانه گوی متن درس را وظیفه میدهد.</p>

جواب به سوالات متن درس

- ۱- اجلاس بن به منظو، رفع منازعات، تامین مصالحه ملی، استقرار صلح پایدار، رعایت حقوق بشرو تاسیس یک حکومت ملی در افغانستان در ماه قوس ۱۳۸۰ م توسط گروه‌های مختلف سیاسی افغانستان در شهر بن کشور آلمان تدویر یافت.
- ۲- در اجلاس بن گروه‌ها و تنظیم‌های مختلف سیاسی افغانستان اشتراک ورزیده بودند.
- ۳- در اجلاس بن اداره موقت برای پایه گذاری صلح و ثبات در کشور برای مدت شش ماه و اداره انتقالی برای مدت هجده ماه تصویب شده بود.

معلومات اضافی

در سیزدهم دسامبر سال ۲۰۰۱ میلادی به دنبال ۹ روز بحث و مشاجره، شرکت کنندگان نشست بن در آلمان، یک توافقنامه دو مرحله ای را امضا کردند که سنگ بنای ایجاد نظام جدید را پس از سی سال جنگ داخلی در افغانستان گذاشت. براساس این توافقنامه تاریخی، چهره‌ها و گروه‌های کلیدی در گیر در مسایل افغانستان روی ایجاد یک حکومت موقت شش ماهه توافق کردند و همچنین پذیرفتند که برای کمک به تامین امنیت در افغانستان، پس از سالها بی ثباتی، نیروهای بین المللی حافظ صلح در افغانستان مستقر شوند.

جناح‌های مختلف شرکت کننده در این نشست، از جبهه متحد شمال گرفته تا سایر گروه‌های جهادی و نیز افراد طرفدار محمد ظاهر شاه این توافقنامه را امضا کردند.

توافقنامه بن، توانست به یکی از جنجالی ترین معضل سیاسی افغانستان در سه دهه گذشته که تقسیم قدرت سیاسی بود پایان دهد و با انتخاب حامد کرزی، از چهره‌های جهادی سابق به عنوان رئیس اداره موقت، روند جدیدی را در افغانستان آغاز کند.

درس (سی ام)

وقت تدریس: (یک ساعت درسی)

شرح مطالب		عناوین مطالب
اداره موقت		عنوان درس
شاگردان درمورد اداره موقت معلومات حاصل کنند.		هدف کلی
از شاگردان انتظار میرود که در پایان تدریس به اهداف زیر دست یابند: • بدانند که اداره موقت براساس کدام توافقات در کشور ایجاد شد • کارها و فرصت های به وجود آمده در دوره حکومت موقت را فهرست کرده بتوانند • به کارنامه های اداره موقت جهت پایه گذاری حکومت مردمی اهمیت قایل شوند		اهداف دانشی، مهارتی و ذهنیتی
فعالیت های گروهی، مباحثه، سؤال و جواب، تشریح...		روش تدریس
کتاب، تخته، تباشیر...		مواد درسی و ممد درسی
تحریری، تقریری...		شیوه ارزیابی
وقت	فعالیت های شاگردان	فعالیت های معلم
۴۵ دقیقه	- شاگردان جواب های گوناگون ارائه میکنند. - به عنوان درس جدید توجه مینمایند. - به دقت گوش میدهند. - مطابق هدایت عمل میکنند. - مطابق هدایت عمل میکنند. - لغات و اصطلاحات را که معنی کرده است از روی تخته در کتابچه های خود می نویسند. - به دقت گوش میدهند. - مطابق هدایت عمل میکنند. - به گروه ها تقسیم شده و مطابق هدایت عمل مینمایند. - به سوالات جواب میدهند. - به خلاصه درس توجه نموده و مطابق هدایت عمل مینمایند.	- معلم محترم بعد از انجام فعالیت های مقدماتی به منظور ایجاد انگیزه سوال زیر را طرح می نماید: - چه فکری کنید، اداره موقت چگونه به وجود آمد؟ - عنوان درس جدید را روی تخته می نویسد - متن درس را به صدای بلند میخواند. - بعداً چند تن از شاگردان را هدایت می دهد تا درس را به صدای بلند بخوانند. - به شاگردان هدایت میدهد؛ تا متن درس را خاموشانه مطالعه نموده، لغات و اصطلاحات را که نمیفهمند یادداشت نمایند. - لغات و اصطلاحات را که شاگردان نمیفهمند روی تخته نوشته و معنی مینماید. - درس را تشریح می نماید. - از چند نفر شاگرد بخواهد تا درس را تشریح کنند. - شاگردان را به گروه ها تقسیم نموده، به آنها هدایت می دهد؛ تا راجع به چگونگی شکل اداره موقت بحث نمایند. - جهت ارزیابی شاگردان به سوالات متن درس میردازد. - درس را خلاصه نموده و کارخانه گی متن درس را وظیفه میدهد.

جواب به سوالات متن درس

- ۱- اداره موقت به رهبری حامد کرزی به تاریخ اول جدی ۱۳۸۰ه.ش رسماً شروع به کار کرد.
- ۲- حامد کرزی رهبری حکومت موقت، رسماً قدرت را از استاد برهان الدین ربانی ریس دولت اسلامی افغانستان تحویل گرفت.
- ۳- در این دوره دروازه‌های مکاتب، مدارس و پوهنتون‌ها به روی دختران و پسران باز گردید و زنان از حق کار در ادارات دولتی و تحصیل بهره مند شدند. قانون اساسی ۱۳۴۳ه.ش مطابق موافقت نامه بن مورد اجرا قرار گرفت.

معلومات اضافی

تشکیل و تاسیس اداره موقت برای رهبری سیاسی افغانستان و سازماندهی این کشور برای گذار به سوی ثبات و دموکراسی، یکی از اولین و مهم ترین موضوعاتی بود که از سوی شرکت کنندگان در کنفرانس بن بدان توجه گردیده بود. در اولین بند از ماده اول مربوط به احکام عمومی موافقتنامه بن، تاسیس حاکمیت موقت مورد توجه قرار گرفت. شرکت کنندگان در این موافقت نامه تصریح کرده بودند که یک اداره موقت با کسب قدرت رسمی به تاریخ اول جدی سال ۱۳۸۰ه.ش تأسیس خواهد شد.

با تشکیل حاکمیت موقت و قرار گرفتن حامد کرزی، در راس این اداره، جناح‌های سیاسی متعدد در افغانستان نیز که خستگی مردم از جنگ را درک میکردند، از آن استقبال کردند. استاد برهان الدین ربانی، رئیس جمهور وقت دولت مجاهدین که نمایندگان اش با اشتراک در کنفرانس، معاهده بن را امضا کرده بودند، به تاریخ اول ماه جدی سال ۱۳۸۰ برابر با ۲۲ دسامبر سال ۲۰۰۱ میلادی، در یک مراسم رسمی، قدرت را به رهبری اداره موقت تسلیم داد. تسلیمی قدرت از سوی برهان الدین ربانی به حامد کرزی، در نوع خود در افغانستان بی نظیر بود. این برای اولین بار بود که در تاریخ افغانستان، قدرت - در بلندترین سطح - بدون خونریزی، بدون کودتا و بدون شورش و در آرامی از یک مرجع به مرجع دیگری سپرده میشد.

حکومت موقت در کنار این که مسوولیت متمرکز سازی قدرت در کشور را به عهده داشت، بر اساس موافقتنامه بن موظف شده بود که مسوولیت‌های دیگری را نیز در راستای بهتر سازی وضعیت اجتماعی و سیاسی به انجام برسانند.

درس (سی و یکم)

وقت تدریس: (یک ساعت درسی)

عناوین مطالب	شرح مطالب
عنوان درس	لویه جرگه اضطراری
هدف کلی	شاگردان درمورد لویه جرگه اضطراری معلومات حاصل کنند.
اهداف دانشی، مهارتی و ذهنیتی	<p>از شاگردان انتظار میرود که در پایان تدریس به اهداف زیر دست یابند:</p> <ul style="list-style-type: none"> • بدانند که لویه جرگه اضطراری برای چی مقصدی تدویر یافت. • فیصله‌های لویه جرگه اضطراری را فهرست کرده بتوانند. • به اهمیت و نقش جرگه‌ها منحنیث عنعنه‌های دیرین کشور ارزش قایل شوند.
روش تدریس	فعالیت‌های گروهی، مباحثه، سؤال و جواب، تشریح...
مواد درسی و ممد درسی	کتاب، تخته، تباشیر...
شیوه ارزیابی	تحریری، تقریری...

وقت	فعالیت‌های شاگردان	فعالیت‌های معلم
۴۵ دقیقه	<p>- شاگردان جواب‌های گوناگون ارائه میکنند.</p> <p>- به عنوان درس جدید توجه مینمایند.</p> <p>- به دقت گوش میدهند.</p> <p>- مطابق هدایت عمل میکنند.</p> <p>- مطابق هدایت عمل میکنند.</p> <p>- لغات و اصطلاحات را که معنی کرده است از روی تخته در کتابچه‌های خود می‌نویسند.</p> <p>- به دقت گوش میدهند.</p> <p>- مطابق هدایت عمل میکنند.</p> <p>- به گروه‌ها تقسیم شده و مطابق هدایت عمل مینمایند.</p> <p>- به سوالات جواب میدهند.</p> <p>- به خلاصه درس توجه نموده و مطابق هدایت عمل مینمایند.</p>	<p>- معلم محترم بعد از انجام فعالیت‌های مقدماتی به منظور ایجاد انگیزه سوال زیر را طرح می نماید:</p> <p>- به نظر شم، لویه جرگه اضطراری چگونه به وجود آمد؟</p> <p>- عنوان درس جدید را روی تخته می نویسد.</p> <p>- متن درس را به صدای بلند میخواند.</p> <p>- بعداً چند تن از شاگردان را هدایت می دهد تا درس را به صدای بلند بخوانند.</p> <p>- به شاگردان هدایت میدهد؛ تا متن درس را خاموشانه مطالعه نموده، لغات و اصطلاحات را که نمیفهمند یادداشت نمایند.</p> <p>- لغات و اصطلاحات را که شاگردان نمیفهمند روی تخته نوشته و معنی مینماید.</p> <p>- درس را تشریح می نماید.</p> <p>- از چند نفر شاگرد بخواهد تا درس را تشریح کنند.</p> <p>- شاگردان را به گروه‌ها تقسیم نموده، به آنها هدایت می دهد؛ تا راجع به لویه جرگه اضطراری بحث نمایند.</p> <p>- جهت ارزیابی شاگردان به سوالات متن درس میپردازد.</p> <p>- درس را خلاصه نموده و کارخانه گی متن درس را وظیفه میدهد.</p>

جواب به سوالات متن درس

- ۱- تعداد نمایندگان اشتراک کننده درلویه جرگه اضطراری ۱۵۰۰ نفر از سرتاسر کشور بودند.
- ۲- لویه جرگه اضطراری درخیمه لویه جرگه واقع پوهنتون پولیتخنک کابل دایر شد.
- ۳- اداره موقت جای خود را به دولت انتقالی افغانستان بدهد. حامد کرزی ریس دولت انتقالی اسلامی برای ۱۸ ماه انتخاب شد. فیصله شد؛ تا در این مدت، قانون اساسی کشور توسط لویه جرگه به تصویب برسد و حکومت موظف شد؛ تا در زمینه بازسازی کشور برنامه مشخصی ترتیب و در عملی شدن آن اقدام کنند.

معلومات اضافی

برگزاری لویه جرگه اضطراری برای تشکیل اداره انتقالی دومین دست آورد مهم کنفرانس بن ۲۰۰۱ م می باشد. تشکیل کمیسیونی برای برگزاری لویه جرگه اضطراری و برگزاری این جرگه برای تشکیل دولت انتقالی، از جمله موضوعات مورد تعهد رهبران شرکت کننده در کنفرانس بن بود.

لویه جرگه اضطراری که از تاریخ (۱۳۸۱/۳/۲۰ - ۱۳۸۱/۳/۲۸ ه.ش) در تالار خیمه لویه جرگه در کابل برگزار شد، یکی از تاریخی ترین رخداد های افغانستان و از دست آوردهای مثبت کشور محسوب میگردد. زیرا این جرگه از این جهت ارزش داشت که در چند دهه اخیر تاریخ افغانستان، برای اولین بار بود که بیش از یک هزار و پنجمصد تن از افغان ها با زبانی غیر از زبان تفنگ در رابطه به تعیین سرنوشت سیاسی کشور به بحث میپرداختند.

شمار اعضای لویه جرگه اضطراری یک هزار و شش صد و پنجاه و دو عضو اعلام شده است که از میان مردم در داخل افغانستان و مهاجران افغان در کشورهای خارجی شرکت کرده بودند. از این میان ۵۰ عضو انتصابی بودند که از سوی رییس اداره موقت تعیین شده بودند. به عنوان نخستین جرگه ی انتخابی در افغانستان، لویه جرگه اضطراری توانست از اقشار مختلف ملت افغانستان، به شمول مهاجرین نمایندگی کند. در این جرگه که توجه کشورهای مختلف دنیا را نیز با خود داشت، حضور زن های افغان علی الخصوص بسیار چشمگیر بود.

شرکت کنندگان در لویه جرگه اضطراری رییس دولت انتقالی افغانستان را انتخاب کردند. حامد کرزی رییس اداره موقت در رقابت با داکتر مسعوده جلال، توانست آرای بیشتر شرکت کننده گان در این جرگه را به دست بیاورد و به حیث ریس اداره انتقالی انتخاب شود.

درس (سی و دوم)

وقت تدریس: (یک ساعت درسی)

عناوین مطالب		شرح مطالب
عنوان درس		دولت انتقالی اسلامی افغانستان
هدف کلی		شاگردان درمورد دولت انتقالی اسلامی افغانستان معلومات حاصل کنند.
اهداف دانشی، مهارتی و ذهنیتی		<p>از شاگردان انتظار میرود که در پایان تدریس به اهداف زیر دست یابند:</p> <ul style="list-style-type: none"> • نحوه تشکیل و تاسیس دولت انتقالی اسلامی افغانستان را بدانند. • وظایف مهم دولت انتقالی اسلامی افغانستان را فهرست کرده بتوانند. • به روش های صلح آمیز انتقال قدرت و زعامت ملی اهمیت قایل شوند.
روش تدریس		فعالیت های گروهی، مباحثه، سؤال و جواب، تشریح...
مواد درسی و ممتد درسی		کتاب، تخته، تباشیر...
شیوه ارزیابی		تحریری، تقریری...
وقت	فعالیت های شاگردان	فعالیت های معلم
۴۵ دقیقه	<p>- شاگردان جواب های گوناگون ارائه میکنند.</p> <p>- به عنوان درس جدید توجه مینمایند.</p> <p>- به دقت گوش میدهند.</p> <p>- مطابق هدایت عمل میکنند.</p> <p>- مطابق هدایت عمل میکنند.</p> <p>- لغات و اصطلاحات را که معلم معنی کرده است از روی تخته در کتابچه های خود می نویسند.</p> <p>- به دقت گوش میدهند.</p> <p>- مطابق هدایت عمل میکنند.</p> <p>- به گروه ها تقسیم شده و مطابق هدایت عمل مینمایند.</p>	<p>- معلم محترم بعد از انجام فعالیت های مقدماتی به منظور ایجاد انگیزه سوال زیر را طرح می نماید:</p> <p>- به نظر شما، دولت انتقالی اسلامی افغانستان چگونه به وجود آمد؟</p> <p>- عنوان درس جدید را روی تخته می نویسد.</p> <p>- متن درس را به صدای بلند میخواند.</p> <p>- بعداً چند تن از شاگردان را هدایت می دهد تا درس را به صدای بلند بخوانند.</p> <p>- به شاگردان هدایت میدهد؛ تا متن درس را خاموشانه مطالعه نموده، لغات و اصطلاحات را که نمیفهمند یادداشت نمایند.</p> <p>- لغات و اصطلاحات را که شاگردان نمیفهمند روی تخته نوشته و معنی مینماید.</p> <p>- درس را تشریح می نماید.</p> <p>- از چند نفر شاگرد بخواهد تا درس را تشریح کنند.</p> <p>- شاگردان را به گروه ها تقسیم نموده، به آنها هدایت می دهد؛ تا راجع به وظایف دولت انتقالی بحث نمایند.</p>

	<p>- به سوالات جواب می‌دهند.</p> <p>- به خلاصه درس توجه نموده و مطابق هدایت عمل مینمایند.</p>	<p>- جهت ارزیابی شاگردان به سوالات متن درس می‌پردازد.</p> <p>- درس را خلاصه نموده و کارخانه گی متن درس را وظیفه می‌دهد.</p>
<p style="text-align: center;">جواب به سوالات متن درس</p> <p>۱- براساس توافقنامه اجلاس تاریخی بن و فیصله‌های لویه جرگه اضطراری سال ۱۳۸۱ه.ش؛ پس از ختم معیاد دولت موقت، دولت انتقالی اسلامی افغانستان که در راس آن حامد کرزی قرار داشت تشکیل شد.</p> <p>۲- مهمترین وظایف دولت انتقالی اسلامی افغانستان عبارت بود از:</p> <ul style="list-style-type: none"> - تصویب قانون اساسی کشور توسط لویه جرگه - تدویر انتخابات آزاد و عادلانه - چاپ و توزیع پول جدید - تشکیل اردوی ملی، پولیس ملی و خلع سلاح عمومی <p>۳- در سال ۱۳۸۱ ه.ش اداره موقت جای اش را به اداره انتقالی سپرد.</p>		
<p style="text-align: center;">معلومات اضافی</p> <p>شرکت کنندگان در لویه جرگه اضطراری رییس دولت انتقالی افغانستان را انتخاب کردند. حامد کرزی رییس اداره موقت در رقابت با داکتر مسعوده جلال، توانست آرای بیشتر شرکت کنندگان در این جرگه را به دست آورده و به حیث ریس اداره انتقالی انتخاب شود.</p> <p>اداره انتقالی دومین گامی بود که در راستای گذار افغانستان به دموکراسی و ثبات سیاسی در کنفرانس بن در نظر گرفته شده بود. مطابق تعهدات اجلاس بن، اداره موقت به عنوان مسوول گذار افغانستان به سمت و سوی ثبات و دموکراسی معرفی شده بود.</p> <p>در سال ۲۰۰۲ لویه جرگه اضطراری برگزار شد و حامد کرزی به عنوان رییس دولت انتقالی انتخاب شد.</p> <p>حکومت موقتی که برای دوره شش ماهه در نظر گرفته شده بود، هدفش این بود که حاکمیت ملی را در افغانستان متمرکز سازد. پیش از ایجاد حاکمیت موقت، افغانستان شاهد پراکندگی قدرت بود. رهبران متعدد در نقاط متعدد افغانستان بر اساس صلاح دید خویش می‌توانستند قدرت را اعمال کرده و مبادرت به جنگ و صلح کنند. حاکمیت موقت توانست به این مشکل پایان دهد. اداره انتقالی در گستره وسیع تری قرار بود فعالیت کند. این اداره مسوولیت داشت تا راههایی را جستجو کند که بتواند به صلح و ثبات دایمی در افغانستان برسد. یکی از مهم ترین این راهها قانونمند سازی جامعه می‌توانست باشد.</p> <p>برای نیل به حاکمیت قانون، دولت انتقالی موظف شده بود تا لویه جرگه تصویب قانون اساسی را دایر کرده و قانون اساسی جدیدی را برای افغانستان به تصویب برساند. البته برای گریز از مواجهه با خلای قانونی در افغانستان، قانون اساسی سال ۱۳۴۳ه.ش به عنوان قانون اساسی نافذ بر افغانستان معرفی شده بود.</p>		

درس (سی و سوم)

وقت تدریس: (یک ساعت درسی)

عناوین مطالب		شرح مطالب
عنوان درس		آغاز بازسازی کشور
هدف کلی		شاگردان در مورد چگونگی بازسازی کشور معلومات حاصل کنند.
اهداف دانشی، مهارتی و ذهنیتی		از شاگردان انتظار میرود که در پایان تدریس به اهداف زیر دست یابند: <ul style="list-style-type: none"> • بدانند چرا به بازسازی کشور تاکید شده بود و چی بخش های در جریان چند سال بازسازی گردیده است. • دست آوردهای بازسازی در کشور را فهرست کرده بتوانند. • روحیه آبادانی و ترقی کشور در شاگردان تقویه گردد.
روش تدریس		فعالیت های گروهی، مباحثه، سؤال و جواب، تشریح...
مواد درسی و ممتد درسی		کتاب، تخته، تباشیر...
شیوه ارزیابی		تحریری، تقریری...

وقت	فعالیت های شاگردان	فعالیت های معلم
۴۵ دقیقه	<ul style="list-style-type: none"> - شاگردان جواب های گوناگون ارائه میکنند. - به عنوان درس جدید توجه مینمایند. - به دقت گوش میدهند. - مطابق هدایت عمل میکنند. - مطابق هدایت عمل میکنند. - لغات و اصطلاحات را که معلم معنی کرده است از روی تخته در کتابچه های خود می نویسند. - به دقت گوش میدهند. - مطابق هدایت عمل میکنند. - به گروه ها تقسیم شده و مطابق هدایت عمل مینمایند. - به سوالات جواب میدهند. - به خلاصه درس توجه نموده و مطابق هدایت عمل مینمایند. 	<ul style="list-style-type: none"> - معلم محترم بعد از انجام فعالیت های مقدماتی به منظور ایجاد انگیزه سوال زیر را طرح می نماید: - گاهی کلمه بازسازی را شنیده اید؟ - عنوان درس جدید را روی تخته می نویسد. - متن درس را به صدای بلند میخواند. - بعداً چند تن از شاگردان را هدایت می دهد تا درس را به صدای بلند بخوانند. - به شاگردان هدایت میدهد؛ تا متن درس را خاموشانه مطالعه نموده، لغات و اصطلاحات را که نمیفهمند یادداشت نمایند. - لغات و اصطلاحات را که شاگردان نمیفهمند روی تخته نوشته و معنی مینماید. - درس را تشریح می نماید. - از چند نفر شاگرد بخواهد تا درس را تشریح کنند. - شاگردان را به گروه ها تقسیم نموده، به آنها هدایت می دهد؛ تا راجع به بازسازی کشور بحث نمایند. - جهت ارزیابی شاگردان به سوالات متن درس میپردازد. - درس را خلاصه نموده و کارخانه گی متن درس را وظیفه میدهد.

جواب به سوالات متن درس

- ۱- بازسازی به معنای دوباره ساختن چیزهایی است، که از بین رفته اند یا قابل استفاده نمیباشند؛ مانند پل ها، مکتب ها، سرک وامثال آن.
- ۲- متاسفانه در اثر جنگ های تحمیلی ومداخلات کشورهای خارجی راه های ارتباطی وشاهراه ها، تجارت، صنایع، معارف، زراعت وسایرتاسیسات زیربنایی کشوریاکاملاًتخریب یا از بین رفتند.
- ۳- ما برای آبادی وآبادانی کشور خود باید از هیچ نوع سعی وتلاش دریغ نه ورزیم، درس بخوانیم ومنحیث افراد ماهرومتخصص در خدمت وطن ومردم عزیز خویش قرار گیریم وکشور خود را از وابسته گی های خارجی نجات دهیم.

معلومات اضافی

پس از سقوط رژیم طالبان در سال ۲۰۰۱ میلادی در افغانستان، جامعه بین المللی تلاش کرد تا با برگزاری اجلاس مهم، افغانستان را از انزوای سیاسی بیرون کند.

تامین حاکمیت ملی، تدوین قانون اساسی، ایجاد پارلمان، ترویج دموکراسی، بازسازی افغانستان و تلاش برای ساختار نهادهای مدنی و مدافع حقوق بشر از جمله خواسته های جامعه بین المللی بوده است.

توافق نظر بین المللی برای کمک به افغانستان مهم ترین و بهترین فرصت برای حاکمیت پس از طالبان خوانده شده که افغانستان در گذشته نظیر آن را ندیده است.

برجسته ترین این اجماع بین المللی در کنفرانس های بن، توکیو، برلین، لندن، رم و پاریس محسوس است.

کنفرانس بن در دسامبر ۲۰۰۱ میلادی برگزار شد، در این کنفرانس تلاش شد تا حاکمیت ملی که تمامی مردم افغانستان آنرا تایید کند ایجاد شود و قدرت به یک حکومت مردمی انتقال یابد.

کنفرانس توکیو در جنوری سال ۲۰۰۲ میلادی برگزار شد و کشورهای شرکت کننده در این کنفرانس تعهد کردند تا ۵/۴ میلیارد دالر برای بازسازی افغانستان تعهد کردند.

کنفرانس برلین، در مارچ ۲۰۰۴ میلادی دایر شد و جامعه المللی تعهد ۸ میلیارد برای بازسازی افغانستان را داد.

در کنفرانس لندن که در فبروری سال ۲۰۰۶ میلادی برگزار شد به ارزش ۱۰ میلیارد دالر در راستای بازسازی، تامین امنیت و حکومتداری خوب در افغانستان کمک شد.

جامعه بین المللی برای بررسی نظام قضایی افغانستان در جولای ۲۰۰۷ میلادی کنفرانس رم را برگزار کرد.

نشست پاریس در جون ۲۰۰۸ برای ارائه برنامه ۵ ساله دولت افغانستان برگزار شد و نمایندگان کشورهای شرکت کننده تعهد کردند تا ۱۰ میلیارد دالر برای افغانستان کمک کنند.

درس (سی و چهارم)

وقت تدریس: (یک ساعت درسی)

عناوین مطالب	شرح مطالب
عنوان درس	انتخابات ریاست جمهوری
هدف کلی	شاگردان درمورد اولین انتخابات ریاست جمهوری کشور معلومات حاصل کنند.
اهداف دانشی، مهارتی و ذهنیتی	<p>از شاگردان انتظار می‌رود که در پایان تدریس به اهداف زیر دست یابند:</p> <ul style="list-style-type: none"> • شاگردان نحوه برگزاری نخستین انتخابات ریاست جمهوری کشور را بدانند. • نحوه برگزاری انتخابات ریاست جمهوری سال ۱۳۸۳ ه.ش را تشریح کرده بتوانند. • به اهمیت و موثریت حکومت‌های که توسط رای مردم تشکیل میشوند ارزش قایل شوند.
روش تدریس	فعالیت‌های گروهی، مباحثه، سؤال و جواب، تشریح...
مواد درسی و ممتد درسی	کتاب، تخته، تباشیر...
شیوه ارزیابی	تحریری، تقریری...

وقت	فعالیت‌های شاگردان	فعالیت‌های معلم
۴۵ دقیقه	<p>شاگردان جواب‌های گوناگون ارائه میکنند.</p> <ul style="list-style-type: none"> - به عنوان درس جدید توجه مینمایند. - به دقت گوش میدهند. - مطابق هدایت عمل میکنند. - مطابق هدایت عمل میکنند. - لغات و اصطلاحات را که معلم معنی کرده است از روی تخته در کتابچه‌های خود می‌نویسند. - به دقت گوش میدهند. - مطابق هدایت عمل میکنند. - به گروه‌ها تقسیم شده و مطابق هدایت عمل مینمایند. - به سوالات جواب میدهند. - به خلاصه درس توجه نموده و مطابق هدایت عمل مینمایند. 	<ul style="list-style-type: none"> - معلم محترم بعد از انجام فعالیت‌های مقدماتی به منظور ایجاد انگیزه سوال زیر را طرح می‌نماید: - به نظر شما، اولین رئیس جمهور منتخب کشور ما چگونه انتخاب شد؟ - عنوان درس جدید را روی تخته می‌نویسد. - متن درس را به صدای بلند می‌خواند. - بعداً چند تن از شاگردان را هدایت می‌دهد تا درس را به صدای بلند بخوانند. - به شاگردان هدایت میدهد؛ تا متن درس را خاموشانه مطالعه نموده، لغات و اصطلاحات را که نمی‌فهمند یادداشت نمایند. - لغات و اصطلاحات را که شاگردان نمی‌فهمند روی تخته نوشته و معنی مینماید. - درس را تشریح می‌نماید. - از چند نفر شاگرد بخواهد تا درس را تشریح کنند. - شاگردان را به گروه‌ها تقسیم نموده، به آنها هدایت می‌دهد؛ تا راجع به چگونگی انتخابات بحث نمایند. - جهت ارزیابی شاگردان به سوالات متن درس می‌پردازد. - درس را خلاصه نموده و کارخانه گي متن درس را وظیفه میدهد.

جواب به سوالات متن درس

- ۱- نخستین انتخابات ریاست جمهوری کشور به تاریخ ۱۸ میزان سال ۱۳۸۳ ه.ش برگزار گردید.
- ۲- درانتخابات ریاست جمهوری سال ۱۳۸۳ ه.ش ۱۸ نفر خود را برای کسب مقام ریاست جمهوری کاندید کرده بودند.
- ۳- کمیسیون انتخابات به تاریخ ۱۳ عقرب ۱۳۸۳ ه.ش بعد از شمارش آرا اعلام کرد که حامد کرزی با کسب بیش از ۵۰ فیصد آرا، مطابق قانون اساسی کشور؛ نخستین ریس جمهورانتخابی افغانستان می باشد.

معلومات اضافی

انتخابات دور اول ریاست جمهوری یا نخستین انتخابات افغانستان که در سال ۱۳۸۳ ه.ش پس از سقوط رژیم طالبان برگزار گردید، با استقبال گرم و حضور گسترده مردم درانتخابات مواجه شد.

آزادی و رفع محدودیت های دوره های پیشین را می توان علت اصلی استقبال مردم از انتخابات ریاست جمهوری این دور ذکر کرد.

این انتخابات که پس از دوره حکومت موقت و انتقالی برگزار گردید؛ مشکلات امنیتی قابل ملاحظه ای وجود نداشت و برگزار کنندگان انتخابات موفق شدند انتخابات را با کمترین مشکل امنیتی در سراسر کشور برگزار کنند.

در این دور انتخابات، سران مجاهدین بیشتر از همه خود را برای ریاست جمهوری نامزد کرده بودند و تقریباً از هر قوم و ملیت یک فرد به نمایندگی از مردم خود به کارزار انتخابات پیوسته بود.

بر اساس آمار اعلام شده از سوی «دفتر مشترک تنظیم انتخابات افغانستان»، بیش از هشت میلیون و یکصد هزار نفر از واجدان شرایط، در انتخابات ۱۳۸۳ این کشور شرکت کرده بودند .

سهم هفت نامزد اول در فهرست نامزدهای هجده گانه انتخابات ریاست جمهوری افغانستان که باهم رقابت می کردند به این ترتیب بود:

- ۱- حامد کرزی: بیش از چهار میلیون و چهارصد هزار رأی (۵۵/۴ درصد)
- ۲- یونس قانونی: یک میلیون و سیصد هزار رأی (۱۶/۳ درصد)
- ۳- محمد محقق: بیش از نهصد و سی هزار رأی (۱۱/۷ درصد)
- ۴- عبدالرشید دوستم: هشتصد هزار رأی (۱۰ درصد)
- ۵- عبدالطیف پدram: صد و ده هزار رأی (۱/۴ درصد)
- ۶- مسعوده جلال: نود و یک هزار رأی (۱/۱ درصد)
- ۷- سید اسحاق گیلانی: هشتاد هزار رأی (۱ درصد)
- ۸- یازده نامزد دیگر، در مجموع کمتر از ۳ درصد رأی بدست آوردند

درس (سی و پنجم)

وقت تدریس: (یک ساعت درسی)

شرح مطالب		عناوین مطالب
اوضاع اقتصادی و اجتماعی عربستان قبل از اسلام		عنوان درس
شاگردان در مورد اوضاع اجتماعی و اقتصادی عربستان قبل از اسلام معلومات حاصل نمایند.		هدف کلی
از شاگردان انتظار میرود که در پایان تدریس به اهداف زیر دست یابند: <ul style="list-style-type: none"> • اوضاع اجتماعی و اقتصادی عربستان قبل از اسلام را بدانند. • موقعیت عربستان را در نقشه نشان داده بتوانند. • ایجاد روحیه مبارزه در برابر کارهای ناجایز و ناروا. 		اهداف دانشی، مهارتی و ذهنیتی
فعالیت‌های گروهی، مباحثه، سؤال و جواب، تشریح...		روش تدریس
کتاب، تخته، تباشیر، نقشه تاریخی...		مواد درسی و ممتد درسی
تحریری، تقریری...		شیوه ارزیابی
وقت	فعالیت‌های شاگردان	فعالیت‌های معلم
۴۵ دقیقه	- شاگردان جواب‌های گوناگون ارائه میکنند. - به عنوان درس جدید توجه مینمایند. - به دقت گوش میدهند. - مطابق هدایت عمل میکنند. - مطابق هدایت عمل میکنند. - لغات و اصطلاحات را که معلم معنی کرده است از روی تخته در کتابچه‌های خود می‌نویسند. - به دقت گوش میدهند. - مطابق هدایت عمل میکنند. - به گروه‌ها تقسیم شده و مطابق هدایت عمل مینمایند. - به سوالات جواب میدهند. - به خلاصه درس توجه نموده و مطابق هدایت عمل مینمایند.	- معلم محترم بعد از انجام فعالیت‌های مقدماتی به منظور ایجاد انگیزه سوال زیر را طرح می‌نماید: - چه فکر می‌کنید اوضاع عربستان قبل از اسلام چگونه بود؟ - عنوان درس جدید را روی تخته می‌نویسد. - متن درس را به صدای بلند می‌خواند. - بعداً چند تن از شاگردان را هدایت می‌دهد تا درس را به صدای بلند بخوانند. - به شاگردان هدایت میدهد؛ تا متن درس را خاموشانه مطالعه نموده، لغات و اصطلاحات را که نمی‌فهمند یادداشت نمایند. - لغات و اصطلاحات را که شاگردان نمی‌فهمند روی تخته نوشته و معنی مینماید. - درس را تشریح می‌نماید. - از چند نفر شاگرد بخواهد تا درس را تشریح کنند. - شاگردان را به گروه‌ها تقسیم نموده، به آنها هدایت می‌دهد؛ تا راجع به اوضاع اقتصادی عربستان قبل از اسلام بحث نمایند. - جهت ارزیابی شاگردان به سوالات متن درس می‌پردازد. - درس را خلاصه نموده و کارخانه گوی متن درس را وظیفه میدهد.

جواب به سوالات متن درس

- ۱- مکه یکی از شهرهای مهم عربستان است، در مسیر راه تجارتي يمن، شام (سوریه) و سرزمین حبشه موقعیت دارد.
- ۲- قبل از اسلام در عربستان تمام قدرت و صلاحیت به دست مردان بود و زنان از تمام حقوق بی بهره بودند. آنان مانند متاع عادی به فروشی می رسیدند. داشتن دختر را ننگ دانسته و آنها زنده به گور می کردند.
- ۳- آن عده اعرابی که در شهرها زنده گی می کردند اکثراً به تجارت مصروف بودند.

معلومات اضافی

درباره پدید آمدند شرک در جزیره العرب سه نظر اظهار شده است:

- ۱- عده یی بر این باور اند که شرک برخاسته از محیط جزیرالعرب بوده است. این عده می گویند وقتی که حضرت اسماعیل (ع) بر حجاز حاکم شد «جرهمی ها» از اقوام مادری او برمکه آمدند حضور اینان در مکه و تماس شان با بیت الحرام (کعبه) و علاقه یی که بر اثر این تماس حاصل شده بود، آنان را و می داشت تا از حرم دور نشوند، سرانجام به اثر ضرورت، چون مجبور به مسافرت شدند، مقداری از خاک یا پاره های سنگ های حرم را برای حفظ ارتباط با خود همراه بردند که بلاخره همین خاک و سنگ به تدریج و در طول زمان از لحاظ احترام به اشکال مختلف مورد پرستش واقع شد و در نتیجه بت پرستی و شرک رواج پیدا کرد.
- ۲- تعدادی دیگری به این باور اند که عمرو پسر لحي برمکه حاکم شد او به خاطر تجارت به شام (سوریه) رفت و خانواده اش را دید که بت ها را پرستش می کند و او نیز شیفته این کار شد. آن وقت قسمتی از آن بت ها را با خود به مکه حمل و به مردم دستور داد که آنها را عبادت و به آنان احترام بگذارند.
- ۳- برخی دیگر از محققان براین باور اند که از اثر فاصله های که بین دین حنیف و مردم پدید آمد، کم کم آثار انحراف آشکار شد و همچنین از تمدن های مجاور عربستان، مثل سرزمین سینا، رومی و بین النهرین باورهای شرک آمیز، دیگری بدان افزوده و سرانجام مردم عربستان را به سوی شرک کشانید.

درس (سی و ششم)

وقت تدریس: (یک ساعت درسی)

عناوین مطالب		شرح مطالب
عنوان درس		کعبه شریفه
هدف کلی		شاگردان در مورد کعبه شریفه معلومات حاصل نمایند.
اهداف دانشی، مهارتی و ذهنیتی		<p>از شاگردان انتظار میرود که در پایان تدریس به اهداف زیر دست یابند:</p> <ul style="list-style-type: none"> • با کعبه شریفه آشنایی حاصل نمایند. • اهمیت و جایگاه دینی کعبه شریفه را بیان کرده بتوانند. • کعبه شریفه را سمبول وحدت مسلمانان دانسته و به آن اهمیت قایل شوند.
روش تدریس		فعالیت های گروهی، مباحثه، سؤال و جواب، تشریح...
مواد درسی و ممتد درسی		کتاب، تخته، تباشیر، نقشه تاریخی...
شیوه ارزیابی		تحریری، تقریری...
وقت	فعالیت های شاگردان	فعالیت های معلم
۴۵ دقیقه	<p>- شاگردان جواب های گوناگون ارائه میکنند.</p> <p>- به عنوان درس جدید توجه مینمایند.</p> <p>- به دقت گوش میدهند.</p> <p>- مطابق هدایت عمل میکنند.</p> <p>- مطابق هدایت عمل میکنند.</p> <p>- لغات و اصطلاحات را که معلم معنی کرده است از روی تخته در کتابچه های خود می نویسند.</p> <p>- به دقت گوش میدهند.</p> <p>- مطابق هدایت عمل میکنند.</p> <p>- به گروه ها تقسیم شده و مطابق هدایت عمل مینمایند.</p> <p>- به سوالات جواب میدهند.</p> <p>- به خلاصه درس توجه نموده و مطابق هدایت عمل مینمایند.</p>	<p>- معلم محترم بعد از انجام فعالیت های مقدماتی به منظور ایجاد انگیزه سوال زیر را طرح می نماید:</p> <p>- به نظر شما، خانه کعبه از دیدگاه دینی چه اهمیتی دارد؟</p> <p>- عنوان درس جدید را روی تخته می نویسد.</p> <p>- متن درس را به صدای بلند میخواند.</p> <p>- بعداً چند تن از شاگردان را هدایت می دهد تا درس را به صدای بلند بخوانند.</p> <p>- به شاگردان هدایت میدهد؛ تا متن درس را خاموشانه مطالعه نموده، لغات و اصطلاحات را که نمیفهمند یادداشت نمایند.</p> <p>- لغات و اصطلاحات را که شاگردان نمیفهمند روی تخته نوشته و معنی مینماید.</p> <p>- درس را تشریح می نماید.</p> <p>- از چند نفر شاگرد بخواهد تا درس را تشریح کنند.</p> <p>- شاگردان را به گروه ها تقسیم نموده، به آنها هدایت می دهد؛ تا راجع به کعبه شریف بحث نمایند.</p> <p>- جهت ارزیابی شاگردان به سوالات متن درس میپردازد.</p> <p>- درس را خلاصه نموده و کارخانه گی متن درس را وظیفه میدهد.</p>

جواب به سوالات متن درس

- ۱- حضرت ابراهیم (ع) همراه پسرش حضرت اسمعیل (ع) به امر خداوند (ج) کعبه شریف را آباد کردند.
- ۲- قبیله بنی هاشم تهیه آب، نان و دیگر ضروریات حاجیان را به عهده داشت، و در مراسم حج، سهولت های حجاج را سازمان می دادند و به این کار خود افتخار می کردند.
- ۳- مردم مکه بت های خود را در کعبه گذاشته و عبادت می کردند.

معلومات اضافی

کعبه شریفه که به نام های بیت العتیق و بیت الحرام نیز یاد می شود یکی از مقدس ترین مکان های جهان اسلام است.

خانه کعبه که در شهر مکه موقعیت دارد قبله گاه مسلمانان جهان می باشد.

بنا بر روایات، هنگامی که چشمه زمزم در زیر پای اسماعیل (ع) از دل زمین جوشید، مردم به سبب آب این چشمه در این منطقه جمع شدند و شهر مکه را تشکیل دادند که باگذشت چند سال حضرت ابراهیم همراه با پسرش اسماعیل (ع) به امر خداوند (ج) ساختمان کعبه را بنا نهادند.

بر اساس برخی روایات، ساختمان کعبه ده بار بنا شده است به این ترتیب قرار ذیل اند:

بنأ ملایکه، آدم (ع) بنأ شیث (ع) بنأ ابراهیم (ع) و اسماعیل (ع)، بنأ العمالقه، بنأ جرهم، بنأ مضر، بنأ قریش، بنأ عبدالله بن زبیر و بنأ حجاج بن یوسف ثقفی.

ساختمان کنونی کعبه از زمان حجاج یوسف ثقفی بوده و بازسازی آن در سال ۱۰۴۰ قمری (دوران خلافت سلطان مراد چهارم از پادشاهان عثمانی) که در اثر سیلاب تخریب شده بود صورت گرفت.

کعبه به چهار رکن (حجرالاسود، عراقی، شامی و یمانی) بنا شده است. مسیر طواف حجاج از رکن حجرالاسود آغاز شده سپس به رکن عراقی، شامی، یمانی و آنگاه پس به رکن حجرالاسود می رسد.

حجرالاسود از اجزای بسیار مقدس کعبه است، این سنگ مقدس پیش از اسلام و بعد از آن مورد توجه بوده است و در شمار عناصر اصلی کعبه است.

درس (سی و هفتم)

وقت تدریس: (یک ساعت درسی)

شرح مطالب	عناوین مطالب
طفولیت حضرت محمد (ص)	عنوان درس
شاگردان در مورد طفولیت حضرت محمد (ص) معلومات کسب نمایند.	هدف کلی
<p>از شاگردان انتظار میرود که در پایان تدریس به اهداف زیر دست یابند:</p> <ul style="list-style-type: none"> • با دوره کودکی حضرت محمد (ص) آشنا شوند. • زنده گی دوران طفولیت حضرت محمد (ص) را بیان کرده بتوانند. • به مطالعه سیرت پیغمبر (ص) علاقه مند شوند. 	اهداف دانشی، مهارتی و ذهنیتی
فعالیت های گروهی، مباحثه، سؤال و جواب، تشریح...	روش تدریس
کتاب، تخته، تباشیر، نقشه تاریخی...	مواد درسی و ممتد درسی
تحریری، تقریری...	شیوه ارزیابی

وقت	فعالیت های شاگردان	فعالیت های معلم
۴۵ دقیقه	<p>- شاگردان جواب های گوناگون ارائه میکنند.</p> <p>- به عنوان درس جدید توجه مینمایند.</p> <p>- به دقت گوش میدهند.</p> <p>- مطابق هدایت عمل میکنند.</p> <p>- مطابق هدایت عمل میکنند.</p> <p>- لغات و اصطلاحات را که معلم معنی کرده است از روی تخته در کتابچه های خود می نویسند.</p> <p>- به دقت گوش میدهند.</p> <p>- مطابق هدایت عمل میکنند.</p> <p>- به گروه ها تقسیم شده و مطابق هدایت عمل مینمایند.</p> <p>- به سوالات جواب میدهند.</p> <p>- به خلاصه درس توجه نموده و مطابق هدایت عمل مینمایند.</p>	<p>- معلم محترم بعد از انجام فعالیت های مقدماتی به منظور ایجاد انگیزه سوال زیر را طرح می نماید:</p> <p>- به نظر شما، دوره کودکی حضرت محمد (ص) چگونه بوده است؟</p> <p>- عنوان درس جدید را روی تخته می نویسد.</p> <p>- متن درس را به صدای بلند میخواند.</p> <p>- بعداً چند تن از شاگردان را هدایت می دهد تا درس را به صدای بلند بخوانند.</p> <p>- به شاگردان هدایت میدهد؛ تا متن درس را خاموشانه مطالعه نموده، لغات و اصطلاحات را که نمیفهمند یادداشت نمایند.</p> <p>- لغات و اصطلاحات را که شاگردان نمیفهمند روی تخته نوشته و معنی مینماید.</p> <p>- درس را تشریح می نماید.</p> <p>- از چند نفر شاگرد بخواهد تا درس را تشریح کنند.</p> <p>- شاگردان را به گروه ها تقسیم نموده، به آنها هدایت می دهد؛ تا راجع به فعالیت داده شده درس را تکمیل نمایند.</p> <p>- جهت ارزیابی شاگردان به سوالات متن درس میپردازد.</p> <p>- درس را خلاصه نموده و کارخانه گی متن درس را وظیفه میدهد.</p>

جواب به سوالات متن درس

- ۱- پیغمبر(ص) در سال ۵۷۱ م یک سال بعد از حادثه فیل دیده به جهان گشود.
- ۲- پدرش عبدالله، مادرش بی بی آمنه، جدش عبدالمطلب و کاکایش ابوطالب نام داشتند.
- ۳- دایه پیغمبر(ص) حلیمه سعدیه نام داشت.

معلومات اضافی

یکی از واقعات مهم که در زمان تولد پیغمبر(ص) به وقوع پیوست، واقعه مشهور عام الفیل بوده که شرح آن قرار زیر است:

ابرهه نایب السلطنه حبشه که یک شخص جاه طلب و حسود بود، از اینکه کعبه شریفه از موقعیت خاص تجارتی و مذهبی برخوردار بود حسد می برد. به همین سبب وی یک عبادتگاه در شهر خود (صنعاء) اعمار کرد، تا اعراب مراسم حج را در آنجا انجام بدهند و کعبه شریفه دیگر پناهگاه مردم نباشد، در عوض عبادت گاه خودش از چنین موقعیت برخوردار باشد. اما وقتی دید چنین نشد، تصمیم گرفت تا کعبه را ویران نماید، از اینرو وی با فیل های جنگی خود به سوی کعبه حرکت نمود. مردم قریش از بیم هجوم وحشیانه آنها به کوه ها و دره ها پناه بردند به جز عبدالمطلب و چند نفر از قریش حلقه در کعبه را محکم گرفتند و از درگاه پروردگار، یاری خواستند که ابرهه و سپاهش را نابود کند.

در این هنگام بود که خدای تعالی از دریا پرنده گانی را فرستاد، هر پرنده چند سنگ ریز بی با خود همراه داشته به هر کسی که می زدند از بین می رفت. اهل حبشه از مواجه شدن با این حالت پا به فرار نهادند و از مکه خارج شدند اما در مسیر راه عده بی زیادی از آنان تلف شدند ابرهه نیز از ترس پا به فرار گذاشت. در مسیر راه انگشتانش یکی بعد از دیگری می افتاد تا اینکه به شهر صنعاء رسید، در آنجا به بدترین حالت مرد.

در قرآن نیز این داستان در سوره فیل آمده است.

از آن به بعد مردم عرب، این رویداد را گرامی داشته ثبت تاریخ خویش کردند.

درس (سی و هشتم)

وقت تدریس: (یک ساعت درسی)

عناوین مطالب		شرح مطالب
عنوان درس		دوران جوانی حضرت محمد (ص)
هدف کلی		شاگردان در مورد دوران جوانی حضرت محمد (ص) معلومات حاصل نمایند.
اهداف دانشی، مهارتی و ذهنیتی		<p>از شاگردان انتظار میرود که در پایان تدریس به اهداف زیر دست یابند:</p> <ul style="list-style-type: none"> • با دوران جوانی حضرت محمد (ص) آشنا شوند. • درباره زنده گی حضرت محمد (ص) در دوران جوانی معلومات ارایه کرده بتوانند. • اخلاق حضرت محمد (ص) را سرمشق و الگو در زنده گی خود قرار دهند.
روش تدریس		فعالیت های گروهی، مباحثه، سؤال و جواب، تشریح...
مواد درسی و ممد درسی		کتاب، تخته، تباشیر، نقشه تاریخی...
شیوه ارزیابی		تحریری، تقریری...
وقت	فعالیت های شاگردان	فعالیت های معلم
۴۵ دقیقه	<p>- شاگردان جواب های گوناگون ارائه میکنند.</p> <p>- به عنوان درس جدید توجه مینمایند.</p> <p>- به دقت گوش میدهند.</p> <p>- مطابق هدایت عمل میکنند.</p> <p>- مطابق هدایت عمل میکنند.</p> <p>- لغات و اصطلاحات را که معلم معنی کرده است از روی تخته در کتابچه های خود می نویسند.</p> <p>- به دقت گوش میدهند.</p> <p>- مطابق هدایت عمل میکنند.</p> <p>- به گروه ها تقسیم شده و مطابق هدایت عمل مینمایند.</p> <p>- به سوالات جواب میدهند.</p> <p>- به خلاصه درس توجه نموده و مطابق هدایت عمل مینمایند.</p>	<p>- معلم محترم بعد از انجام فعالیت های مقدماتی به منظور ایجاد انگیزه سوال زیر را طرح می نماید:</p> <p>- گاهی در مورد دوران جوانی حضرت محمد (ص) چیزی شنیده اید؟</p> <p>- عنوان درس جدید را روی تخته می نویسد.</p> <p>- متن درس را به صدای بلند میخواند.</p> <p>- بعداً چند تن از شاگردان را هدایت می دهد تا درس را به صدای بلند بخوانند.</p> <p>- به شاگردان هدایت میدهد؛ تا متن درس را خاموشانه مطالعه نموده، لغات و اصطلاحات را که نمیفهمند یادداشت نمایند.</p> <p>- لغات و اصطلاحات را که شاگردان نمیفهمند روی تخته نوشته و معنی مینماید.</p> <p>- درس را تشریح می نماید.</p> <p>- از چند نفر شاگرد بخواهد تا درس را تشریح کنند.</p> <p>- شاگردان را به گروه ها تقسیم نموده، به آنها هدایت می دهد؛ تا راجع به امانت داری و راستکاری بحث نمایند.</p> <p>- جهت ارزیابی شاگردان به سوالات متن درس میردازد.</p> <p>- درس را خلاصه نموده و کارخانه گی متن درس را وظیفه میدهد.</p>

جواب به سوالات متن درس

- ۱- حضرت محمد (ص) در سن جوانی به نیک سرتی، معامله نیکو، وفا به وعده، امانتداری و راستکاری شهرت داشت، از اینرو ایشان را امین می گفتند.
- ۲- با فکر و تدبیر خاص، حجرالاسود را در چادری گذاشته و گوشه های آن را به دست بزرگان قریش داد و به این ترتیب، از یک خونریزی بزرگ جلوگیری به عمل آمد.
- ۳- پیغمبر (ص) ۲۵ ساله بود که با بی بی خدیجه (رض) ازدواج نمود.

معلومات اضافی

حلف الفضول عبارت از پیمانی بود که اعضای آن متشکل از عده یی جوان مردان مکه جهت مبارزه علیه ظالم در برابر مظلوم بودند.

سبب بستن پیمان این بود که مردی از طایفه زبید کالاهایی را به خاطر فروش به مکه آورد. عاص پسر وائل یکی از بزرگان قریش کالاهایی را از او خرید ولی پولش را نداد. مرد زبیدی از بزرگان قریش کمک و یاری خواست ولی بزرگان قریش به خاطر مقامی که عاص داشت به ادعای او توجه نکرده و او را راندند مرد زبیدی به اهل مکه پناه برد و از تمام جوانمردان کمک خواست همان بود، که عده یی از مردان با مروت در خانه عبدالله پسر جدعان جمع شده پیمان بستند و خدا را شاهد گرفتند که همه یکی باشند و همراه مظلوم علیه ظالم متحد گردند تا نگذارند حق مظلوم توسط ظالم از بین برود. سپس نزد عاص پسر وائل رفتند و کالاهای او را از او پس گرفته به مرد زبیدی دادند.

از آن به بعد اعراب این پیمان را **حلف الفضول** یا پیمان جوان مردان نام نهادند حضرت محمد (ص) نیز که یکی از اعضای آن بود، به آن پیمان افتخار می کرد و سخت پابند آن بود؛ تا جاییکه بعد از بعثت می فرمود به راستی در خانه عبدالله پسر جدعان شاهد پیمانی بودم، که اگر در اسلام به آن دعوت شوم آن را می پذیرم، سوگند یاد می کنم که مال غضب شده را به صاحبش باز می گردانم و نمی گذارم که ستمکاری بر ستمدیده یی غالب شود.

درس (سی و نهم)

وقت تدریس: (یک ساعت درسی)

عناوین مطالب	شرح مطالب
عنوان درس	بعثت حضرت محمد (ص)
هدف کلی	شاگردان در مورد چگونگی بعثت حضرت محمد (ص) معلومات کسب نمایند.
اهداف دانشی، مهارتی و ذهنیتی	<p>از شاگردان انتظار میرود که در پایان تدریس به اهداف زیر دست یابند:</p> <ul style="list-style-type: none"> چگونگی بعثت پیغمبر (ص) را بدانند. بتوانند چند صفت از حضرت محمد (ص) را فهرست کنند. به اهمیت امانت داری و راستکاری پی برده علاقه مند شوند.
روش تدریس	فعالیت های گروهی، مباحثه، سؤال و جواب، تشریح...
مواد درسی و ممد درسی	کتاب، تخته، تباشیر، نقشه تاریخی...
شیوه ارزیابی	تحریری، تقریری...

وقت	فعالیت های شاگردان	فعالیت های معلم
۴۵ دقیقه	<p>- شاگردان جواب های گوناگون ارائه میکنند.</p> <p>- به عنوان درس جدید توجه مینمایند.</p> <p>- به دقت گوش میدهند.</p> <p>- مطابق هدایت عمل میکنند.</p> <p>- مطابق هدایت عمل میکنند.</p> <p>- لغات و اصطلاحات را که معلم معنی کرده است از روی تخته در کتابچه های خود می نویسند.</p> <p>- به دقت گوش میدهند.</p> <p>- مطابق هدایت عمل میکنند.</p> <p>- به گروه ها تقسیم شده و مطابق هدایت عمل مینمایند.</p> <p>- به سوالات جواب میدهند.</p> <p>- به خلاصه درس توجه نموده و مطابق هدایت عمل مینمایند.</p>	<p>- معلم محترم بعد از انجام فعالیت های مقدماتی به منظور ایجاد انگیزه سوال زیر را طرح می نماید:</p> <p>- چه فکر می کنید که رسول الله (ص) چگونه به پیغمبری مبعوث شد؟</p> <p>- عنوان درس جدید را روی تخته می نویسد.</p> <p>- متن درس را به صدای بلند میخواند.</p> <p>- بعداً چند تن از شاگردان را هدایت می دهد تا درس را به صدای بلند بخوانند.</p> <p>- به شاگردان هدایت میدهد؛ تا متن درس را خاموشانه مطالعه نموده، لغات و اصطلاحات را که نمیفهمند یادداشت نمایند.</p> <p>- لغات و اصطلاحات را که شاگردان نمیفهمند روی تخته نوشته و معنی مینماید.</p> <p>- درس را تشریح می نماید.</p> <p>- از چند نفر شاگرد بخواهد تا درس را تشریح کنند.</p> <p>- شاگردان را به گروه ها تقسیم نموده، به آنها هدایت می دهد؛ تا راجع به بعثت حضرت محمد (ص) بحث نمایند.</p> <p>- جهت ارزیابی شاگردان به سوالات متن درس میردازد.</p> <p>- درس را خلاصه نموده و کارخانه گی متن درس را وظیفه میدهد.</p>

جواب به سوالات متن درس

- ۱- حضرت پیغمبر(ص) هر سال يك ماه را به غار حرا می رفت و در آن جا در باره قدرت عظیم پروردگار و آنچه که از مناظر هستی به چشم می خورد تفکر و عبادت می کرد.
- ۲- پیغمبر(ص) در هفدهم ماه رمضان سال ۶۱۰ م در سن چهل سالگی به پیغمبری مبعوث شدند.
- ۳- بی بی خدیجه (رض) از زنان، حضرت ابوبکر صدیق (رض) از مردان حضرت علی (رض) از کودکان و زید بن حارث از غلامان اولین کسانی بودند که به اسلام مشرف شدند.

معلومات اضافی

بعد از آنکه حضرت محمد (ص) در غار حرا به پیغمبری مبعوث شده به خانه برگشتند و جریان را به حضرت بی بی خدیجه (رض) تعریف کرد. بی بی خدیجه (رض) چنین صواب دید که در این امر مهم از ورقه بن نوفل پسر کاکایش که یک دانشمند نصرانی بود، کمک بگیرد؛ بنابراین همراه حضرت محمد (ص) نزد او رفتند، آن حضرت (ص) آنچه را دیده بود به ورقه گفت: ورقه بعد از شنیدن جریان جواب داد، قسم به ذاتی که جان من در دست اوست تو پیغمبر این امت هستی و همان پیغمبر هستی که حضرت عیسی (ع) خبر داده بود که روزی خواهد آمد. بعداً ورقه بن نوفل گفت: ای کاش من زنده بمانم تا بتوانم در مقابل دشمنان به تو کمک کنم؛ زیرا بیم آن می رود که اگر تو شروع به دعوت کنی قومت ترا تبعید خواهند کرد.

درس (چهارم)

وقت تدریس: (یک ساعت درسی)

شرح مطالب		عناوین مطالب
دعوت حضرت محمد (ص)		عنوان درس
شاگردان در مورد دعوت پیغمبر (ص) معلومات حاصل نمایند.		هدف کلی
از شاگردان انتظار می‌رود که در پایان تدریس به اهداف زیر دست یابند: <ul style="list-style-type: none"> چگونگی دعوت پیغمبر (ص) را بدانند. بتوانند دعوت پنهان و آشکار را از هم فرق کنند. ایجاد روحیه صبر و استقامت در برابر مشکلات. 		اهداف دانشی، مهارتی و ذهنیتی
فعالیت‌های گروهی، مباحثه، سؤال و جواب، تشریح...		روش تدریس
کتاب، تخته، تباشیر، نقشه تاریخی...		مواد درسی و ممتد درسی
تحریری، تقریری...		شیوه ارزیابی
وقت	فعالیت‌های شاگردان	فعالیت‌های معلم
۴۵ دقیقه	- شاگردان جواب‌های گوناگون ارائه می‌کنند. - به عنوان درس جدید توجه مینمایند. - به دقت گوش میدهند. - مطابق هدایت عمل می‌کنند. - مطابق هدایت عمل می‌کنند. - لغات و اصطلاحات را که معلم معنی کرده است از روی تخته در کتابچه‌های خود می‌نویسند. - به دقت گوش میدهند. - مطابق هدایت عمل می‌کنند. - به گروه‌ها تقسیم شده و مطابق هدایت عمل مینمایند. - به سوالات جواب میدهند. - به خلاصه درس توجه نموده و مطابق هدایت عمل مینمایند.	- معلم محترم بعد از انجام فعالیت‌های مقدماتی به منظور ایجاد انگیزه سوال زیر را طرح می‌نماید: - به نظر شما، رسول الله (ص) بعد از بعثت با چه مشکلات روبرو شد؟ - عنوان درس جدید را روی تخته می‌نویسد. - متن درس را به صدای بلند می‌خواند. - بعداً چند تن از شاگردان را هدایت می‌دهد تا درس را به صدای بلند بخوانند. - به شاگردان هدایت می‌دهد؛ تا متن درس را خاموشانه مطالعه نموده، لغات و اصطلاحات را که نمی‌فهمند یادداشت نمایند. - لغات و اصطلاحات را که شاگردان نمی‌فهمند روی تخته نوشته و معنی مینماید. - درس را تشریح می‌نماید. - از چند نفر شاگرد بخواهد تا درس را تشریح کنند. - شاگردان را به گروه‌ها تقسیم نموده، به آنها هدایت می‌دهد؛ تا راجع به دعوت رسول الله (ص) بحث نمایند. - جهت ارزیابی شاگردان به سوالات متن درس می‌پردازد. - درس را خلاصه نموده و کارخانه گوی متن درس را وظیفه می‌دهد.

جواب به سوالات متن درس

- ۱- حضرت محمد (ص) در آغاز بعثت مردم را به طور پنهان به دین اسلام دعوت می کرد.
- ۲- حضرت پیغمبر (ص) در جواب مشرکین چنین فرمود: به خدا قسم اگر خورشید را در دست راست و مهتاب را در دست چپ من بگذارند، تا دست از این دعوت بردارم، هرگز چنین نخواهم کرد حتی اگر در این راه جان خود را از دست بدهم.
- ۳- حضرت محمد (ص) بعد از سه سال دعوت اش را آشکار ساخت.

معلومات اضافی

اسلام آوردن حضرت حمزه (رض)

روزی ابوجهل از کنار حضرت محمد (ص) گذشت و او را دشنام داده و اذیت کرد. در مقابل حضرت پیغمبر (ص) چیزی نگفت و روی گشتاند. در این هنگام حمزه (رض) کاکا و برادر رضاعی آن حضرت از آنجا می گذشت و کنیز عبدالله فرزند جدعان این ماجرا را برایش حکایت کرد. حضرت حمزه (رض) با حالت تند و عصبانیت داخل مسجد شد ابوجهل را که در میان قوم اش نشسته بود با کمان دست داشته خود زخمی ساخت و سپس گفت آیا به کسی که من در دین اش هستم دشنام میدهی.

آنچه او میگوید من هم میگویم، ابوجهل خاموش ماند. همین واقعه باعث مسلمان شدن حضرت حمزه (رض) گردید.

درس (چهل و یکم)

وقت تدریس: (یک ساعت درسی)

شرح مطالب		عناوین مطالب
هجرت مسلمانان به حبشه		عنوان درس
شاگردان در مورد چگونگی هجرت مسلمانان به حبشه معلومات حاصل نمایند.		هدف کلی
<p>از شاگردان انتظار می‌رود که در پایان تدریس به اهداف زیر دست یابند:</p> <ul style="list-style-type: none"> • چگونه گئی هجرت مسلمانان به حبشه را بدانند. • عواملی را که باعث هجرت مسلمانان گردید بیان کرده بتوانند. • ایجاد روحیه صبر و استقامت در برابر مشکلات. 		اهداف دانشی، مهارتی و ذهنیتی
فعالیت‌های گروهی، مباحثه، سؤال و جواب، تشریح...		روش تدریس
کتاب، تخته، تباشیر، نقشه تاریخی...		مواد درسی و ممتد درسی
تحریری، تقریری...		شیوه ارزیابی
وقت	فعالیت‌های شاگردان	فعالیت‌های معلم
۴۵ دقیقه	<p>- شاگردان جواب‌های گوناگون ارائه میکنند.</p> <p>- به عنوان درس جدید توجه مینمایند.</p> <p>- به دقت گوش میدهند.</p> <p>- مطابق هدایت عمل میکنند.</p> <p>- مطابق هدایت عمل میکنند.</p> <p>- لغات و اصطلاحات را که معلم معنی کرده است از روی تخته در کتابچه‌های خود می‌نویسند.</p> <p>- به دقت گوش میدهند.</p> <p>- مطابق هدایت عمل میکنند.</p> <p>- به گروه‌ها تقسیم شده و مطابق هدایت عمل مینمایند.</p> <p>- به سوالات جواب میدهند.</p> <p>- به خلاصه درس توجه نموده و مطابق هدایت عمل مینمایند.</p>	<p>- معلم محترم بعد از انجام فعالیت‌های مقدماتی به منظور ایجاد انگیزه سوال زیر را طرح می‌نماید:</p> <p>- به نظر شما، چه عواملی باعث هجرت مسلمانان شد؟</p> <p>- عنوان درس جدید را روی تخته می‌نویسد.</p> <p>- متن درس را به صدای بلند می‌خواند.</p> <p>- بعداً چند تن از شاگردان را هدایت می‌دهد تا درس را به صدای بلند بخوانند.</p> <p>- به شاگردان هدایت میدهد؛ تا متن درس را خاموشانه مطالعه نموده، لغات و اصطلاحات را که نمی‌فهمند یادداشت نمایند.</p> <p>- لغات و اصطلاحات را که شاگردان نمی‌فهمند روی تخته نوشته و معنی مینماید.</p> <p>- درس را تشریح می‌نماید.</p> <p>- از چند نفر شاگرد بخواهد تا درس را تشریح کنند.</p> <p>- شاگردان را به گروه‌ها تقسیم نموده، به آنها هدایت می‌دهد؛ تا راجع به هجرت مسلمانان به حبشه بحث نمایند.</p> <p>- جهت ارزیابی شاگردان به سوالات متن درس می‌پردازد.</p> <p>- درس را خلاصه نموده و کارخانه گئی متن درس را وظیفه میدهد.</p>

جواب به سوالات متن درس

- ۱- مسلمانان برای اولین بار به سبب آزار و اذیت کفار مکه بر حبشه هجرت کردند.
- ۲- کفار قریش باهم عهد کردند. که رابطه خود را با مسلمانان قطع کرده با آنها خرید و فروش و ازدواج نکنند.
- ۳- حضرت پیغمبر(ص) و یارانش سه سال را با کمال سختی در شعب ابوطالب سپری کردند.

معلومات اضافی

سال دهم بعثت حضرت بی بی خدیجه الکبرا (رض) و ابوطالب که از هر حیث نزدیکترین اقارب و حمایت کننده، حضرت محمد (ص) بودند وفات کردند این دو حادثه الم ناک بر روح پاک حضرت محمد (ص) چنان تأثیر کرد که این سال را بنام عامل الحزن (سال اندوه) مسمی نمود؛ ولی با آن هم این حوادث دردناک نتوانست که کوچکترین وقفه را در برابر ادای فریضه رسالت دعوت پیغمبر(ص) بوجود آورد، چنانچه بعد از وفات ابوطالب آزار و اذیت کفار قریش چنان شدت گرفت که در زمان ابوطالب به خاطر وجود او جرأت چنین اعمالی را نداشتند. از این رو حضرت پیغمبر(ص) جهت انجام وظیفه رسالت، برای یاری خواستن از قبیله بنی ثقیف و پذیرفتن اسلام از جانب ایشان به طایف شهری در نزدیک مکه سفر نموده. سران و بزرگان بنی ثقیف را به اسلام دعوت کرد؛ ولی آنها نه تنها دعوت پیغمبر(ص) را قبول نکردند، بلکه پسران خورده سال و جوانان را وظیفه دادند تا به آزار و اذیت حضرت پیغمبر(ص) پردازند و از شهر بیرونش کنند.

درس (چهل و دوم)

وقت تدریس: (یک ساعت درسی)

شرح مطالب		عناوین مطالب
هجرت مسلمانان به یثرب (مدینه)		عنوان درس
شاگردان در مورد چگونگی هجرت مسلمانان به یثرب معلومات حاصل نمایند.		هدف کلی
از شاگردان انتظار میرود که در پایان تدریس به اهداف زیر دست یابند: <ul style="list-style-type: none"> چگونگی هجرت مسلمانان به یثرب را بدانند. اهمیت هجرت مسلمانان به یثرب بیان را کرده بتوانند. ایجاد روحیه صبر و استقامت در برابر مشکلات. 		اهداف دانشی، مهارتی و ذهنیتی
فعالیت‌های گروهی، مباحثه، سؤال و جواب، تشریح...		روش تدریس
کتاب، تخته، تباشیر، نقشه تاریخی، قلم...		مواد درسی و ممتد درسی
تحریری، تقریری...		شیوه ارزیابی
وقت	فعالیت‌های شاگردان	فعالیت‌های معلم
۴۵ دقیقه	- شاگردان جواب‌های گوناگون ارائه میکنند. - به عنوان درس جدید توجه مینمایند. - به دقت گوش میدهند. - مطابق هدایت عمل میکنند. - مطابق هدایت عمل میکنند. - لغات و اصطلاحات را که معلم معنی کرده است از روی تخته در کتابچه‌های خود می‌نویسند. - به دقت گوش میدهند. - مطابق هدایت عمل میکنند. - به گروه‌ها تقسیم شده و مطابق هدایت عمل مینمایند. - به سوالات جواب میدهند. - به خلاصه درس توجه نموده و مطابق هدایت عمل مینمایند.	- معلم محترم بعد از انجام فعالیت‌های مقدماتی به منظور ایجاد انگیزه سوال زیر را طرح می‌نماید: - چه فکر می‌کنید چرا مسلمانان به یثرب هجرت کردند؟ - عنوان درس جدید را روی تخته می‌نویسد. - متن درس را به صدای بلند میخواند. - بعداً چند تن از شاگردان را هدایت می‌دهد تا درس را به صدای بلند بخوانند. - به شاگردان هدایت میدهد؛ تا متن درس را خاموشانه مطالعه نموده، لغات و اصطلاحات را که نمیفهمند یادداشت نمایند. - لغات و اصطلاحات را که شاگردان نمیفهمند روی تخته نوشته و معنی مینماید. - درس را تشریح می‌نماید. - از چند نفر شاگرد بخواهد تا درس را تشریح کنند. - شاگردان را به گروه‌ها تقسیم نموده، به آنها هدایت می‌دهد؛ تا راجع به هجرت مسلمانان به یثرب بحث نمایند. - جهت ارزیابی شاگردان به سوالات متن درس میپردازد. - درس را خلاصه نموده و کارخانه گوی متن درس را وظیفه میدهد.

جواب به سوالات متن درس

- ۱- چون مسلمانان یثرب به رسول خدا (ص) و یارانش وعده پناه و کمک و همکاری را دادند از اینرو مسلمانان (مدینه) بنام انصار (کمک کننده) مسمی شدند.
- ۲- مردم یثرب برای مسلمانان وعده پناه و هر نوع کمک و همکاری را دادند.
- ۳- در سفر هجرت به سوی یثرب حضرت ابوبکر صدیق (رض) رسول الله (ص) را همراهی می کرد.

معلومات اضافی

بعد از آنکه حضرت محمد (ص) وارد یثرب (مدینه منوره) گردید، مردم مدینه دسته دسته به خدمت آن حضرت (ص) رسیدند، افسار شتر او را گرفته و از حضرت پیغمبر (ص) خواستند که در خانه ایشان اقامت گزیند ولی حضرت پیغمبر (ص) فرمود: شتر را آزاد بگذارید زیرا این شتر مأمور است، شتر به حرکت خود ادامه داد، تا اینکه در محلی که فعلاً مسجد نبوی است، ایستاده و زانو زد. آن محل متعلق به دویتم انصاری از طایفه بنی نجار بود.

پیغمبر (ص) برای خریدن آن محل با آنها داخل معامله شد، آن دو یتیم گفتند: ای فرستاده خدا ما آن را برای تو می بخشیم، اما رسول الله (ص) این را نپذیرفت و با پرداخت ده دینار آن محل را خرید.

پس از آن که رسول الله (ص) از شتر پائین آمد. ابو ایوب خالد پسر زید نجاری اسباب سفر پیغمبر (ص) را برداشت و به خانه خود برد. حضرت پیغمبر (ص) مؤقتاً به خانه او رفت، ابو ایوب انصاری (رض) در احترام و مهمانداری آن حضرت (ص) اهمیت خاصی قایل بود، زمانیکه پیغمبر (ص) داخل خانه شد در قسمت پایین خانه طبقه اول نشست. اما ابو ایوب (رض) خوش نداشت، زیرا وی اسرار میکرد، که آن حضرت (ص) در بالا بنشیند. ولی پیغمبر (ص) فرمود: «ای ابو ایوب آنچه که برای من و همراهانم بهتر است، آن است که در پایین خانه بنشینیم».

از آن روز به بعد رسول الله (ص) از مسلمانان تقاضا کرد، تا در بنای مسجد سهم گیرند.

مسلمانان لبیک گفته به سرعت به این کار اقدام کردند، رسول الله (ص) یکجا با مسلمانان خشت و گل حمل می کرد. تا اینکه دیوارهای مسجد به پایه اکمال رسید و سقف مسجد را از لیف (پوست خرما) پوشانده آباد نمودند، همه مسلمانان بسیار مسرور و خوشحال بودند. شعر می سرودند و خدا (ج) را شکر می کردند.

حضرت پیغمبر (ص) هفت ماه در خانه ابو ایوب انصاری اقامت داشت، تا اینکه مسجد ساخته شد آنگاه به محل سکونت خود (مسجد نبوی) نقل مکان کرد. بعداً تمام مسلمانان با رسول الله (ص) محلق شده و هیچ کسی از آنان در مکه نماند.

درس (چهل و سوم)

وقت تدریس: (یک ساعت درسی)

عناوین مطالب		شرح مطالب
عنوان درس		تعلیمات و هدایات حضرت محمد (ص) در مدینه منوره
هدف کلی		شاگردان در مورد تعلیمات و هدایت پیغمبر (ص) در مدینه منوره معلومات حاصل نمایند.
اهداف دانشی، مهارتی و ذهنیتی		<p>از شاگردان انتظار می‌رود که در پایان تدریس به اهداف زیر دست یابند:</p> <ul style="list-style-type: none"> تعلیمات و هدایات پیغمبر (ص) در مدینه منوره بدانند. تعلیمات و هدایات پیغمبر (ص) را در مدینه منوره بیان کرده بتوانند. به راستکاری، امانت، عدالت و مساوات علاقه مند شوند.
روش تدریس		فعالیت‌های گروهی، مباحثه، سؤال و جواب، تشریح...
مواد درسی و ممتد درسی		کتاب، تخته، تباشیر، نقشه تاریخی...
شیوه ارزیابی		تحریری، تقریری...
وقت	فعالیت‌های شاگردان	فعالیت‌های معلم
۴۵ دقیقه	<p>- شاگردان جواب‌های گوناگون ارائه می‌کنند.</p> <p>- به عنوان درس جدید توجه مینمایند.</p> <p>- به دقت گوش میدهند.</p> <p>- مطابق هدایت عمل می‌کنند.</p> <p>- مطابق هدایت عمل می‌کنند.</p> <p>- لغات و اصطلاحات را که معلم معنی کرده است از روی تخته در کتابچه‌های خود می‌نویسند.</p> <p>- به دقت گوش میدهند.</p> <p>- مطابق هدایت عمل می‌کنند.</p> <p>- به گروه‌ها تقسیم شده و مطابق هدایت عمل مینمایند.</p> <p>- به سوالات جواب میدهند.</p> <p>- به خلاصه درس توجه نموده و مطابق هدایت عمل مینمایند.</p>	<p>- معلم محترم بعد از انجام فعالیت‌های مقدماتی به منظور ایجاد انگیزه سوال زیر را طرح می‌نماید:</p> <p>- چه فکر می‌کنید، حضرت محمد (ص) چه نوع تعلیمات و هدایات را برای مردم می‌داد؟</p> <p>- عنوان درس جدید را روی تخته می‌نویسد.</p> <p>- متن درس را به صدای بلند می‌خواند.</p> <p>- بعداً چند تن از شاگردان را هدایت می‌دهد تا درس را به صدای بلند بخوانند.</p> <p>- به شاگردان هدایت می‌دهد؛ تا متن درس را خاموشانه مطالعه نموده، لغات و اصطلاحات را که نمی‌فهمند یادداشت نمایند.</p> <p>- لغات و اصطلاحات را که شاگردان نمی‌فهمند روی تخته نوشته و معنی مینماید.</p> <p>- درس را تشریح می‌نماید.</p> <p>- از چند نفر شاگرد بخواهد تا درس را تشریح کنند.</p> <p>- شاگردان را به گروه‌ها تقسیم نموده، به آنها هدایت می‌دهد؛ تا راجع به هدایات رسول الله (ص) باهم بحث نمایند.</p> <p>- جهت ارزیابی شاگردان به سوالات متن درس می‌پردازد.</p> <p>- درس را خلاصه نموده و کارخانه گوی متن درس را وظیفه می‌دهد.</p>

جواب به سوالات متن درس

- ۱- حضرت پیغمبر (ص) مردم را به ادای نماز، روزه، زکات، حج و همچنان به کارهای نیک و پسندیده مانند: اخلاص، راستگوی، مردانه گی، مساوات، عدالت، صبر، احترام همدیگر، نوازش یتیمان، کمک به فقیران، احترام به پدر و مادر رویه نیک با زنان و غیره دعوت می کرد.
- ۲- حضرت محمد (ص) مردم را از شرک، خرافات و انجام کارهای بدی که در زمان جاهلیت رواج داشت منع کرد.
- ۳- پیغمبر (ص) در بیشتر کارهای شان با صحابه مشوره می کردند.

معلومات اضافی

پس از آنکه مسلمانان از مکه معظمه به مدینه منوره هجرت نمودند بین مهاجرین و انصار عقد مواخات بوجود آمد؛ زیرا زمانیکه مسلمانان مکه به مدینه هجرت کردند فقیر بودند، توان زنده گی کردن در مدینه را نداشتند، از اینرو پیغمبر (ص) به انصار توصیه کرد که هریک از آنها با یکی از مسلمانان مکه عقد اخوت بسته او را در منزل خود جا دهند و با اتفاق هم برای تأمین معیشت زنده گی کار نمایند تا اینکه وضع زنده گی مهاجرین بهتر شود. همینکه آنها توانستند مسکن برای خود فراهم نمایند و احتیاجات خود را به تنهایی تأمین کنند از مسلمانان مدینه (انصار) جدا خواهند شد.

بعد از اینکه پیمان مواخات بین مسلمانان مکه و مدینه به وجود آمد، قرار گذاشتند، هرکسی که در خانه یکی از انصار است یک روز در مسجد مسلمانان در راه خدا (ج) رایگان کار کند و روز دیگر به کاری مشغول شود که بتواند معیشت خود و شخصی را که در خانه وی به سر میبرد تأمین نماید. مسلمانان مدینه نیز چنین عمل کردند، هر مسلمان مدنی که یک مسلمان مکی را در خانه خود پذیرفته بود یک روز برای تأمین احتیاجات خود و مسلمانان مکی کار میکرد و روز دیگر در مسجد نبوی، به طور رایگان کار می کردند؛ اما خود پیغمبر (ص) حاضر نشد تا با یکی از سکنه مدینه عقد بندد؛ زیرا حضرت پیغمبر (ص) می اندیشید که ممکن است سبب اندوه کسانی شود که محمد (ص) با آنها عقد اخوت نبسته است

درس (چهل و چهارم)

وقت تدریس: (یک ساعت درسی)

عناوین مطالب		شرح مطالب
عنوان درس		فتح مکه و رحلت حضرت محمد (ص)
هدف کلی		شاگردان درمورد چگونگی فتح و رحلت پیغمبر (ص) معلومات حاصل نمایند.
اهداف دانشی، مهارتی و ذهنیتی		<p>از شاگردان انتظار میرود که در پایان تدریس به اهداف زیر دست یابند:</p> <ul style="list-style-type: none"> چگونگی فتح مکه و رحلت پیغمبر (ص) را بدانند. بتوانند بیانیه یی را که پیغمبر (ص) در حجه الوداع ایراد فرموده بیان کنند. ایجاد روحیه مبارزه حق علیه باطل.
روش تدریس		فعالیت‌های گروهی، مباحثه، سؤال و جواب، تشریح...
مواد درسی و ممتد درسی		کتاب، تخته، تباشیر، نقشه تاریخی...
شیوه ارزیابی		تحریری، تقریری...
فعالیت‌های معلم		فعالیت‌های شاگردان
وقت		۴۵ دقیقه
<p>- معلم محترم بعد از انجام فعالیت‌های مقدماتی به منظور ایجاد انگیزه سوال زیر را طرح می نماید:</p> <p>- چه فکر می کنید، مکه معظمه چگونه فتح شد؟</p> <p>- عنوان درس جدید را روی تخته می نویسد.</p> <p>- متن درس را به صدای بلند میخواند.</p> <p>- بعداً چند تن از شاگردان را هدایت می دهد تا درس را به صدای بلند بخوانند.</p> <p>- به شاگردان هدایت میدهد؛ تا متن درس را خاموشانه مطالعه نموده، لغات و اصطلاحات را که نمیفهمند یادداشت نمایند.</p> <p>- لغات و اصطلاحات را که شاگردان نمیفهمند روی تخته نوشته و معنی مینماید.</p> <p>- درس را تشریح می نماید.</p> <p>- از چند نفر شاگرد بخواهد تا درس را تشریح کنند.</p> <p>- شاگردان را به گروه‌ها تقسیم نموده، به آنها هدایت می دهد؛ تا جاهای خالی زیر را با جملات مناسب در کتابچه های تکمیل کنند.</p> <p>- جهت ارزیابی شاگردان به سوالات متن درس میپردازد.</p> <p>- درس را خلاصه نموده و کارخانه گی متن درس را وظیفه میدهد.</p>		<p>- شاگردان جواب‌های گوناگون ارائه میکنند.</p> <p>- به عنوان درس جدید توجه مینمایند.</p> <p>- به دقت گوش میدهند.</p> <p>- مطابق هدایت عمل میکنند.</p> <p>- مطابق هدایت عمل میکنند.</p> <p>- لغات و اصطلاحات را که معلم معنی کرده است از روی تخته در کتابچه‌های خود می‌نویسند.</p> <p>- به دقت گوش میدهند.</p> <p>- مطابق هدایت عمل میکنند.</p> <p>- به گروه‌ها تقسیم شده و مطابق هدایت عمل مینمایند.</p> <p>- به سوالات جواب میدهند.</p> <p>- به خلاصه درس توجه نموده و مطابق هدایت عمل مینمایند.</p>

جواب به سوالات متن درس

- ۱- زمانیکه پیمان صلح حدیبیه که بین کفار مکه و مسلمانان در سال ششم هجری بسته شده بود، در سال هشتم هجری از طرف کفار نقض شد، از اینرو محمد (ص) لشکر ده هزار نفری را آماده و به طرف مکه حرکت کردند. وقتی که به مکه رسیدند، ابوسفیان و سایر بزرگان قریش به حضرت محمد (ص) بدون جنگ تسلیم شدند. شهر مکه فتح شد.
- ۲- حضرت محمد (ص) در سال یازدهم هجرت رحلت کردند.
- ۳- شخصیت پیغمبر (ص) چنان بود، که صورت تجسم یافته و عملی قرآن در وجود ایشان بازتاب یافته، به گونه ای که زنده گی ایشان یک الگو است برای مسلمانان.

معلومات اضافی

زمانی که دین اسلام به اوج کمال رسید. این آیه نازل شد که ترجمه آن چنین است « امروز دین شما را برای تان به کمال رسانیدم و نعمت ام را برای شما تمام کردم و بهترین دین را که اسلام است برای تان برگزیدم » حضرت پیغمبر (ص) رسالت خود را ابلاغ و امانت الهی را ادا نمود و در راه خدا (ج) حق جهاد را به کمال رسانید. همین است که خداوند (ج) به پیامبر (ص) اجازه داد که جهاد را ترک کند و به دیدار حق برسد.

خداوند (ج) به پیامبران چنین فرمود: « چون هنگام فتح و پیروزی به یاری خدا فرا رسید مردم را بنگر که دسته دسته به دین خدا داخل می شوند. پس خدای خود را حمد و ستایش کن و پاکی بر آن و از او مغفرت و آموزش بطلب که او خدای بسیار توبه پذیر است:»

درس (چهل و پنجم)

وقت تدریس: (یک ساعت درسی)

عناوین مطالب		شرح مطالب
عنوان درس		اسلام و تحولات آن در جزیره العرب
هدف کلی		شاگردان در مورد اسلام و چگونگی تحولات آن در جزیره العرب معلومات کسب نمایند.
اهداف دانشی، مهارتی و ذهنیتی		<p>از شاگردان انتظار می‌رود که در پایان تدریس به اهداف زیر دست یابند:</p> <ul style="list-style-type: none"> اسلام و تحولات آن را در جزیره العرب بدانند. تحولات اسلام را در جزیره العرب بیان کرده بتوانند. به مطالعه تاریخ اسلام علاق مند شوند.
روش تدریس		فعالیت‌های گروهی، مباحثه، سؤال و جواب، تشریح...
مواد درسی و مؤد درسی		کتاب، تخته، تباشیر، نقشه تاریخی...
شیوه ارزیابی		تحریری، تقریری...
وقت	فعالیت‌های شاگردان	فعالیت‌های معلم
۴۵ دقیقه	<p>شاگردان جواب‌های گوناگون ارائه میکنند.</p> <p>به عنوان درس جدید توجه مینمایند.</p> <p>به دقت گوش میدهند.</p> <p>مطابق هدایت عمل میکنند.</p> <p>مطابق هدایت عمل میکنند.</p> <p>لغات و اصطلاحات را که معلم معنی کرده است از روی تخته در کتابچه‌های خود می‌نویسند.</p> <p>به دقت گوش میدهند.</p> <p>مطابق هدایت عمل میکنند.</p> <p>به گروه‌ها تقسیم شده و مطابق هدایت عمل مینمایند.</p> <p>به سوالات جواب میدهند.</p> <p>به خلاصه درس توجه نموده و مطابق هدایت عمل مینمایند.</p>	<p>معلم محترم بعد از انجام فعالیت‌های مقدماتی به منظور ایجاد انگیزه سوال زیر را طرح می‌نماید:</p> <p>به نظر شما، دین مقدس اسلام چه تحولاتی را در جزیره العرب به وجود آورد؟</p> <p>عنوان درس جدید را روی تخته می‌نویسد.</p> <p>متن درس را به صدای بلند می‌خواند.</p> <p>بعداً چند تن از شاگردان را هدایت می‌دهد تا درس را به صدای بلند بخوانند.</p> <p>به شاگردان هدایت میدهد؛ تا متن درس را خاموشانه مطالعه نموده، لغات و اصطلاحات را که نمی‌فهمند یادداشت نمایند.</p> <p>لغات و اصطلاحات را که شاگردان نمی‌فهمند روی تخته نوشته و معنی مینماید.</p> <p>درس را تشریح می‌نماید.</p> <p>از چند نفر شاگرد بخواهد تا درس را تشریح کنند.</p> <p>شاگردان را به گروه‌ها تقسیم نموده، به آنها هدایت می‌دهد؛ تا راجع به تحولات که در شعبه جزیره عربستان به وجود آورد بحث نمایند.</p> <p>جهت ارزیابی شاگردان به سوالات متن درس می‌پردازد.</p> <p>درس را خلاصه نموده و کارخانه گي متن درس را وظیفه میدهد.</p>

جواب به سوالات متن درس

- ۱- عادت بد مشرکین قبل از اسلام عبارت بود از: غارتگری، زنده به گور کردن دختران، قتل، شراب خوری، سحر و جادو.
- ۲- در جزیره العرب قبل از اسلام ادیان یهودی، نصرانی، پرستش بت ها، آفتاب، مهتاب و ستاره ها رایج بود.
- ۳- اخلاق نیک که اسلام رایج کرد عبارت بود از: امانتداری، راست گفتن، عدالت، رعایت حقوق انسان، حقوق والدین، همسایه، زنان، اطفال

معلومات اضافی

در آستانه دین مقدس اسلام در عربستان کفر و وحشت حکمفرما بود. اخلاق اعراب بسیار بد شده به قمار بازی و مشروب خوری عادت پیدا کرده بودند سخت دلی و بی رحمی آنان تا حدی بود که حتی دختران خود را زنده به گور می کردند. غارتگری و راهزنی در میان شان رواج داشت. مقام و شخصیت زنان را نادیده گرفته آنها را مانند متاع عادی مورد خرید و فروش قرار می دادند.

در اثر جنگ های طولانی که میان اقوام مختلف عرب به وقوع می پیوست آنها را به نابودی کشیده، خونریزی آنان را پست و بی ارزش کرده بود، همین عوامل حوادث ناگوار دیگری را به دنبال داشت به طور که گاهی اوقات جنگ میان شان تا چهل سال طول می کشید و در این میان هزاران نفر کشته می شدند.

خلاصه اینکه بشریت در زمان بعثت حضرت محمد(ص) راه خودکشی پیش گرفته بودند. مردم خالق خود را فراموش کرده و حتی راه خود را از یاد برده و قدرت تشخیص خیر و بد، را از دست داده بودند.

از اینرو خداوند (ج) برای نجات بشریت بهترین عالم سرور کاینات حضرت محمد (ص) را مبعوث کرد تا ظلم و جهل نادانی را از بین برده و در عوض آن چراغ روشن اسلام را جاگزین آن گرداند و در جزیرالعرب تحول بزرگی را به وجود بیاورد.

درس (چهل و ششم)

وقت تدریس: (یک ساعت درسی)

عناوین مطالب		شرح مطالب
عنوان درس		خلافت حضرت ابوبکر صدیق (رض)
هدف کلی		شاگردان در مورد دوره خلافت حضرت ابوبکر صدیق (رض) معلومات حاصل نمایند.
اهداف دانشی، مهارتی و ذهنیتی		<p>از شاگردان انتظار میرود که در پایان تدریس به اهداف زیر دست یابند:</p> <ul style="list-style-type: none"> چگونگی به خلافت رسیدن اولین خلیفه مسلمانان را بدانند. بتوانند کارهای مهم که در دوره خلافت حضرت ابوبکر صدیق (رض) صورت گرفت بیان کنند. به راستی و صداقت علاقه مند شوند.
روش تدریس		فعالیت‌های گروهی، مباحثه، سؤال و جواب، تشریح...
مواد درسی و ممتد درسی		کتاب، تخته، تباشیر، نقشه تاریخی...
شیوه ارزیابی		تحریری، تقریری...
وقت	فعالیت‌های شاگردان	فعالیت‌های معلم
۴۵ دقیقه	<p>- شاگردان جواب‌های گوناگون ارائه میکنند.</p> <p>- به عنوان درس جدید توجه مینمایند.</p> <p>- به دقت گوش میدهند.</p> <p>- مطابق هدایت عمل میکنند.</p> <p>- مطابق هدایت عمل میکنند.</p> <p>- لغات و اصطلاحات را که معلم معنی کرده است از روی تخته در کتابچه‌های خود می‌نویسند.</p> <p>- به دقت گوش میدهند.</p> <p>- مطابق هدایت عمل میکنند.</p> <p>- به گروه‌ها تقسیم شده و مطابق هدایت عمل مینمایند.</p> <p>- به سوالات جواب میدهند.</p> <p>- به خلاصه درس توجه نموده و مطابق هدایت عمل مینمایند.</p>	<p>- معلم محترم بعد از انجام فعالیت‌های مقدماتی به منظور ایجاد انگیزه سوال زیر را طرح می‌نماید:</p> <p>- به نظر شما، اولین خلیفه اسلام کی بود؟</p> <p>- عنوان درس جدید را روی تخته می‌نویسد.</p> <p>- متن درس را به صدای بلند می‌خواند.</p> <p>- بعداً چند تن از شاگردان را هدایت می‌دهد تا درس را به صدای بلند بخوانند.</p> <p>- به شاگردان هدایت میدهد؛ تا متن درس را خاموشانه مطالعه نموده، لغات و اصطلاحات را که نمی‌فهمند یادداشت نمایند.</p> <p>- لغات و اصطلاحات را که شاگردان نمی‌فهمند روی تخته نوشته و معنی مینماید.</p> <p>- درس را تشریح می‌نماید.</p> <p>- از چند نفر شاگرد بخواهد تا درس را تشریح کنند.</p> <p>- شاگردان را به گروه‌ها تقسیم نموده، به آنها هدایت می‌دهد؛ تا راجع به خلافت حضرت ابوبکر صدیق (رض) بحث نمایند.</p> <p>- جهت ارزیابی شاگردان به سوالات متن درس می‌پردازد.</p> <p>- درس را خلاصه نموده و کارخانه گی متن درس را وظیفه میدهد.</p>

جواب به سوالات متن درس

۱- بعد از رحلت حضرت محمد (ص) مهاجرین و انصار در محل به نام سقیفه بنی ساعده جمع شدند، تا برای تنظیم امور مسلمانان شخصی خوبی را به حیث خلیفه انتخاب کنند. بعد از یک سلسله مشوره های در ماه ربیع الاول سال یازدهم هجری، حضرت ابوبکر صدیق (رض) به حیث خلیفه انتخاب شد و تمام انصار و مهاجرین به ایشان بیعت کردند.

۲- به متن درس رجوع شود.

۳- به متن درس رجوع شود.

معلومات اضافی

خلافت یک نوع حکومتی است که مخصوص نظام اسلامی می باشد. خلیفه اسلام از نظر مقررات شرع، امور دینی و دنیوی مسلمانان را بعد از پیامبر اسلام (ص) مطابق به احکام قرآن کریم و احادیث نبوی به پیش می برد. وظیفه خلیفه تنها در سیاست و حکومت خلاصه نمیشود، بلکه مهمترین وظیفه خلیفه اصلاح، ارشاد و رهنمایی بنده گان خداوند (ج) می باشد که باید در این مورد از تمام امکانات استفاده معقول و همه جانبه صورت گیرد. عدالت اجتماعی را تأمین کند و در جهت رفاه عامه می کوشد و مکلف است تا دین اسلام را اشاعه و نظام اسلامی را در جهان گسترش دهد؛ زیرا در این دنیا خلیفه در برابر مسلمانان و در آخرت در نزد الله (جل جلاله) مسئول و جوابگو است.

درس (چهل و هفتم)

وقت تدریس: (یک ساعت درسی)

عناوین مطالب		شرح مطالب
عنوان درس		خلافت حضرت عمر (رض)
هدف کلی		شاگردان در مورد چگونگی به خلافت رسیدن و دست آورد های حضرت عمر (رض) معلومات کسب نمایند.
اهداف دانشی، مهارتی و ذهنیتی		<p>از شاگردان انتظار میرود که در پایان تدریس به اهداف زیر دست یابند:</p> <ul style="list-style-type: none"> دوره خلافت حضرت عمر (رض) را بدانند. بتوانند کارنامه و دست آوردهای حضرت عمر (رض) بیان کنند. به تأمین عدالت اجتماعی علاقه مند گردند.
روش تدریس		فعالیت های گروهی، مباحثه، سؤال و جواب، تشریح...
مواد درسی و ممتد درسی		کتاب، تخته، تباشیر، نقشه تاریخی...
شیوه ارزیابی		تحریری، تقریری...
وقت	فعالیت های شاگردان	فعالیت های معلم
۴۵ دقیقه	<p>- شاگردان جواب های گوناگون ارائه میکنند.</p> <p>- به عنوان درس جدید توجه مینمایند.</p> <p>- به دقت گوش میدهند.</p> <p>- مطابق هدایت عمل میکنند.</p> <p>- مطابق هدایت عمل میکنند.</p> <p>- لغات و اصطلاحات را که معلم معنی کرده است از روی تخته در کتابچه های خود می نویسند.</p> <p>- به دقت گوش میدهند.</p> <p>- مطابق هدایت عمل میکنند.</p> <p>- به گروه ها تقسیم شده و مطابق هدایت عمل مینمایند.</p> <p>- به سوالات جواب میدهند.</p> <p>- به خلاصه درس توجه نموده و مطابق هدایت عمل مینمایند.</p>	<p>- معلم محترم بعد از انجام فعالیت های مقدماتی به منظور ایجاد انگیزه سوال زیر را طرح می نماید:</p> <p>- به نظر شما، دومین خلیفه اسلام کی بود؟</p> <p>- عنوان درس جدید را روی تخته می نویسد.</p> <p>- متن درس را به صدای بلند میخواند.</p> <p>- بعداً چند تن از شاگردان را هدایت می دهد تا درس را به صدای بلند بخوانند.</p> <p>- به شاگردان هدایت میدهد؛ تا متن درس را خاموشانه مطالعه نموده، لغات و اصطلاحات را که نمیفهمند یادداشت نمایند.</p> <p>- لغات و اصطلاحات را که شاگردان نمیفهمند روی تخته نوشته و معنی مینماید.</p> <p>- درس را تشریح می نماید.</p> <p>- از چند نفر شاگرد بخواهد تا درس را تشریح کنند.</p> <p>- شاگردان را به گروه ها تقسیم نموده، به آنها هدایت می دهد؛ تا راجع به شخصیت حضرت عمر (رض) بحث نمایند.</p> <p>- جهت ارزیابی شاگردان به سوالات متن درس میردازد.</p> <p>- درس را خلاصه نموده و کارخانه گی متن درس را وظیفه میدهد.</p>

جواب به سوالات متن درس

۱- به متن درس رجوع شود.

۲- شش نفر را تعیین نمود، تا بعد از شهادت شان یکی را به حیث خلیفه انتخاب کنند.

۳- حضرت عمر (رض) شخصیت بود که هر کسی می توانست به آسانی با ایشان ملاقات کند، هنگام شب گزمه می کرد تا از احوال مردم باخبر شود. در حصه قضاوت بین اولاد خود و دیگران فرق نمی گذاشت و در عدل و انصاف مشهور بود.

معلومات اضافی

یکی از حوادث مهم دوره خلافت حضرت عمر فاروق (رض) فتح فلسطین برای مسلمانان بود که از نظر نظامی و هم از نگاه تبلیغاتی اهمیت فراوان داشت؛ چرا که مسجد اقصی اولین قبله مسلمانان در این سرزمین است. به سبب همین، اهمیت حضرت عمر (رض) خود سفری بدانجا کرد و با مسیحیان پیمان بست و حقوق آنان را محترم شمرد. مردم شام و فلسطین که سالها شکوه و جلال امپراتوری روم را دیده بودند وقتی که با وضع ساده سپاهیان اسلام و رفتار ملایم خلیفه مسلمانان حضرت عمر فاروق (رض) روبرو شدند متحیر گردیدند.

درس (چهل و هشتم)

وقت تدریس: (یک ساعت درسی)

عناوین مطالب		شرح مطالب
عنوان درس		خلافت حضرت عثمان (رض)
هدف کلی		شاگردان در مورد چگونگی به خلافت رسیدن حضرت عثمان (رض) معلومات حاصل نمایند.
اهداف دانشی، مهارتی و ذهنیتی		<p>از شاگردان انتظار میرود که در پایان تدریس به اهداف زیر دست یابند:</p> <ul style="list-style-type: none"> دوره خلافت حضرت عثمان (رض) را بدانند. بتوانند کارکردهای این دوره را فهرست کنند. به سخاوتمندی علاقه مند شوند.
روش تدریس		فعالیت‌های گروهی، مباحثه، سؤال و جواب، تشریح...
مواد درسی و ممتد درسی		کتاب، تخته، تباشیر نقشه، تاریخی...
شیوه ارزیابی		تحریری، تقریری...
وقت	فعالیت‌های شاگردان	فعالیت‌های معلم
۴۵ دقیقه	<p>- شاگردان جواب‌های گوناگون ارائه میکنند.</p> <p>- به عنوان درس جدید توجه مینمایند.</p> <p>- به دقت گوش میدهند.</p> <p>- مطابق هدایت عمل میکنند.</p> <p>- مطابق هدایت عمل میکنند.</p> <p>- لغات و اصطلاحات را که معلم معنی کرده است از روی تخته در کتابچه‌های خود می‌نویسند.</p> <p>- به دقت گوش میدهند.</p> <p>- مطابق هدایت عمل میکنند.</p> <p>- به گروه‌ها تقسیم شده و مطابق هدایت عمل مینمایند.</p> <p>- به سوالات جواب میدهند.</p> <p>- به خلاصه درس توجه نموده و مطابق هدایت عمل مینمایند.</p>	<p>- معلم محترم بعد از انجام فعالیت‌های مقدماتی به منظور ایجاد انگیزه سوال زیر را طرح می‌نماید:</p> <p>- چه فکر می‌کنید، کدام کارها، در زمان خلیفه سوم صورت گرفته؟</p> <p>- عنوان درس جدید را روی تخته می‌نویسد.</p> <p>- متن درس را به صدای بلند می‌خواند.</p> <p>- بعداً چند تن از شاگردان را هدایت می‌دهد تا درس را به صدای بلند بخوانند.</p> <p>- به شاگردان هدایت میدهد؛ تا متن درس را خاموشانه مطالعه نموده، لغات و اصطلاحات را که نمی‌فهمند یادداشت نمایند.</p> <p>- لغات و اصطلاحات را که شاگردان نمی‌فهمند روی تخته نوشته و معنی مینماید.</p> <p>- درس را تشریح می‌نماید.</p> <p>- از چند نفر شاگرد بخواهد تا درس را تشریح کنند.</p> <p>- شاگردان را به گروه‌ها تقسیم نموده، به آنها هدایت می‌دهد؛ تا راجع به شخصیت حضرت عثمان (رض) بحث نمایند.</p> <p>- جهت ارزیابی شاگردان به سوالات متن درس می‌پردازد.</p> <p>- درس را خلاصه نموده و کارخانه گوی متن درس را وظیفه میدهد.</p>

جواب به سوالات متن درس

- ۱- مدت خلافت حضرت عثمان (رض) دوازده سال بود.
- ۲- برخی از قسمت های افریقا شمالی.
- ۳- بعد از شهادت حضرت عمر(رض) همان شش نفر(عثمان، علی، طلحه، زبیر، عبدالرحمن، سعدبن وقاص (رض)) که توسط حضرت عمر تعیین شده بودند، به نام شورای اسلام باهم جمع و بعد از سه روز مشوره حضرت عثمان (رض) را به حیث خلیفه انتخاب نمودند.

معلومات اضافی

از کارهای مهمی که در زمان خلافت حضرت عثمان (رض) رخ داد یکی این بود که خلیفه از بیم آنکه مبدا اختلاف در قرأت قرآن شریف موجب شود، که کلام خداوند (جل جلاله) دستخوش زیادت و نقصان گردد، دستور داد مصحفی را که در عهد حضرت ابوبکر صدیق (رض) نوشته شده و نزد بی بی حفصه (رض) دختر حضرت عمر(رض) بود، آوردند و از روی آن چند نسخه نوشتند. این قرآن ها به شهرهای اسلامی فرستاده شد.

در دوران خلافت حضرت عثمان(رض) نیروی بحری بزرگی در تشکیلات سپاه اسلام اضافه گردید و در جزیره قبرس اسلام پیروز شد؛ سپس به فکر تسخیر قسطنطنیه شدند.

جهت معلومات بیشتر این درس به منابع زیر مراجعه شود:

- تاریخ تمدن اسلام، جرجی زیدان
- خلفای راشدین
- فتوح البلدان، بلاذری
- منبع اصلی: تاریخ طبری

درس (چهل و نهم)

وقت تدریس: (یک ساعت درسی)

عناوین مطالب		شرح مطالب
عنوان درس		خلافت حضرت علی (رض)
هدف کلی		شاگردان در مورد چگونگی به خلافت رسیدن حضرت علی (رض) معلومات کسب نمایند.
اهداف دانشی، مهارتی و ذهنیتی		<p>از شاگردان انتظار می‌رود که در پایان تدریس به اهداف زیر دست یابند:</p> <ul style="list-style-type: none"> • دوره خلافت حضرت علی (رض) بدانند. • بتوانند صفات حضرت علی (رض) را فهرست کنند. • به مطالعه تاریخ صدر اسلام علاقه مند شوند.
روش تدریس		فعالیت‌های گروهی، مباحثه، سؤال و جواب، تشریح...
مواد درسی و ممتد درسی		کتاب، تخته، تباشیر نقشه، تاریخی...
شیوه ارزیابی		تحریری، تقریری...
وقت	فعالیت‌های شاگردان	فعالیت‌های معلم
۴۵ دقیقه	<p>- شاگردان جواب‌های گوناگون ارائه می‌کنند.</p> <p>- به عنوان درس جدید توجه مینمایند.</p> <p>- به دقت گوش میدهند.</p> <p>- مطابق هدایت عمل می‌کنند.</p> <p>- مطابق هدایت عمل می‌کنند.</p> <p>- لغات و اصطلاحات را که معلم معنی کرده است از روی تخته در کتابچه‌های خود می‌نویسند.</p> <p>- به دقت گوش میدهند.</p> <p>- مطابق هدایت عمل می‌کنند.</p> <p>- به گروه‌ها تقسیم شده و مطابق هدایت عمل مینمایند.</p> <p>- به سوالات جواب میدهند.</p> <p>- به خلاصه درس توجه نموده و مطابق هدایت عمل مینمایند.</p>	<p>- معلم محترم بعد از انجام فعالیت‌های مقدماتی به منظور ایجاد انگیزه سوال زیر را طرح می‌نماید:</p> <p>- چه فکر می‌کنید، خلیفه چهارم اسلام کی بود؟</p> <p>- عنوان درس جدید را روی تخته می‌نویسد.</p> <p>- متن درس را به صدای بلند می‌خواند.</p> <p>- بعداً چند تن از شاگردان را هدایت می‌دهد تا درس را به صدای بلند بخوانند.</p> <p>- به شاگردان هدایت می‌دهد؛ تا متن درس را خاموشانه مطالعه نموده، لغات و اصطلاحات را که نمی‌فهمند یادداشت نمایند.</p> <p>- لغات و اصطلاحات را که شاگردان نمی‌فهمند روی تخته نوشته و معنی مینماید.</p> <p>- درس را تشریح می‌نماید.</p> <p>- از چند نفر شاگرد بخواهد تا درس را تشریح کنند.</p> <p>- شاگردان را به گروه‌ها تقسیم نموده، به آنها هدایت می‌دهد؛ تا راجع به صفات حضرت علی (رض) بحث نمایند.</p> <p>- جهت ارزیابی شاگردان به سوالات متن درس می‌پردازد.</p> <p>- درس را خلاصه نموده و کارخانه گی متن درس را وظیفه می‌دهد.</p>

جواب به سوالات متن درس

- ۱- بعد از شهادت حضرت عثمان (رض) مهاجرین و انصار در روز دوم، در مدینه منوره به حضرت علی (رض) بیعت نموده و ایشان را به حیث امیر المؤمنین انتخاب کردند.
- ۲- جنگ‌های جمل و صفین بین طرفداران حضرت علی (رض) و معاویه (رض) به وقوع پیوست، که به نفع حضرت علی (رض) تمام شد.
- ۳- حضرت علی (رض) توسط عبدالرحمن بن ملجم در حالیکه به خاطر ادای نماز فجر به سوی مسجد روان بود مجروح شد. که سرانجام از اثر همین جراحات دو روز بعد به درجه شهادت نایل آمد.

معلومات اضافی

حضرت علی کرم الله وجهه پس از فراغت از کار بیعت، عاملان (والیان) خود را روانه ایالت‌های اسلامی ساخت: عثمان بن حنیف را به بصره و عماره بن شهاب را به کوفه، عبدالله بن عباس را به یمن و قیس بن سعد بن عبادہ را به ری و بعد از او محمد بن ابی بکر و سپس مالک اشتر را به مصر فرستاد و سهیل بن حنیف را والی شام گردانید. هیچ یک از این عاملان در کار خود توفیقی نیافتن؛ زیرا در شهرها دو دستگی پدید آمده بود.

جهت معلومات بیشتر این درس به منابع زیر مراجعه شود:

- تاریخ تمدن اسلام، جرجی زیدان
- اطلس تاریخ اسلام
- خلفای راشیدن
- منبع اصلی: تاریخ طبری
- فتوح البلدان، بلاذری

درس (پنجاهم)

وقت تدریس: (یک ساعت درسی)

عناوین مطالب		شرح مطالب
عنوان درس		مرور مختصر به دوره خلفای راشدین
هدف کلی		شاگردان در مورد چگونگی روش حکومت خلفای راشدین معلومات حاصل نمایند.
اهداف دانشی، مهارتی و ذهنیتی		<p>از شاگردان انتظار می‌رود که در پایان تدریس به اهداف زیر دست یابند:</p> <ul style="list-style-type: none"> • طرز حکومت خلفای راشدین را بدانند. • بتوانند روش زنده گی خلفای راشدین را بیان کنند. • کارکردهای خلفای راشدین را سرمشق زنده گی خود قرار داده و از انجام آنها لذت ببرند.
روش تدریس		روش فعالیت‌های گروهی، مباحثه، سؤال، جواب، تشریح...
مواد درسی و ممد درسی		کتاب، تخته، تباشیر، نقشه تاریخی...
شیوه ارزیابی		تحریری، تقریری...
وقت	فعالیت‌های شاگردان	فعالیت‌های معلم
۴۵ دقیقه	<p>- شاگردان جواب‌های گوناگون ارائه میکنند.</p> <p>- به عنوان درس جدید توجه مینمایند.</p> <p>- به دقت گوش میدهند.</p> <p>- مطابق هدایت عمل میکنند.</p> <p>- مطابق هدایت عمل میکنند.</p> <p>- لغات و اصطلاحات را که معلم معنی کرده است از روی تخته در کتابچه‌های خود می‌نویسند.</p> <p>- به دقت گوش میدهند.</p> <p>- مطابق هدایت عمل میکنند.</p> <p>- به گروه‌ها تقسیم شده و مطابق هدایت عمل مینمایند.</p> <p>- به سوالات جواب میدهند.</p> <p>- به خلاصه درس توجه نموده و مطابق هدایت عمل مینمایند.</p>	<p>- معلم محترم بعد از انجام فعالیت‌های مقدماتی به منظور ایجاد انگیزه سوال زیر را طرح می‌نماید:</p> <p>- به نظر شما، دوره خلفای راشدین چه خصوصیتی داشت؟</p> <p>- عنوان درس جدید را روی تخته می‌نویسد.</p> <p>- متن درس را به صدای بلند می‌خواند.</p> <p>- بعداً چند تن از شاگردان را هدایت می‌دهد تا درس را به صدای بلند بخوانند.</p> <p>- به شاگردان هدایت میدهد؛ متن درس را خاموشانه مطالعه نموده، لغات و اصطلاحات را که نمی‌فهمند یادداشت نمایند.</p> <p>- لغات و اصطلاحات را که شاگردان نمی‌فهمند روی تخته نوشته و معنی مینماید.</p> <p>- درس را تشریح می‌نماید.</p> <p>- از چند نفر شاگرد بخواهد تا درس را تشریح کنند.</p> <p>- شاگردان را به گروه‌ها تقسیم نموده، به آنها هدایت می‌دهد؛ تا راجع به اخلاق و کردار خلفای راشدین بحث نمایند.</p> <p>- جهت ارزیابی شاگردان به سوالات متن درس می‌پردازد.</p> <p>- درس را خلاصه نموده و کارخانه گی متن درس را وظیفه میدهد.</p>

جواب به سوالات متن درس

- ۱- حکومت خلفای راشدین از مردم و در خدمت مردم بود. حکومت در این عصر عدالت، انصاف، برابری و برادری را تبلیغ، ترویج و تطبیق می کرد.
- ۲- طرز زنده گی خلفای راشدین ساده بود و تجمل پرستی را نمی پسیدند هرکس در هروقت می توانست با آنها ملاقات کرده و مشکل خود را به ایشان برساند و آنها خود را در برابر خداوند و مردم مسؤول وجوابده می شمردند.
- ۳- در دوره خلفای راشدین در نظام دولتی بخش های قضا مالیات، پست، محاسبه، تعلیم و تربیه و نظام عسکری به وجود آمده و توسعه یافت.

معلومات اضافی

- چکیده مطالب دوره درخشان خلفای راشدین (رضی الله تعالی عنهم):
- دوره خلفای راشدین بر بنیاد احکام الهی، سنت حضرت محمد(ص) و پرهیزگاری استوار بود و با عدالت گسترش یافت.
 - خلفای راشدین بازنده گی ساده آمدند و رفتند.
 - دربار خلفای راشدین شان و شوکت دولتی و سلطنتی نداشت.
 - خلفای راشدین لباس ساده می پوشیدند و مثل مردم عادی در کوچه و بازار می گشتند.
 - حکومت خلفای راشدین از روی تقوا، پرهیزگاری و عدالت سرمشق دولت های اسلامی بود.
 - خلفای راشدین با مردم رفتار نیکو داشتند.
 - خوراک خلفای راشدین با خوراک فقیر ترین مردم یکسان بود.

جهت معلومات بیشتر این درس به منابع زیر مراجعه شود:

- تاریخ تمدن اسلام، جرجی زیدان
- اطلس تاریخ اسلام
- خلفای راشدین
- تاریخ طبری
- فتوح البلدان، بلاذری